

N-239868

PETRI

MARTINII

MORENTINI

NAVARRI GRAM-

MATICA HEBRÆA.

Recens ab auctore emendata & aucta.

Monasterij S. Basilij Almut. conq. S. Mauri ord. S. Benedicti

*Accessit hac editione τεχνολογία, qua rerum
atque ordinis ratio redditur.*

ITEM

Grammatica Chaldæa quatenus ab Hebræa differt.

*Catalogo
quo scripsit*

R VPELLÆ,

Ex Officina Hieronymi Haultini.

1590.

CVM PRIVILEGIO REGIS.

PETRI

MARINI

MORINI

NAVARRI GRAM-

MATICA HEREA.

Recens ab auctore emendata & aucta.

Accessit hanc editionem repositio quae veritas
atque ordinis ratio restituit.

1751

Grammatica Chaldaea quatenus ab Hebraea differit

RAVELLA

Ex Officina Hieronymi Hoesii

1751

CVM PRIVILEGIO REGIS.

PETRVS MAR-
TINIIVS VERÆ SA-
pientiæ studiosis.

S.

SAPIENTIA, inquit
Plato, si oculis corpo-
ris cerni posset, mira-
biles amores excitaret
sui. Præclara sanè vox
& tanto digna philosopho. Nihil enim
sapientia pulchrius, nihil melius, nihil
amabilius: sed ea ferè jacet, quòd men-
tis oculis cernitur, quibus pauci præditi
sunt, pleriq; autem ea tantùm cernunt,
quæ ad corpus pertinent: itaq; hæc amant,
iis solis delectantur. Atqui cùm in homi-
ne nihil sit mente divinius, eaq; sit ex-
pers interitûs, cùm cætera sint morti

A ij

obnoxia: hæc certé erat in primis curanda, hæc unicé diligenda, quippe quæ id nobis præstet, ut immortales & Deo similes efficiamur. Nam corporis vita communis est nobis cum beluis: mentis vita eximia & præstans, atq; adeo divina est. Itaque huic præcipué vacādum, huic inserviendum, omniq; studio cōtendendum, ut in hac natura mortali immortalem vitam meditemur. Quæ porro est vita mētis? quod munus? quæ exercitationes? quibus rebus oblectatur & capitur, nisi studiis sapientiæ? Non enim suavis epulis, non ludo aut joco, aliisve voluptatibus, quibus corpus delectatur: sed virtutis studio, & rerum cognitione pulcherrimarum. Hæc autem est sapientia, verus animorum pastus, rerúmque domina, sicut ab optimo oratore dicitur, cujus possessio lōgè omnium præciosissima est. Itaq; summi philosophi vitam beatam in sapientia posuerūt. Quo-

rum iudicium hætenus laudo, quòd rei in vita maxime summũ bonum tribuendum putaverunt: sed hoc reprehendo, quòd nemo eorum videtur ad veram sapiẽtiam respexisse, uno excepto Platone, qui eam posuit in Dei cognitione: ad quam si verũ cultum pietatemq; adjunxisset, nihil in eius sentẽtia requiri posse videretur. Nũc & huic philosopho & cæteris accidit id, quod ait Paulus, ut cùm Deum cognoverint, non tamen venerati sint tanquam Deũ: quo factum est, ut sapientiam, quã tanto studio sequebantur, minimè sint affecti, atq; ut Ixion nubem pro Iunone, ut est in fabulis, sic illi pro sapientia simulacrum amplexi sint. Etenim quidquid est humane sapientiæ, sine Dei reverentia, nihil est nisi falsa species sapientiæ, atque adeo vanitas vanitatum, ut verissimè dixit Ecclesiastes. Itaq; huic sapientiæ minuitur Dominus, ἀπολω̄ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν: idemq; vetat in ea gloriari, sed in

hoc potius, quod ipsum intelligimus & cognoscimus. Hæc igitur vera est sapiëntia, qua Deus verè intelligitur atque agnoscitur, qua qui præditi sunt, verè sunt beati. Agedū ecquis est ad rem tã præclarã aditus, ecqua ejus ineunda ratio & via? Divina oracula id uno verbo expediunt: Initium sapientiæ, timor Domini. Quare hac eundum est, hæc seu facilis, sive difficilis, tamen unica est ad sapientiam via: qui aliter sentiūt, hi verum sapientiæ iter prorsus ignorant. At qui verus Dei timor est, quem Deus ipse sua voce præscripsit: secus quicumque ab hominibus opinionis errore fingitur metus, nihil nisi vana superstitio est. Perspicuum est igitur, veram sapientiam divinis literis contineri. Tales autem sunt in primis Hebrææ literæ, quibus mandata sunt divina oracula, unde tanquã ex purissimis fontibus cælestis sapientiæ flumina emanarunt: ex quo etiam Hebræa lingua לשון הקודש lingua san-

Et ita jure optimo nominata est. Itaque
 harum literarum studium debet nobis esse cha-
 rissimum, ut dies noctesque divinam sapientiam
 meditemur, ei nos totos tradamus, ex eaque
 pedeamus. Hæc enim sola verè est id, quod
 M. Tullius falso prædicat de humana sa-
 pientia, vitæ dux, virtutis magistra, ex-
 pultrix vitiorum, sine qua nil vita humana
 esset, ex cujus præceptis unus dies actus,
 peccanti immortalitati anteponendus sit.
 Quocirca fatendum est, nisi planè ingra-
 ti esse volumus, multum nos debere iis, qui
 in harum literarum studio nobis præluxerunt,
 quique ad id operam atque industriam suam
 contulerunt. Quo in genere princeps, ex
 iis quidem qui ad nos pervenerunt, Da-
 vid Kimbuis fuit, homo Hebræus, suæque
 adeo linguæ peritissimus: sed is τὸ ἰσοπικὸν
 quod in observationis diligentia consi-
 stit, accuratè persecutus est: τὸ τεχνικὸν,
 quod in docendi via & ratione posi-
 tum est, præstare ille quidem voluit,

A. iiij

sed quantum potuerit, alibi disceptabitur. Post hunc ceteri, partim velut interpretes ejus vestigia sunt secuti, partim de immensa ejus sylva, quantum cuiq; visum est, reciderunt: quorum omnium laborem & de posteritate bene merendi studium, pro eo ac debeo, laudo & amplector. Sed hi, dum illius redundantia offensi, brevitati student, multa omiserunt necessaria, quibus detractis ars manca efficitur. Hinc obscuritas, & ex obscuritate fastidium discendi id, in quo summum erat operæ pretium. Quæ quidem difficultas mihi quoq; in hæc studia ingredienti permolesta accidit: ut non mirarer ingenia multorum ex amœnissimis Græcæ & Latinae literaturæ campis egressa, nolle ad hæc studia divertere, ab iisque tanquam agrestibus & inhumanis abhorrere. Etenim mitto definitionum & partitionum pleraque lumina detracta, quibus intelligentiæ ferè claritatisque fons continetur: mitto species

infinite disiectas absque suis generibus, ut quid quidque esset, quove pertineret, vix intelligi posset: mitto denique Grammaticam totam in una tantum parte, nempe Etymologia, constitutam: illud dico, specialium exemplorum varietates & anomalias per multas in istorum compendiaris artibus omittas esse, sine quibus constans & firmum preceptum videri nequeat: alia redundare, ut conjugationum pene tot exempla, quot verba: postremo quedam ad Syntaxin pertinentia, in Etymologia confundi. Sed in illo compendio modum singuli pro suo arbitrio sibi statuere, plus minusve amputantes: at ordinis & dispositionis, quod caput est, compendium nullum quaesiverunt: cumque artis materiem tot modis vexassent, mutilassentque, formam plane intactam reliquerunt, atque ita turbatam & confusam, ut in toto artis corpore nec caput, nec pedes apparerent. Verum haec alio loco nobis erunt diligentius & copio-

sius differēda. Hæc autē λογικά ἀμαρτήματα quæ modó attigi, si quis levia esse credit, parvique ducenda: sentiet experiendo quanta sint, ubi in eos forté scopulos inciderit: tandemque fatebitur, siquid in his studiis cōsecutus erit, se lectione atq; usu prius Hebraicé doctum, quàm istorū præceptis Grāmaticum fuisse. Scire, ait Aristoteles, est per causam cognoscere: causæ porró sunt in generibus, unde species manant: at Hebræi magistri prætermiſſis generibus specialia multa enumeravere, in iisque exponendis ac pertractandis omne suum studium atque operam consumpsere. Nihil igitur mirum si hujus linguæ studiosi, cū infinitum illud pelagus sibi objectum viderent, nec portum ubi conquiescerent, reperire possent,

*Errabant acti fati maria omnia
circum,*

ut est apud Poëtam. Quapropter quemadmodum é portu solventibus (ut Ora-

toris hac in re dictum usurpem) ii, qui jam in portum ex alto invehuntur, precipere summo studio solent, & tempestatum rationem, & prædonum, & locorum, quod natura affert, ut eis faveamus, qui eadem pericula, quibus nos perfuncti sumus, ingrediuntur: sic ego, qui propè jam ex magna horum studiorum jactatione terram videbam, consulendum putavi iis, quibus eadem essent pericula subeunda. Itaque scripsi tum quædam, quæ in manus hominum pervenerunt, in quibus id operam dedi, ut ars sermonis Hebræi, non modò accuratior, sed nostris hominibus omnino commodior, & genere tractationis, quoad ejus fieri posset, facilis popularisq; exsisteret. Atque ut clarior & dilucidior esset, non truncam & mutilam, ut antea fuerat, sed partibus omnibus integram mihi proposui: definitiones & partitiones, quæ decrant, adjeci: literarum genera, & quasi familias

*distinxi, vocalibus etiam, sicuti naturæ ordo postulat, præpositis: quas non in solis punctis, sed in literis etiam juxta veterem scribendi consuetudinē posui, ut inde ratio simul utriusque lectionis, tum antiquæ sine punctis, tum recentioris hujus adhibitis punctis, teneretur. Eandē porro in syllabis diligentiam secutus sum: quem in locū duo illa, *çeva* & *dageç*, quæ antea temerè vagabantur, aggregavi, quippe quæ essent syllabæ adjunctæ, propriæq; affectiones, ac veluti appendices: & quidem de *çeva*, quanquam usitatum morem non ignorabam, veterem tamen, qualis adhuc Hieronymi ætate retinebatur, magis probavi. Accētus verò à pausis, quas appellant, sejunxi, quòd illi potius ad vocem, hæ ad sententiam atque orationis syntaxin spectarent. Iam in nomine declinationes ex numeri generisq; differētia, quoniam casus Hebræis, perinde ut nostris jam linguis, nulli essent, duas feci: contractum ta-*

men tanquã casum quendam esse ostendi: in quo punctorũ illas scrupulosas & perplexas mutationes comprehendendi: siqua verò esset ex affixis Varietas, ad Syntaxin reservavi: deniq; ne singula persequar, in omni reliqua Etymologia nõ modò ea, quæ deerant, supplendo, sed distinctè bonòque ordine collocando, modis omnibus cõmodiorem illustrioremque artem efficere tẽtavi. Quid in Syntaxi? Pleriq; hanc Hebræis nullam esse falsò sibi persuaserant: alii esse quidem, sed artis expertem: itaque regulas quasdam velut extraordinarias absoluto opere adjecerãt. At nos, nisi fortè spe decipimur, Hebræam linguã ne hac quidem ex parte jejunam aut inelegantem esse demonstravimus. Ergo hæc adhuc operæ ac studii nostri in hac arte ratio & summa fuit. Quanquam autem τυποδός duntaxat eam descripseram, tamẽ primis illis lineamentis usque adeo pro sua bonitate favit Deus, ut fructus inde vberio-

res exstiterint, quàm sperare ausus essem. Quod cùm & literis & sermonibus multorũ ex Anglia & Germania ad me perlatũ esset, qui me insuper rogabant, ut id opus recognoscerẽ, sumpsi denuo hunc laborẽ, & quò id fieret accuratiũs, Biblia tota à capite ad calcem perlegi, ut anomalias varietatẽsque omnes notareẽ, quibus ad præcepta additis, solida eorum necessariaque veritas constaret. Itaque pauca fore opinor, quæ observationem nostram fugerint. Addidi autem, quæ antea præterieram, vel strictim attigeram: quædam etiam meliora feci: omnium verò rationem, tum quæ ad præcepta, tum quæ ad ordinem spectant, separatim reddidi. Totius autem hujus laboris ac studii nostri fructum jure suo sibi vendicabunt ii, quorum caussa susceptus est, nempe veræ sapientiæ studiosi. Ejus enim elementa hisce literis ferè continentur: quarum institutionem ἀνεβέβηεν, nunc

tradere conati sumus. Itaque quibus prima illa superioris ὑποτυπώσεως lineamenta placuere, non dubito quin hæc, quæ nunc damus, grata sint futura. In primis verò hæc excipiet Cantabrigiensis Academia, lumen Angliæ, cum aliis nominibus mihi chara, tum quod Petrum Baronem habet Theologiæ professorem, mihi jam inde ab adolescētia conjunctissimum. Sed & Germaniæ scholas complures hæc ipsa probaturas spero, quippe quæ prima illa, ut dixi, tam cupidè arripuerint, ut mihi per literas significatum est. Quidquid erit (nam mihi neque gratia, neque gloria hic ulla quæritur) habebunt studiosi, quicumque erunt, viam munitam ad cælestem sapientiam: quod unum toto hoc opere secutus sum. Et quanquam interpellabar sæpius, cum assiduis occupationibus, tum morbi sævitia, in quem ætas hæc jam ingravescens incurrit, tamen mihi non pererci, dum opus inchoatum perpolirem,

& Christianis scholis pro mea parte ad-
jumenti aliquid afferrem. Quod si mihi,
ut spero, Dei concessu ac munere contige-
rit, compensabo cum hoc solatio labores
meos, quod ii non inutiles omnino exstite-
rint, neque talentum quantulumcunque
mihi á Domino creditum est, ociosum ha-
buerim. Faxit autem idem Deus & Pa-
ter Optimus Maximus, sine quo inane est
quidquid molimur aut cogitamus, qui que
unus omnium auctor est (siquidem is qui
plantat, aut rigat, nihil est) ut hæc san-
ctioris atque augustioris sapientiæ semi-
na adolescant, fructusque ferant amplif-
simos non solum cognitionis & scientiæ,
sed justitiæ, patientiæ, temperantiæ, om-
nisque adeo virtutis, ac denique ad Chri-
stum, qui vera sapientia est, nos perdu-
cant: cui cum Patre & Spiritu sancto sit
honor & gloria in omne ævum. Rupellæ.

G R A M M A T I

C Æ H E B R Æ Æ,

LIBER PRIMVS.

CAPUT I. *De Literis.*

GRAMMATICA est ars bene loquendi: ut Hebræis Hebraicé. Ejus partes duæ sunt, Etymologia & 5 Syntaxis. Etymologia est pars Græmaticæ, quæ præcipit de voce. Vox est nota, qua unumquodque vocatur. Vocis partes sunt litera, & syllaba. Litera est pars vocis, qua sonus 10 individuus exprimitur. Ea duplex est, vocalis aut consonans. Et literæ homogeneæ sæpe cōmutantur. Vo-

B

calis est litera, quæ per se sonum integrum potest efficere: estque brevis aut longa. Brevis est vocalis simplicis temporis: ea est quintuplex,

<i>Pathah</i>	א	α	ā	5
<i>Segol</i>	ב	ε	ē	
<i>Hiric parvum</i>	ג	ι	ī	
<i>Camets hatuph</i>	ד	ο	ō	
<i>Qibbutz</i>	ה	υ	ū	

Longa est vocalis duplicis temporis: 10
estque item quintuplex,

<i>Camets</i>	ו	α	ā	
<i>Tseri</i>	ז	η	ē	
<i>Hiric magnum</i>	ח	ι	ī	
<i>Holem</i>	ט	ω	ō	15
<i>Qurec</i>	י	υ	ū	

Tres istæ literæ א ב ג olim fuere pro omnibus vocalibus, unde Hebræis matres lectionis appellantur: prima quippe fuit pro A, secūda pro E & I, tertia pro O & V. At eadem literæ tribus item consonis notādis

ferviebant, ut postea percipietur: qui
 abusus hodie in Latinis literis est i &
 u, veluti cūm scribimus feruus, conii-
 cio, pro fervus, cōijcio. Quare ut tā-
 5 ta confusio tolleretur, & vocales sin-
 gulæ singulis distincte notis explica-
 rētur, pūcta á Masoritis inventa sunt:
 ut ex Elia intelligitur, annis á Christo
 quadringentis & septuaginta sex. Ea
 10 veró pūcta interdū sola absq; suis li-
 teris ad scripturæ compendium, in-
 terdum solæ tres literæ sine punctis
 adhibentur. Attamen é vocalibus
 brevibus tres ultimæ, hirc, camets
 15 & qibbuts nunquam plenæ scribun-
 tur: ex quo perspicitur differentia hi-
 ric parvi á magno, quæ alioqui nulla
 erit, dūtaxat in figura, si plené scribā-
 tur. Ergo hæc vocalium veré distin-
 20 ctéque descriptarū notatio est. Ca-
 mets breve interdum nihil videtur
 differre á camets longo: verúm di-

stinctio suis locis patebit.

Consona est litera, quæ tantum cum vocali sonum integrum potest efficere. Ea duplex est, semivocalis aut muta. Semivocalis est, quæ sonum per se tanquam vocalis dimidium efficit: estque acuta vel obtusa. Acuta dentibus lingua pulsatis effertur, & est quadruplex:

<i>Samech</i>	ם	σ	ς	10
<i>Çin</i>	צ		ξ	
<i>Reç</i>	ך	ρ	ρ	
<i>Lamed</i>	ל	λ	λ	

ψ propriè sonat pinguius & crassius quàm ם, ut Francis vulgò ch, cum dicunt iter, rem, *chemin*, *chose*: nos in hujus literæ sono interpretando, cum Latinus & Græcus character deesset, novum, sed Francis jam elegantioribus usurpatum adhibuimus. Interdum sumitur pro ם, & notatur sinistro puncto sic, ψ. Porro

hujus tantulæ rei ignoratio magnæ
 cædis causam præbuit, cum pro-
 pterea perierint uno tēpore Ephra-
 teorum duo & quadraginta mi-
 5 lia, ut est Iudic. 12.

*Obtusa labiis profertur, item
 quadruplex.*

Mem ם ך ם ן

Nun ן ן ן ן

10 Van ן ן

Iod ן ן

Hic vides ן & ן in consonis nume-
 rari: quæ vocales antea fuere. Hanc
 confusionem Hebræi viderunt: quã
 15 cum vitare studerēt, sine punctis ge-
 minam literam scribebant, vau qui-
 dem initio ac medio dictionis: ut ןןן
 vai, væ, ןןן javan, Græcia: jod autem
 in medio duntaxat, ut ןןןן hajah. In
 20 fine neutra geminatur, est enim vo-
 calis: itaque cum vocali præcedente
 facit diphthongum, ut post intellige-

B iij

tur, solétque ante vau poni $\aleph$, ut
 $\aleph$ הדיא hadiu, $\aleph$ וואו vau: & $\aleph$ ווי pro $\aleph$, $\aleph$ ווי
 vau: ex quo perspicitur dicendū esse
 vau, non vaf.

Consona muta est, quæ sola cona- 5
 tum quendam duntaxat mutit: ést-
 que tenuis vel aspirata. Tenuis leni-
 ter mutit: éstque aperta aut clausa.
 Aperta fit labris apertis: ea dentium
 est aut palati. Dentium triplex est, 10

Teth ט ט *t*

Tau ת ט *t*

Daleth ד ד *d*

ט hodie profertur ut ט Græcum:
 at nomen ipsum literæ magis spe- 15
 ctat ad θ , sicuti sequens ad τ ταυ : & cer-
 té simplicis soni simplex character
 esse debuit, Græci tamen utrunque
 eodem sono exprimunt, ut Origenes
 in hexaplis בטו $\beta\epsilon\tau\acute{o}\upsilon$, & Septuagin- 20
 ta, פולטיימ $\phi\upsilon\lambda\iota\sigma\tau\epsilon\iota\mu$. Porro ex his li-
 teris & samech duo literarum com-

pendia extitére,

Tfadi   ט   ז

Zain   ז   ז   ז

ז literæ proprietatem & fonū Latinus sermo non exprimit, ait Hieronymus Isaię undecimo. Est enim stridulus, & strictis dentibus vix linguæ impressione profertur. Hæc ille: unde intelligimus fonum hujus literæ
 10 esse tanquam *t* malé pronuntiati: ut cū ratio vulgo dicitur *ratfio*. *t* autē est pro *ds*, ut Zabulon, Ezra, pro *Dsa-*
bulon, *Edfra*, vulgo *Esdras*.

Palati est item triplex,

15 *Coph*   פ   ק

Caph   כ   כ   כ

Gimel   ג   ג   ג

Duæ primæ literæ fonum eundē hodie faciunt, ut antea *ו* & *א*: olim
 20 tamen dissimilem fecére, ut plerisque Grammaticis placet.

Muta clausa fit labiis compressis,

B   iij

estque duplex,

Beth

ב

β γ b

Pe

פ

ϕ

π

p

Characteres extra ordinem ad-
jecti extremis tantum vocibus ser-
viunt, & finales ideo appellantur.

Aspirata spirat è gutture. Ea lenis
est aut densa. Lenis mollius spirat,
estque duplex,

Aleph

א

ʾ

10

He

ה

ħ

h

Prima aspiratio lenissima est, at-
que ipsa ferè oris apertione efficitur:
sed ei nomen & character idem tri-
buitur, qui fuit olim primæ vocalis, 15
ut initio meminimus. Quod ideò ve-
teres fecisse arbitror, quòd illa oris
apertio, de qua dixi, primæ vocalis
præcipuè comes esset: itaque Latini
è nuda vocalium pronuntiatione le- 20
nem spiritum intelligunt. Ergo me-
minerimus lenem aspirationem in

prima vocali confusam esse, in cæte-
 ris distingui: ut אִישׁ, אֵיכָה, אָדָם, אֹר,
 אֹרֶּה : הֵּ proximum lenitatis locum
 tenet, Latinóque *h* respondet: ut הֵן
 5 hen. אֵהוּי frequenter commutantur.
 Porró é mutis sex tenues aspirationē
 istam interdum accipiunt, & tum sic
 notantur.

Th ת *Gh* ג

10 *Dh* ד *Bh* ב

Ch כ *Ph* פ

Hieronimus in undecimum ca-
 put Danielis scribit, nullam fuisse
 Hebræis literam, quæ Latino *P* re-
 15 sponderet: unde suspicari licet has
 sex mutas olim semper fuisse aspira-
 tas. At hodie tum demum aspiran-
 tur, cùm medio puncto vacant: ut
 רוּת Ruth, אֵלִיפָז Eliphaz.

20 Porró hæ literæ tenues sunt ini-
 tio dictionis: ut תָּמִיד דְּבַר כָּף גַּר בִּירָה
 פָּה. Excipe si vocalis aut lenis aspira-

rio antecesserit. Ps. 31. נָא כִּי כָּלֹ בִּיגֹן. *nā*
 defecit præ dolore. Ps. 5. אָבוֹא בֵּיתְךָ. *ā*
 veniam domū tuam. Isa. 10. וּפְּוֹצָה פֶּה. *ū*
 & aperiens os.

Densa aspiratio crassior est, item 5
 duplex:

Cheth

ח

Ain

ע

ח spiritu in cælum palati illiso fa-
 cit *h* duplex: Græci cū melius non 10
 possent, per χ expresserunt: ut חַ
 χαι, חַרן, χαεµ. Reliqua aspiratio so-
 num habet difficillimū, & aure ma-
 gis quā oculo percipi potest: ut
 hodie tamen profertur, sonum ostē- 15
 dit tanquam ex N & G conflatum,
 qualis videlicet esse possit in Γα, cū
 dicimus φόρµιΓα. Ideo hæc litera va-
 rié á Græcis expressa est: interdum
 per γ, ut עֲמֻרָה גֹמוֹרָא: aliás per ן, ut 20
 הוֹשַׁע־נָא ὠσαννά: utraque autem sæ-
 pe est omissa, ut חַנּוּךְ, חַנּוּךְ, בָּעַל, Βάαλ.

Porró literarum vulgó alia descriptio est, indéque numeri notantur hoc modo:

	<i>Aleph</i>	1	א	א
5	<i>Beth</i>	2	ב	ב
	<i>Gimel</i>	3	ג	ג
	<i>Daleth</i>	4	ד	ד
	<i>He</i>	5	ה	ה
	<i>Vau</i>	6	ו	ו
10	<i>Zain</i>	7	ז	ז
	<i>Cheth</i>	8	ח	ח
	<i>Teth</i>	9	ט	ט
	<i>Iod</i>	10	י	י
	<i>Caph</i>	20	כ	כ
15	<i>Lamed</i>	30	ל	ל
	<i>Mem</i>	40	מ	מ
	<i>Nun</i>	50	נ	נ
	<i>Samec</i>	60	ס	ס
	<i>Ain</i>	70	ע	ע
20	<i>Phe</i>	80	פ	פ
	<i>Tfadi</i>	90	צ	צ
	<i>Coph</i>	100	ק	ק

Reç 200 7 7

Çin 300 2 5

Thau 400 7 7

Hebræi pro ה quindecim ponunt
ו novem & sex, ne nomen Dei lite- 5
ris illis significatum, ut quidem ipsis
placet, profanetur. Centenarios reli-
quos vel additione suppleant, vel fi-
nalibus literis: millenarios veró sic,
א, ב, ג, vel א, ב, ג, &c. 10

CAPUT II.

De Syllaba, ubi de Çeva & Dageç.

SYLLABA est pars vocis, qua so-
nus integer comprehenditur: est 15
que literæ unius aut plurium. Sylla-
ba unius literæ est, ut vocalis quæli-
bet. Syllaba plurium literarum est, in
qua plures literæ coagmentantur, &
quidem dextræ sinistris priores. At 20
que interdum duæ vocales, interdum
duæ consonæ in unam syllabam ag-

gregantur : prioris generis syllaba
diphthongus appellatur : estque tri-
plex: Prima, ubi præest א, ut

Sinai סיני } ai } אי

5 Esau עשו } au } או

Secunda ubi præest י, ut

Cisleu כסליו } eu } יו

Ziu זיו } iu } יו

Tertia, ubi præest ו, ut

10 Goi גוי } oi } וי

Talui תלוי } ui } וי

Post diphthogum tenues raro as-
pirantur: ut Isa. i. גוי heu gentem.

Syllaba reliqua binas tantum cō-

15 sonas utrinque cōplecti potest: qua-
rum conjunctionis symbolum ap-
pellatur Çeva, & duobus subjectis
punctis ita notatur (:)

20 Quin & י vo-
calis in diphthongo sæpe hoc vincu-
lo conjungitur: ut לילה nox. Çeva
initio simplex est, ut בכור bchor. Ita-
que si duplex Çeva initio occurrit,

prioris loco erit hiric : ut דְּבָרַי pro
 דְּבָרַי:vel pathah aut segol, præcipué
 sub cōsonis gutturis, ut עֲבָדוּ אֶפְקֹד.
 Tollitur etiam sequens Çeva in י, ut
 Is. 10. בִּיקֹדַד sicut ustio. Ge. 35. וַיְהוּדָה 5
 & Iuda, pro בִּיקֹדַד וַיְהוּדָה. At Da. 12.
 מִישְׁנֵי de dormientibus. 2. Paral. 20.
 מִירְשָׁתְךָ de hæreditate tua. In fine
 autem syllabę duplex esse potest pro
 numero consonantium: ut קִשְׁטֹת ro
 veritas. Sed in extrema dictione ra-
 ró exprimitur: ut דְּבָרַי סֵפֶר. Excipe si
 dictio terminetur ך, ut דְּרַךְ incessit:
 vel duabus consonis, ut יוֹסֵף addet.

Cōsonæ gutturis, ut facilius pro- 15
 nuncientur, assumunt ad Çeva unam
 de tribus his vocalibus, pathah, ca-
 mets, segol, tum autem vocales istæ
 appellātur raptæ, hatephpathah, ha-
 tephcamets, hatephsegol: ut יֹאסֵף, 20
 אֶהְרֵן, גַּעְמִי. At interdum secus est. E-
 xod. 20. תִּהְמֵד concupisces. Iud. 16.

תֵּאֲרָגוּ texes. יֵאָרְבוּ infidiati sunt: nam
 vocales raptæ amittunt Çeva, sequē-
 te altero. Reliquis consonis idem in-
 terdū accidit, ut Iob 33. מֹלְטִי
 5 litur.

ה & ע in fine dictionis pro Çeva
 habēt pathah, sed post ipsum pathah
 pronuntiantur: ut רוּחַ ruah, יוֹדֵעַ
 jodea. Et potest fieri contractio: ut
 10 יוֹדָע jodá. ה punctum híc interdum
 assumit, & vim habet densæ aspira-
 tionis: ut נִגְהָ splenduit. Itaque se-
 quens tenuis non aspiratur. Gen. 6.
 בְּצִדָּה תְּשִׂים in latere ejus pones.

15 Çeva vocalem antecedentē cor-
 ripit: ideo camets ante Çeua breve
 est: ut חֹכְמָה hochmach. Tenues au-
 tem consonæ post Çeva hujusmodi
 raró aspirantur: ut אִשְׁתּוֹ, תּוֹכּוֹר, içto
 20 tizcor. At Gen. 2. לְעִבְדָּהּ ad colendū
 eum. 2. Sam. 22. כַּנְפֵי אֵלֶּךָ, via. 1.
 Reg. 10. מֶלְכֵי reges. Iob 28. רִיבֵי,

כָּלֵבִי canes. Et 36. הַנִּפְּיִי hypocritæ.
Atque hæc de Çeva.

Consonæ tamen similes ad scri-
pturæ compendium sæpius in unam
confunduntur, licet voce separen- 5
tur: hujus autem confusionis symbo-
lum appellatur Dageç: punctum
nempe litera inclusum: ut לָמָּה lam-
mah. Consonæ gutturis, item ר, non
recipiunt Dageç: ideo vocalis eas 10
præcedens producitur: ut עָרִיץ ro-
bustus, בִּיאָר declaravit, בֵּרַךְ benedi-
xit, pro עָרִיץ בִּיאָר בֵּרַךְ. Interdum ר ha-
bet Dageç. Ezech. 16. שֶׁרֶךְ præ-
cisus est umbilicus tuus. At contra 15
longa vocalis in brevem cominuta-
tur sequente Dageç: ut אֲדָמִים ruffi,
תַּתִּים perficies, pro אֲדָוִמִים תַּתִּים:
etsi interdum secus reperies, ut Par.
17. הַגְּדוּלָּה magnificentia. Hinc ca- 20
mets ante dageç breve est, ut רָנִי rō-
ni, exulta. Interdum dageç Çeva sub-
jecto

jecto tollitur. Job 37. יִשְׂרָאֵל dirigit
illud. Item 40. יִשְׂאֵל afferent, pro
יִשְׂרָאֵל & יִשְׂאֵל. Quód si çeva sit cum
dageç, poterit sequens tenuis aspi-
5 rari: ut פִּקְדוֹ verberarunt.

CAPUT III.

De Accentu & Notatione.

ERGO hæc de partibus vocis: cō-
10 **E**munes affectiones sunt accētus
& notatio. Accentus est, vocis quidã
quasi cantus. Est autem natura uni-
cus acutus in qualibet voce, & ita
notatur' si opus est. Huic tamen in-
15 terdum alius præest adventitius, qui
Metheg appellatur, id est retinaculũ,
quód vocem eo loco nonnihil sus-
pensam teneat: ut פִּקְדוֹם visitantes.

Porró híc accentus vocalem pro-
20 ducit: hinc camets cum accentu,
quicquid postea sequatur, longum
est: ut חַכְמָה hachmah, לַמָּה lammah.

C

Œeva post accentum simplex esse potest sub gutturali: ut יִדְעָנוּ novimus.

Notatio est, qua vocis origo exquiritur: eaque est in specie aut figura: species est, qua quæritur utrum 5 vox prima sit an flexa. Prima est vox primùm nata; ea Græcis *ῥίζα*, hinc שִׁרָשׁ radix appellatur, quòd inde ceteræ oriantur: & tribus plenis literis notatur, ut אֶרֶץ terra, פָּעַל fecit: ratio 10 admodum quatuor aut quinque.

Flexa est vox orta de prima. Flexio verò efficitur adjectione septem literarum יהאמנתו quæ vulgò Hexamanticæ dicuntur, & ad sola nomina 15 pertinere putantur: at si res accuratè consideretur, in qualibet omnino flexione usum earum communem deprehendemus: ut מִפְּקִיד recēfens, נִפְקַד visitatus est, תְּכִלִּית perfectio, 20 יִלְקוּט pera, אִזְכָּרָה monumentum, הִפְקִיד recēfuit, quod postea é singu-

lis flexionibus plenius intelligetur. Porro hæ literæ ante gutturales, earum vocales raptas imitantur : ut מַעֲבִיד faciēs fervire , נֶאֱסַף collectus est . Eadē literæ præter וּ, præpositæ cuilibet voci incipienti á literis נ vel ו affectis צֵוָא, sæpius eas commutant : נ quidem in dageç, ut מִתֵּן pro מִנְתֵּן donum , נִגְשׁ pro נִגְשָׁה accessit : וּ autem in וּ ut מוֹשִׁיעַ pro מוֹשִׁיעַ־וּ fervans , נוֹשֵׁב pro נוֹשֵׁב־וּ habitatus est . Interdum secus reperies , ut Prov. 3. וַיִּשָׂר diriget . Et 4. וַיִּשְׂיֲרוּ dirigant . Osee 4. אֵיִסִירֵם castigabo eos . Attamē si media litera fuerit צ, sæpius fit cōmutatio in dageç : ut מִצֵּב pro מִצֵּב־וּ statio , הִצִּיב pro הִצִּיב־וּ , at מִצָּה pro מִצָּה־וּ contentio . Atque etiam ex iis literis tres interdum sunt paragogicæ וֵאָה , ut לִילָה , אָבוֹא , רַבָּתִי : etiam nonnunquam : ut בֶּן־וּ pro בֶּן־וּ filius , Numer. 24 .

Figura est, qua quæritur sitne vox simplex an composita: Simplex est in alias voces individua, ut פֶּקֶד. Composita, quæ in simplices dividitur, ut אֲבִרְהָם. Compositio interdum voces cōtrahit: ut אֲשַׁרְלִי pro שְׁלִי quod est mihi.

CAPUT IIII.

De vocis generibus.

10

EXPOSITAE sunt communes vocis affectiones: genera sequuntur. Vox est numeri, aut sine numero. Vox numeri, quæ numerum adsignificat: éstque singularis aut pluralis. Singularis, quæ numerum singularem adsignificat: ut דִּבְרָךְ verbum, פֶּקֶד visitavit. Pluralis, quæ pluralem: ut דְּבָרִים verba, פֶּקְדוּ visitarunt. Vox numeri est etiam generis. Genus est, differentia vocis secundum sexum: éstque simplex aut conjun-

Etum. Simplex est unius sexus: idque masculinum aut foemininū. Masculinum, quod mari tribuitur: foemininum, quod foeminæ: fitque á masculino, addito ה: ut טוב bonus, טובה bona: בן intellexit vir, בת intellexit foemina. Coniunctum genus est cōmune utrique sexui: ut אנכי ego, פקדו visitarunt. Eadem rursus est finita aut infinita: Finita, quæ numerū & genus certis finibus variat: ut איש vir, פקד visitavit. Infinita, quæ non variat: ut אשר qui vel quæ, פקוד visitare. Vox numeri est Nomen aut
 10
 15 Verbum.

CAP. V. De Nomine.

NOMEN, est vox numeri cum solo genere. Numerus dualis in nomine dividitur á plurali, cum res geminæ significantur. Genus autem foemininū tribuitur sæpius no-

minibus geminorum membrorum,
 ut **יָד**, **רֶגֶל** manus, pes. Foeminina itē
 sunt nomina urbium, ut **יְרוּשָׁלַיִם** Je-
 rusalem, Pſal. 122. Et regionum, ut
אֶדוֹם Edom, **שֵׁעִיר** Seir, Numer. 24. 5
 Et ventorum, ut **תֵּימָן**, **צָפוֹן** Aquilo,
 Auster, Cant. 4. Quædam etiam sunt
 promiscua, qualia feré sunt nomina
 animalium, ut **בְּהֵמָה עוֹף צֶאֱן**,
 animal, avis, pecus, asinus, ovis: ad 10
 genus autem discernendum appo-
 nuntur hæc nomina **זָכָר**, **נְקֵבָה** mas,
 foemina. Lev. 4. **שֵׁעִיר עֲזִים זָכָר** hircū
 caprarū marē. Item, **שֵׁעִירַת עֲזִים**,
 hircum caprarum foeminam. 15

CAPUT VI.

De prima Declinatione.

FLEXIO nominis declinatio di-
 citur: cujus anomalia communis 20
 est ex detractiōne, primūm camets
 penultimi: ut **גָּדוֹל גְּדוּלָּה** magnus,

magni, גדולה גדולות magna, magnæ:
deinde tseri ultimi, ubi nullum ca-
mets præcesserit : ut פוקד פוקדים
פוקדה פוקדות visitans visitantes.

5 Declinatio duplex est: Prima ma-
sculinorum, quæ pluralem á singula-
ri flectit in ים, ut

S. טור P. טורים

Ordo, ordines. Sic etiã cū camets penul-
10 timo nomina, ut ערוץ fortis, ערוצים
fortes, פרש eques, פרשים equites,
quæ sunt ex affectis dageç: at מרג tribulum,
מרגים. Item desinentia in ה,
sed contracta ultima : ut קצה finis,

15 קצים fines, קנה canna, קנים cannæ.

Sic item cum tseri ultimo quælibet
monosyllaba, præter בן בנים. Quæ-
dam declinantur, ut קן nidus, קנים.

Sic פת clypeus, פתים clypei, מגן
20 stum, פתים frustra, סף postis, ספים &

ספות. Finita & sæpius ultimam con-
trahunt: ut יהודי Iudæus, יהודים pro

At שקווי po-
 tus, etiam שקוים Pſal. 102. גדי hoc-
 dus, etiam גדיים hoedi, חלי ornamentum,
 חלי ornamenta, ægritudo,
 חלי & חליים egritudines, צבי ca- 5
 preolus, צבאים & צבאים,
 פתים & פתים credulus,
 שפיים & שפיים excelsum,
 עדיים ornamentum, at עדיים
 Ezech. 16. בלים vas, Est etiam 10
 pro ימים: ut ימים. Quin & sublato
 ימים, pluralis numerus formatur, ut
 חורים pro חורים & חורים
 fenestræ: at ידים ma-
 nus Ezech. 13. חשופים, Jer. 22. 15

Dualis flectitur in ימים, ut ידים
 manus, ambæ manus: at hæc inæqua-
 liter formantur, pes, רגלים,
 cornu, קרניים & קרניים,
 maxilla, להיים, maxilla, להיים,
 auris, אונן, genua, ברבאים,
 aures.

Contractio numeri hic est veluti casus quidam: Pluralis fit in י.. sublato ם, ut א טוּרִים fit טוּרֵי: Sic dualis ut שְׁנַיִם שְׁנֵי duo, שְׁתַּיִם שְׁתֵּי duæ. Et interdum manet ם, ut Genes. 25. שְׁנַיִם עָשָׂר duodecim. Singularis rarior est: atque hic camets ultimum fit pathah, ut דְּבַר דְּבַר verbum: at תְּהִלָּה תְּהִלָּה vanitas, תֵּלֵב תֵּלֵב lac. Item תְּפִלָּה תְּפִלָּה fenex: sic monosyllabum קֵן קֵן nidus, בֵּן בֵּן filius, & בֵּן בֵּן: in cæteris manet tseri: at in plurali עֵצִים עֵצִים ligna, כֵּלִים כֵּלִים vasa. Finita ה.. mutantur in ה.., ut מִקְנֵה מִקְנֵה pecus, שֵׁה שֵׁה ovis, sic רֵעָה רֵעָה pascens, קָנָה קָנָה possidens, & similia: at פֶּה פֶּה os, אָבִי אָבִי pater, אָחִי אָחִי frater, אָבִי אָבִי focer, חָם חָם & חָם חָם, אָבִי אָבִי frater.

Anomalia numeri. Hæc pluralem aliter inflectunt, אָחִי אָחִי frater, אָחִי אָחִי fratres, דָּוִד דָּוִד canistrum, דָּוִד דָּוִד canistra, יוֹם יוֹם dies, יוֹם יוֹם dies, לֵבִיא לֵבִיא leo,

na, ישע falus, ישעים falutes, נער puer
 נערים pueri: sic denique חטא pecca-
 tum, חטאים peccata, נרד nardus,
 נרדים nardi: at צאל & צאלר arbor,
 5 פלגשים, פלגש pellex, פלגשים
 pellices. Holem duntaxat corripitur:
 ut קדשים sanctitas, sanctitates:
 quamquam hic interdum est camets
 longum, ut Ezech. 36. כצאן קדשים
 10 sicut oves sanctificationum: at בקר
 bos, בקרים boves, בשם aroma,
 בשמים aromata, חיותים munitio,
 חיותים munitiones, רמת hasta, רמת
 genista, רתמים genistæ. Pa-
 15 thath & hirc redeunt in tseri: ut
 בית olea, oleæ. Excipe בית do-
 mus, בתים domus, תיל robur, תילים
 robora, תיש afellus, תישים afelli,
 תישים hirci. Camets & vau
 20 in holem: ut מות מותים mors, mor-
 tes.

Contractio numeri. Nomina plu-

rali inflexa per camets, contractio-
 nem pluralis secundariam admittūt:
 דְּבָרִי דְּבָרִים דְּבָרִי שֶׁכֶּר שֶׁכָּרוֹם ut
 דְּבָרִי שֶׁכֶּרִי pro שֶׁכֶּרִי בְּגַד בְּגָדִים כְּגָדִי
 5 מַעְיָנִים מַעְיָנוֹ, fons, מַעְיָן sic etiam בְּגָדִי
 מַעְלָלִים מַעְלָלוֹ, opus, מַעְלָלִי, fontes,
 גַּהֲלִים גַּהֲלוֹ, carbo, גַּהֲלִי, opera,
 Excipe affecta dageç: ut עֲקָרִי fundamen-
 tum, עֲקָרִים עֲקָרִי, fundamenta, גַּנָּב fur,
 10 מִזְרָשׁ מִזְרָשִׁ, & sine dageç, גַּנְבִּים גַּנְבִּי
 מִזְרָשִׁים מִזְרָשִׁי, Manet híc
 quoque camets hatuph: ut קִדְשִׁים
 אֹהֲלִים, אֹהֶל, קִדְשֵׁי, sic, אֹהֲלוֹת
 תַּאֲרִים, תַּאֲרֵי, tabernacula, אֹהֲלוֹת
 15 תַּאֲרֵי, ubi prius camets natura breve
 est, licet á multis já producat. Eodē
 pertinet polysyllaba inflexa per tferi:
 זְקַנִּי pro זְקַנִּים זְקַנִּי, senex, זְקַן
 20 olea, זַיִת, ut, זַיִתִּים זַיִתִּי. Singularis item contractio
 tollit tferi ante camets: ut שֶׁכֶּרִי
 pathah & hirc contrahit in tferi: ut

בית בית: camets & vau in holem, ut
 מות מות. Excipe שוא vanitas. Duo
 nomina טוב bonum, & חור foramē,
 hic faciunt טוב & חור.

5 Numero altero carentia: plurali,
 בטה fiducia, גול rapina, דיו atramen-
 tum, הרבה multitudo, חום calor, חרף
 autumnus, צדק oppressio, עשק
 iustitia, קיץ æstas, שאר caro, תבל
 orbis, 10 תהו confusio. Singulari autem,
 בתולים panni, בלואים & בלואים
 fenectus, זקנים & זקנים,
 חמנים vita, תוים species, זנים
 תחלואים & מחלואים, scopæ יעים,
 15 אגריטודינעס, מלואים consecratio,
 חמנים vices, מעים viscera, מתים
 נעורים pueritia, נחורים nares,
 פנים facies: unū
 20 חור beatitudines.
 Numeralia nomina á tribus ad
 decem habent utrumque numerum,

fed varia significatione: Singularia enim unitates, pluralia denarios significant: ut שלש tria, שלשים triginta, ארבע quatuor, ארבעים quadraginta: at עשר decem, עשרים 5 viginti. Singularia quæ dualem habent á natura, carent plurali: ut יד ידים, רגל רגלים, χείρ χεῖρε, πούς πόδες: quæ veró ab arte, pluralē habent: ut אלה אלפים, כפר כפרים, 10 χλιας χιλιάδες, χιλιάδες, τάλαντον τάλαντα. Quædam tantum sunt dualia: ut אבנים fella, מימי & מימי aquæ, שמים molæ, צהרים meridies, שמים 15 coelum.

Anomalia generis. Nomina numeri singularia á tribus ad decem, sunt foeminina: ut שלש, ארבע, & cætera: pluralia sunt communia, ut שלשים, עשרים: Foeminina etiam 20 sunt, אבן lapis, אם mater, באר puteus, דרך via, זרוע brachium, גל gla-

dius, בּוֹס, humerus, כְּתֵף, buccina, יוֹבֵל,
 calix, sine singulari נְשִׁים, mulieres,
 קֶרֶן, ictus, פַּעַם, civitas, עִיר, nubes,
 עָב, cornu. Cōmunia, אֲרֹן, ar-
 5 ca, אֵשׁ, ignis, גֶּפֶן, vitis, וְקַן, barba, בְּנֵי,
 ala, מִקּוֹם, castra, מַחֲנֶה, clypeus, מִגֵּן,
 locus, שֶׁמֶשׁ, caro, שָׂרָר, anima, נֶפֶשׁ,
 sol, תְּהוֹם, abyf-
 fus, תְּהוֹם.

10

CAPUT VII.

De secunda declinatione.

SECVNDA declinatio est foemi-
 ninorum, quæ pluralem á singu-
 15 lari inflectit in וֹת, & duos habet fi-
 nes.

Primus finis est in הָ, & plurali
 mutatur in וֹת: ut

S. נְגִינָה. P. נְגִינֹת.

20 *Canticum, cantica.* Manet hic por-
 ró camets penultimum in plurali ab-
 soluto: ut צְדָקָה צְדָקוֹת, justitia, justi-

tia, justitiæ. Sic שְׂמֵלוֹת vestis, שְׂמֵלוֹת vestes, שְׂכֵנוֹת cubiculū, שְׂכֵנוֹת cubicula, שְׂקֵנוֹת vallis, שְׂקֵנוֹת valles, עֲבָרוֹת ira, עֲבָרוֹת iræ, אֲמָרוֹת dictum, אֲמָרוֹת dicta, חֲלָקוֹת pars, חֲלָקוֹת partes, דְּמַעֲוֹת lacryma, דְּמַעֲוֹת lacrymæ: at בִּירָה palatium, בִּירָנוֹת palatia, בָּוה habitaculū, מְנָה pars, מְנָה vel נְאוֹת habitacula, מְנָה vel נְאוֹת habitacula. E masculinis penacutis fiunt hic nomina, ut á 10 כְּשֵׁב בְּשֵׁבָה כְּשֵׁבוֹרָה rex, מַלְכָּה, &c. item é masculinis in יוּ. fiunt nomina in יָה: ut á נְכַרְיָי peregrinus, נְכַרְיָי peregrina, & cætera ejusmodi. 15

Dualis masculinum dualem imitatur, sed hic pro ה est ת: ut שְׂפָה labrū שְׂפָתַי. at מֵאָה centum, מֵאָתַי ducenta, מֵאָה fatum, מֵאָתַי.

Contractio numeri hic feré est 20 singularis, & in fine camets corripitur, ut antea, sed ה mutatur in ת
ut

ut נְגִינָה נְגִינָה. Hinc nomen penacutum accedente ה paragogico : ut יְשׁוּעָה salus. Psal. 104. הִיִּתְּוֹ pro הִיִּתְּוֹ, fera. Attamen camets penultimum in utriusq; numeri contractione tollitur : ut צְדָקָה צְדָקָה צְדָקוֹת צְדָקוֹת transferi etiam interdū, ut תּוֹעֵבָה תּוֹעֵבָה תּוֹעֵבוֹת תּוֹעֵבוֹת abominatio, תּוֹעֵבוֹת תּוֹעֵבוֹת תּוֹעֵבוֹת abominations. Sic נְבִלָה נְבִלָה נְבִילוֹת נְבִילוֹת cadaver, בְּהֵמָה בְּהֵמָה בְּהֵמוֹת בְּהֵמוֹת bestia, plurali בְּהֵמוֹת bestia, sic שְׂדֵמָה שְׂדֵמָה שְׂדֵמוֹת שְׂדֵמוֹת bestia, sic שְׂדֵמָה שְׂדֵמָה שְׂדֵמוֹת שְׂדֵמוֹת ager : unum hic assumit contractionem masculinam, בְּמַתִּי excelsa : at קֶמֶת קֶמֶת קֶמֶת, & cætera generis ejusdem cum camets penultimo.

Anomalia numeri. Plurali carent nomina numeri : ut שְׁלֹשָׁה אַרְבָּעָה & cætera : Singulari טוֹהוֹת טוֹהוֹת renes, item duale שְׁתֵּי, contracté שְׁתֵּי, & שְׁתֵּי עֶשְׂרִים עֶשְׂרִים מֵצִבָּה. Exo. 24. שְׁתֵּי, & duodecim titulos. Et מִסְכָּנוֹת thesauri.

D

Anomalia generis. Nomina numeri híc sunt masculina: ut שלשון, פחה פחה & ארבעה. Masculinum est & פחות פחות, plurali פחות פחות. Quædam plurali sunt masculina: ut אימה ter- 5
ror, אימים terrores, sic אלה quercus, דבורה camelus, דבורה apis, דבורה mas-
sa caricarum, תה תה triticum, תה תה te-
nebre, יונה columba, יענה ulula, יענים
ululæ, 10 נמלה, sermo, מלה, later, לבנה, ululæ,
שטה, linū, פשתה, fatum, סאה, formica,
שערה, hordeum, תאונה, men-
dadium, תאנה, ficus, תולעה, vermis,
תולעים, manipulus, אלמה, at
15 תולעים, manipuli, אלמות & אלמים,
לucus, אערבוס, פנה, angulus,
תמרה, שיקמורוס, שנה, annus,
תמרה, fycomorus, שנה, annus,
palma.

Secundus finis est in ת: huc per-
tinent primó nomina acuta, quæ 20
pluralem flectunt in יות: ut גפריות
sulphur, גפריות sulphura, מלכות re-

gnū, מַלְכוּת, E masculinis in י, fiunt
híc nomina adiecto ת: ut gentilia,
מצְרַיִם Ægyptia, יהוּדִים Iudæa. Item
numeralia: ut שלִישִׁית, tertia,
5 רְבִיעִית, quarta, &c. At monosyllaba in ית plu-
ralem utrumque admittunt, & qui-
dem utroque genere: ut שְׁבוּיִת, ca-
ptivitas, שְׁבוּיִתִּים שְׁבוּיִת שְׁבוּיִתוֹת, sic
nonnulla in ות, ut זְנוּת & זְנוֹת, stu-
10 prum, שְׁבוּיִת, captivitas, תְּרַבּוּת, multi-
tudo. At nomen אֹת pro signo facit
אותות, pro litera אֹתוֹת. Quædam
pauló secus declinantur: ut אָחוֹת so-
ror, אָחוֹרוֹת, sorores, אֲשָׁפוֹת, stercus,
15 אֲשָׁפוֹת, stercora, גָּת, torcular, גָּתוֹת,
torcularia, חַטָּאת, peccatum, חַטָּאוֹת,
peccata, חַמּוֹת, focrus, חַמּוֹת, focrus,
חַמּוֹת, plenitudo, חַמּוֹת, plenitudines,
חַמּוֹת, munus, חַמּוֹת. Secundo huc
20 pertinent penacuta, quæ etiã pluralē
inflectunt per camets: ut קֶשֶׁת, arcus,
בְּתָרוֹת, albor, בְּתָרוֹת, &c. sic קֶשֶׁתוֹת,

albores, מִקְבֹּת pforatio, מִקְבֹּת pforationes, מִשְׁמֵרוֹת custodia, מִשְׁמֵרוֹת, sic סִפְחָת calvitiū, קִרְחֹת calvitia, סִפְחָת pustula, סִפְחָת pustulæ, תּוֹלְעֹת vermis, תּוֹלְעֹת: at בְּנֵת filia, pro quo est 5 בְּת, facit בְּנוֹת. Penultima holem interdum corripitur: ut כְּתָנֶת pallium, כְּתָנוֹת: at כְּתָנוֹת Exod. 40. Dualis hīc pluralem suum sequitur, sine duntaxat mutato: ut דְּלֵת דְּלֵתוֹת דְּלֵתוֹת 10

Anomalia generis hīc rara est, ut שְׁבִילֵי שְׁבִילֵי spica, שְׁבִילֵי בית בתים
Commune est אֵס, אֵסות & אֵסות.

Anomalia utriusque declinationis.

Quædam nomina primæ decli- 15
nationis habent pluralem secundæ:
אָב pater, אָבוֹת: sic אֶבְיָא phiala, אֶבְיָא dæ-
mon, אֶבְיָא thesaurus, אֶבְיָא via, אֶבְיָא
mater, אֶבְיָא digitus, אֶבְיָא infidiæ, אֶבְיָא
terra, אֶבְיָא palatium, אֶבְיָא race- 20
inus, אֶבְיָא & contracté אֶבְיָא כלות,
& אֶבְיָא racemi, אֶבְיָא puteus, אֶבְיָא בור

cisterna, גורל medium, גג tectum, גורל
 fors, גליל regio, גרן area, גרן stimu-
 lus, גרן stimuli, זנב cauda, חוה pe-
 ctus, חלום somnium, חרב gladius,
 טפח & טפח, חשבנות rōes, חשבון rō,
 טפח palmus, יתד clavus, כוס calix, כסא
 thronus, לילה & לילה, לילה tabula, לילה
 tridētes, מזלג tridens, מזבח ara,
 מסבנות circuitus, מסב pluvia, מסב
 10 circuitus, מקום locus, מצד arx, מצד
 virga, נאד uter, נר lucerna, עור pellis,
 עבא herba, ערש lectus, ערש terra, עפר
 exercitus, צלע costa, צרור vinculum,
 רתוק spiritus, רות paries, קיר vox, קול
 15 catena, רתוקות catenæ, שופר tuba,
 שור taurus, שלחן mensa, שם nomē,
 אביו abyssus. Alia habent utrumq; :
 ut אהלים & אהלים, אהלים aloës, sine singu-
 lari: אהלים & אהלים, אהלים leo, vel אהלים
 20 leones, אהלים lucus, בכור primoge-
 nitus, גבול terminus, דור ætas, היכל
 ædes, זרוע brachium, חלון fenestra,
 D iij

atrium, כַּיּוֹר, dies, יוֹם, manus, יָד, atrium, חֲצֵר
 concha, לֵב, ala, כַּתֵּף, humerus, לֵב, concha,
 cor, מִגְדָּל, lumen, מִבְּצָר, munitio, מִגְדָּל, cor,
 turris, מִחֲנָה, pelvis, מוֹרֵק, sedes, מוֹשָׁב, turris,
 castra, & מַגִּים, pars, מִנָּה, virga, מִטָּה, castra,
 partes, מִסְמָר, & מְנוֹת & מְנוֹת & מְנוֹת
 congregatio, מִקְהָל, fons, מַעְיָן, clavus,
 domicilium, מִשְׁכָּן, angulus, מִקְצוֹעַ,
 circuitus, סְבִיב, anima, נַפְשׁ, fluvius, נְהָר,
 iniquitas, עוֹן, funis, עֲבוֹת, olla, סוּר, tus,
 calcaneus, עֵקֶב, os, עֶצֶם, torquis, עֲנָק,
 & פִּיּוֹת & פִּיּוֹת & פִּיּוֹת, os, פֶּה, tēpus, עֵת,
 pes, פֶּעַם, miraculum, פֶּלֶא, ora,
 cornu, קַרְדָּם, collum, צוּאֵר, pagus,
 hebdomas, שְׁבוּעִים, securis, שְׁבוּעַ, hebdomades, שְׁבוּעוֹת &
 thalamus, תַּחֲמוּמִים, lorica, שְׁדִיּוֹן, &
 consolationes, תַּחֲמוּמוֹת, sine singulari.

CAP. VIII. *De Pronomine.*

20

ANOMALA quædam hîc pro-
 nomina vocantur : tria porrô

funt integra.

illi הם

ille הוא } 3

illæ הן

illa היא } 3

5

vos אתם

tu אתה } 2

אתן

את

nos אנחנו

ego אני } 1

Pluralia & finita admittunt, —

10 paragogicum. Job 24. חמה. Gen. 31.

& נַחֲנוּ item אֲנִי pro אַנְכִי & אֵתְנָה

אַנְחִנוּ pro אֲנִי.

Eadē etiam pronomina variē cō-
trahuntur, & affixa appellantur.

15

הם, הם

ו, הו, יהו } 3

הן, הן

ה, ה } 3

כם

ך } 3

כן

ך } 3

20

נו

נו, נו

Paragoge triplex hic accidit: ה, ut

המה, ינה, ut הן & הם post ינה & וה

D iiiij

ו post ׀ tertiæ personæ, ut מו & מי :
 ו post ך, ut מי. Est & ה. pro ה. Et ך.
 pro ך & ך. communi genere. Defe-
 ctiva sunt quinque, quorum tria ca-
 rent altero numero, plurali מי quis & 5
 quæ, מה vel מה quid : זה hic, & זם 1.
 Sam. 17. זו vel זה vel זאת hæc, זו hic &
 hæc, item הן : at אל vel אלה hi & hæ.
 Reliqua numero & genere infinita
 duo sunt, relativum אשר contracté 10
 ו vel ו. Psal. 122. שתה ברה. quæ con-
 juncta est. Job 19. שדין quod judiciũ.
 Raró ו, ut Eccles. 2. שהוא quod est.
 Item articulus ה.

CAP. IX.

De Verbo.

15

VERBUM est vox numeri & ge-
 neris cum tempore & persona.

Tempus est differentia verbi se-
 cundum præteritum aut futurum. 20

Præteritum unicum est pro om-
 nibus: ut פקד visitabat, visitavit, visi-

taverat. Futurum duplex, primum
 ut **פִּקֹּד** visita, secundum ut **יִפְקֹד** vi-
 sitabit. Præteritum & futurum secun-
 dum etiam præsens tempus com-
 5prehendunt, cum *ἀορίσως* sumuntur.
 Ps. **אֲשֶׁר־יֵאֱמָר לֹא הָלַךְ בְּצַעֲתָא**.
 beatus vir qui non ambula-
 vit in consilio impiorum, id est, non
 ambulat. Ibi. **וּבִתְוֹרָתוֹ יִהְיֶה וּמִסָּלִיִּלָהּ**.
 10 & in lege ejus meditabitur die ac no-
 cte, id est, meditatur. E primo autem
 futuro oritur verbum infinitum: ut
פִּקֹּד visitare, sicut é præterito nomē
 participium, præsens ut **פֹּקֵד** visi-
 15tans, præteritum ut **פִּקֵּד** visitatus.
 Participium foemininum indifferen-
 ter desinit in **ה** vel **ת** penacutum: ut
נִפְקְדָה vel **נִפְקְדָת** visitata: cum gut-
 turali, ut **נִשְׁמְעָה** audita.

20 Persona est specialis terminatio
 verbi: éstque triplex, & suo quæque
 genere distinguitur: ut **פִּקֵּד** visitavit

vir, פִּקְדָהּ visitavit foemina: פִּקְדָתָּהּ vi-
 sitasti vir, פִּקְדָתָּהּ visitasti foemina, vel
 producté, ut יָדַעְתָּ nosti foemina, si ul-
 tima sit gutturalis densa: prima tamē
 quælibet, & tertia pluralis præteriti 5
 sunt communes. Personæ autē præ-
 teriti á themate in sex fines exeunt
 pathah antegresso, nēpe תָּ, תִּ, תֵּ, תֶּ, תִּי, תִּם, תֵּן
 sed foemininum genus híc vocalem
 thematis ultimam amittit: ut פִּקְדָּהּ 10
 פִּקְדָהּ, unde etiã tertia pluralis fit in וּ
 ut פִּקְדוּ. Futuri primi sola est secunda
 persona, & á singulari masculina fiūt
 reliquę detracta ultima vocali: singu-
 laris foeminina fit in י, ut פִּקְדוּ פִּקְדוּ: 15
 pluralis masculina in וּ, ut פִּקְדוּ: foe-
 minina dūtaxat assumit פִּקְדוּ, ut פִּקְדוּ
 Futurum secundum fit é primo ad-
 ditis literis וּ ת א. Personæ autem tā
 præteriti, quám futuri secundi termi- 20
 nataæ וּ vel י possunt accipere וּ para-
 gogicū: ut פִּקְדוּ פִּקְדוּ, תִּפְקְדוּ תִּפְקְדוּ.

Ergo hæc generalis verbi flexio deinceps in singulis formis consideranda est.

CAPUT X.

De conjugatione, primòque genere formæ levis.

FLEXIO porrò verbi conjugatio dicitur: ejúsque duplex est forma, activa aut passiva: rursus utraque est levis aut gravis: Levis, quæ caret dageç: hæc item duplex: prima, cujus thema exit per pathah, & activa híc vulgò dicitur Cal, passiva
 10
 15 Niphal.

Forma activa, sive Cal.

Præteritum.

S.

20

פָּקַד , פִּקְדָה
 פִּקְדָה , פִּקְדָה
 פִּקְדָתִי

P.

פִּקְדוּי

פִּקְדָתִים, פִּקְדָתֶיךָ

פִּקְדָנוּ

Anomalia præteriti. Duo præterea 5
fines híc esse possunt, tseri & holem:
ut לבש induit, יכל potuit. Manet ve-
ró holē in reliquis personis nō con-
tractis, ut יכלה יכלו at יכלת יכלתו
in secundis pluralibus est camets ha- 10
tuph, ut יכלתם יכלתן. Tertia foemi-
nea habet ת pro ה, Deuter. 32. אולת
abiit. Et א, Ezech. 31. גבהא extulit se.
Rarum est hiric aut segol pro pa-
thah. Deut. 4. ירשתם. 1. 15
Sam. 10. שאלתם. Verbum
נתן amittit extremum נ ante ת, ut
נתת נתת: interdum etiam primum,
ut 2. Sam. 22. תת.

Futurum primum.

20

S.

פִּקּוּד, פִּקְדוּי

P.

פִּקְדוֹ, פִּקְדוֹנָה

Anomalia futuri. Finis etiam híc potest esse pathah: unde & in reliquis temporibus, ut שֵׁלַח שֵׁבַב jace, שֵׁלַח שֵׁבַב mitte. Cum ה paragogico sæpius est contractio: ut שֵׁבַב שֵׁלַח, ex fine pathah, שֵׁלַח שֵׁבַב. Et cum camets hatuph ex fine holem, ut זְכוֹר à זְכָרָה, 10 memento. Interdum tamen secus fit, ut זְכוֹר à נְצוּרָה, accede, קָרְבָּה, custodi. Sic in proximis duabus vocibus: ut מְלָכֵי regna, חֲרָבוֹ defolamini. Camets longum est, Pſal. 87. שִׁמְרָה cu- 15 stodi. 1. Sam. 29. קָמְמוֹ divina. At cum gutturalibus, ut Num. 23. זֹעֵמָה de- testare. Isa. 47. מוֹלֵה שֵׁפֵי, retege. Pluralis foeminina interdum cōtrahitur. Gen. 4. שִׁמְעָנָה pro שִׁמְעֵנָה au- 20 dite. Inchoata א sunt analoga: ut אֲכַלְנוּ אֲכַלְנוּ אֲכַלְנוּ.

Quædam híc amittunt primam

thematis literam, & defectiva ideó
 appellantur: Primó inchoata נ, quæ
 finem feré habent analogum: ut á
 נָגַשׁ accessit, fit גָּשׁ, vel גַּשׁ & גֵּשׁ ex a-
 liis finibus thematis: hinc reliquæ ש
 personæ גָּשׁוּ גָּשׁוּ גָּשׁוּ, vel ex tertio
 fine, גָּשׁוּ גָּשׁוּ גָּשׁוּ. Cum ה parago-
 gico prima vox est גָּשָׁה. A נָתַן sem-
 per fit תָּן. Huc pertinet לָקַח accepit.
 Interdum servant נ, ut Pſal. 34. נִצַּר
 10 custodi. Secundó inchoata י, quæ fe-
 ré desinunt in tſeri: ut á יָשַׁב sedit, fit
 שָׁב, sic á יָלַךְ ambulavit, לָךְ & para-
 goge לָכָה & לָךְ, Iudic. 19. Pauca re-
 15 tinent pathah, nempe quorum me-
 dia est צ: ut á יָצַק fudit: hinc הָבַד,
 & cum ה paragogico הָבָה vel הָבָה
 á יָרַשׁ & יָרַשׁ fit יָרַשׁ: á יָרַב

Futurum secundum.

S.

20

יִפְקֹד, תִּפְקֹד

תִּפְקֹד, תִּפְקֹדוּ

אִפְקוֹד

P.

וּפְקָדוֹ, תִּפְקֹדְנָה

תִּפְקֹדוֹ, תִּפְקֹדְנָה

נִפְקֹד

5

Formativæ literæ haberent çeva,
 nisi alterum sequeretur. א veró hic
 postulat segol. Cum gutturalibus
 usus est varius, idq; feré é çeva nudo
 10 aut dilatato. א, ut Exod. 4. וַיִּאֶסְפוּ con-
 gregarunt. 14. וַיִּלְמֹד יִלְמֹד ligavit. Iob 34.
 וַיִּקְלֹץ יִקְלֹץ colliget. ה, ut Iob 19. וְתִבְהַלְתֶּם ob-
 stupescetis, 16. וַיִּהְלֵךְ ibit. Prover. 10.
 וְהִדְרִיבֵךְ expellet. Iob 16. וְאִהְלֵךְ ibo. ה,
 15 ut Deut. 24. וְהִבְרַחְתָּ pigneraberis, וְהִבְרַחְתָּ
 pignerabitur. Et 15. וְהִתְדַלַּל cessabit.
 Exod. 7. וְהִתְקַיְּמָה obfirmabitur. ע, ut Iob
 12. וְיִעְצָרֶךָ prohibebit. Genes. 25. וְיִעֲבֹרֶךָ
 ferviet. Psal. 74. וְיִעֲשָׂן fumabit. Et 104.
 20 וְיִעֲרַבֶךָ dulcescat. ה paragogicum ad-
 ditur sicut in primo futuro: ut אֲשַׁכַּב
 אֲשַׁכַּבֶּה interdum אֲשַׁכַּבֶּה at Iob 16.

אֶחָדְלָהּ desinam. Sic נִלְבְּנָה ædifice-
 mus, Gen. 11. Est etiam וַ pro וְ. Ex. 18
 וְיִשְׁפֹּטוּ judicabunt. Et קִיבּוּטִים in fi-
 ne, Levitic. 21. וְקִרְוָה decalvabunt.
 Ruth 2. תַּעֲבֹרִי transibis. Et חַמֵּטִים
 hateph, Ezech. 16. תִּשְׁהָרִי munerabe-
 ris. Et וַ pro וְ, Dan. 8. וְעִמּוּדֵינָה stabūt.
 Ezech. 16. תִּגְבְּהֵינָה pro תִּגְבְּהֵינָה ex-
 tollent se. Et הַ fine, 2. Sam. 13. תִּלְבַּשְׁןָּ
 induent se. Inchoata אֶ sæpius hic cō- 10
 trahūtur in holem, & pathah vel tseri
 terminantur: ut וַאֲמַר אֶמַר dixit, וַאֲמַר
 vel וַאֲמַר אֶמַר at וַאֲמַר אֶמַר abiit:
 hinc וַאֲבִיבִי abibis, Jerem. 2. & 10. וַאֲבִיבִי
 peribunt. Reperiuntur tamen inte- 15
 gra, Job 34. וַאֲסִף colliget. Genes. 46.
 וַאֲסִף ligabit. 13. וַאֲהֵל tendet. Ose. 4.
 וַאֲשִׁם delinquet. Deest אֶ Psal. 104.
 וַאֲהֵב pro וַאֲהֵב auferes. Prov. 8. וַאֲהֵב
 diligam: at וַאֲהֵב Malach. 1. 20

Inchoata וַ hic suam literam indi-
 cāt per nudū tseri: ut וַאֲשִׁב אֶאֱשִׁב
 sic

sic **אֲבֹשׁ אֲבֹשׁ** á **אֲבֹשׁ** erubuit, tertio fi-
 ne præteriti, á **אֲבֹשׁ** tamen, **אֲבֹשׁ**. quód
 si **אֲבֹשׁ** adfit, erunt plané analoga : ut
אֲבֹשׁ אֲבֹשׁ á **אֲבֹשׁ** fuxit, sic á **אֲבֹשׁ** corre-
 5 xit, **אֲבֹשׁ אֲבֹשׁ**, attamen etiam **אֲבֹשׁ**
אֲבֹשׁ & **אֲבֹשׁ אֲבֹשׁ** & **אֲבֹשׁ**. 1. Reg. 12.
 Sic á **אֲבֹשׁ** finxit. Deest & alterum jod:
 ut **אֲבֹשׁ אֲבֹשׁ** laborabunt, pro **אֲבֹשׁ אֲבֹשׁ**.
 Nahum 3. tferi pro hiric, **אֲבֹשׁ אֲבֹשׁ** po-
 10 tior eris, quod vulgó ponitur in Hi-
 phil.

Infinitum.

פְּקֹד

Hæc vox interdum nil discrepat á
 15 primo futuro: ut **אֲבֹשׁ אֲבֹשׁ**. 3. Eccles.
אֲבֹשׁ אֲבֹשׁ tempus lugendi, & tempus
 saltandi. Et paragoge est eadem, ut
אֲבֹשׁ אֲבֹשׁ. At **אֲבֹשׁ אֲבֹשׁ**. 8. Ezech.
 Et 16. **אֲבֹשׁ אֲבֹשׁ** parcere. Et cum pathah
 20 1. Reg. 1. **אֲבֹשׁ אֲבֹשׁ** cubare. **אֲבֹשׁ אֲבֹשׁ**. 58. **אֲבֹשׁ אֲבֹשׁ**.
 mittere. Paragoge, ut in futuro pri-
 mo, **אֲבֹשׁ אֲבֹשׁ** : at secunda gutturali,

שֶׁחָטָה á שֶׁחָטָה jugulare. Sic אֶהְבֶּה di-
ligere, Deut. 19. Anomalum est Ezr.
10. דְּרִישׁ inquirere, pro דְּרוֹשׁ. Qim-
hius addit paragogen אֶבְדָּן, Esth. 9.
perdere.

Defectiva híc fiunt tanquam no-
mina penacuta: ut נָגַשׁ גִּשְׁתָּ, לָקַח קָחַת
fit תָּרַח at á נָתַן, וְיָשַׁב שִׁבַּת וַיָּצַב צָבַת
pro יָרַד, תָּתַן, & cum paragoge תָּנַת
descēdit, fit רָדַח cum תַּ paragogico 10
Gen. 46. Sic יָדַע á דָּעַה Exod. 2. Et á
תָּנַח fit eodem modo נָתַח, Psalm. 8.
At Psal. 118. לְנַפּוֹל ad cadendum.

Participium præsens.

S.

פּוֹקֵד, פּוֹקְדָה

P.

פּוֹקְדִים, פּוֹקְדוֹת

Anomalia participii. Interdum pro-
tferi est pathah aut hirc. Deuter. 32. 20
אֶבְדָּן aperiens. Psal. 16. תּוֹמֵךְ susten-
tans. Isa. 29. יוֹסֵף addens. Iod redun-

dat, Isa. 22. הַצִּבּוֹי excindens, הַקִּקּוֹי sta-
tuens. Et הַ Ose. 7. בְּעֵרָתָה ardens. Fœ-
mininum singulare integrum etiam
reperitur, Jerem. 3. בְּגִדָהּ prævaricãs.
5 Cant. 1. נֹטְרָהּ custodiens.

Participium præteritum.

S.

פָּקַד, פָּקַדָהּ

P.

10 פָּקַדוֹת, פָּקַדוֹתָהּ

Participium foemininum híc tan-
túm definit in הַ. Interdum est pro וּ,
Ps. 131. גָּמַל depulsus. Exo. 12. חֲגָרִים
cincti. Et וּ redundat, Genes. 31. גְּנֵבְתִי
15 surreptum, pro גְּנֵבְתָהּ

Forma passiva, vel Niphal.

Hæc forma fit á superiore, præ-
posito וּ.

Præteritum.

S.

נִפְקַד, נִפְקַדָהּ

נִפְקַדְתָּ, נִפְקַדְתָּהּ

E ך

נִפְקְדָתִי

P.

נִפְקְדוּ

נִפְקְדָתָם, נִפְקְדָתָן

נִפְקְדָנוּ

5

Rarus hic est finis holem. i. Par.

נִחַתָּם. Esth. 8. נִעַתְוֹר. 5.
 obfignabitur. At illud valde est ano-
 malum, Ezech. 9. נִשְׁאַר pro נִשְׁאַר
 remansit. Cum gutturalibus, ut נִאֲסַף 10
 collectus est, נִחַלְדָּן stabilitus est, נִחַלְדָּן
 abiit, נִחַלְדָּן conversus est, נִחַלְדָּן divi-
 fus est, נִחַלְדָּן reputatus est, נִחַלְדָּן exul-
 tavit, נִחַלְדָּן turbatus est. Cum נִ
 interdum est contractio, Numer. 32. 15
 נִאֲחֻזוּ pro נִאֲחֻזוּ apprehendent. De-
 fectiva נִ, ut נִגַּשׁ ut י: נִצַּב. De-
 fectivum לִ hic est לִתַּע Iob 4. נִתַּעוּ pro
 נִלִּתַּעוּ avulsi sunt.

Futurum primum.

20

S.

נִפְקְדוּ, נִפְקְדָתִי

P.

הַפְּקִדוֹ, הַפְּקִדָּה

Characteristica נ apparet in da-
 ges : quod adjecto ה sublatum est,
 5 nonnunquam tamen retinetur, Ioel
 3. נִקְבְּצוּ congregamini. Jerem. 50.
 נִלְוּ copulamini. Prima gutturali, ut
 Ezech. 21. הִיאֲנָה ingemisce. Hic etiã
 cernitur ו pro י ut הַיֹּשֵׁב pro הַיֹּשֵׁב ha-
 10 bitare. Idem fit in reliquis tempori-
 bus hinc deductis.

Futurum secundum.

S.

וּפְקִד, תְּפִקֵּד

תְּפִקֵּד, תְּפִקְדִי

אֶפְקֵד

P.

וּפְקִדוֹ, תְּפִקְדָּה

תְּפִקְדוֹ, תְּפִקְדָּה

נִפְקֵד

20 א interdum habet hirc. Ezech. 14.

אֶמְלִט. 1. Sam. 27. אֶמְלִט requirar. 1. Sam. 27. אֶמְלִט

E iiij

dam: & cum ה paragogico אמלטה
 Iob 1. cum pathah, Numer. 16. תעצר
 prohibita est. Gen. 21. וגמל depulsus
 est. Et 3. תפקחה aperti sunt.

Infinitum.

5

הפקד

Interdum forma activa retinetur,
 Pſal. 68. הנדון expelli. Levit. 7. האכל
 comedi. Et נ characteristicam 1. Sam.
 20. נשאלי postulari. Iud. 11. נלהם pu
 gnare. 20. נגון cædi. Ezech. 14. אדרוש
 interrogari. נ pro ה.

Participium præsens,

S.

נפקד, נפקדה

15

P.

נפקדים, נפקדור

Differt á præterito sola ultimæ
 syllabæ quantitate. At נדהך expul-
 sus tuus, Deut. 30.

20

CAP. XI.

De nominibus verbalibus primæ conjugationis levis.

5 **A**T Q V E ut participia, sic alia
 multa nomina ducuntur á ver-
 bis, tum pura, tum hemantica, ut
 Grammatici vocant, quæ originem
 suam imitantur. A perfectis primæ
 10 conjugationis levis oriuntur pura
 nomina duplicia: primū acuta, quo-
 rum fines distinguuntur vocalibus.

Finita -, ut מַעֲטָה exiguum. Et ::, ut שׁוֹמֵר humerus. Et ·, ut כְּתָב scri-
 15 ptura, דְּבַר verbum, שִׁכְרָה sicera, אוֹצָר
 thesaurus, אוֹלָם porticus. Et .., ut
 פָּאֵר gloria, זָקֵן senex, תְּבֵל orbis ha-
 bitatus, כֹּהֵן sacerdos. Et ' , ut דְּבִיר o-
 raculum, קְצִיר messis, אוֹכִיל cibus. Et
 20 ו, ut בְּכוֹר primogenitus, קָרוֹב pro-
 pinquus, אֵזוֹב muscus, קִיטוֹר vapor.
 Et ו, ut גְּבוּל terminus, עֲצוֹם fortis,

E iiiij

præsese. Deinde penacuta, ut
 אבון vestis, ספר liber, זרע semen, ישע
 falus, נער puer, תאר forma, קדש fan-
 ctitas. A defectivis נ unicum hic re-
 perio, שיג prehensio, א נשיג. Ab in- 5
 choatis י plura: ut א ידע scivit, דע &
 דעה scientia: sic זעה labor, חמה ira,
 לדה partus, עדה coetus, עצה consiliū,
 שנה somnus. Item illa ex infinitis or-
 ta, ut דעה sciētia, שחה collocatio, שחה 10
 fovea. Atque hæc pura. Hemantica
 perfecta: ex א, ut אצבע digitus, אורה
 indigena, אשכול racemus. Ex מ, ut
 מטעם condimentum, מלאך nūtius,
 מכאוב dolor, מלבוש vestimentum, 15
 מרכב stratū, משפט judiciū, מלאך
 etus, מומור carmē. Ex ך, ut אלמן vidu⁹
 munus, שלחן mensa, רעבון fa-
 mes, ישימון præstātia, יתרון.
 Ex ת, ut תדהר abies, תגמול retribu- 20
 tio: & foeminina in ות & ות, ut מלכות
 regnum, ולקוט imum. Ex י, ut

pera. Item ex finitis י, adjectiva ut
 נְכָרִי peregrinus: gentilia, ut מִצְרַיִם Æ-
 gyptius: numeralia, ut שְׁלִישִׁי tertius.
 Defectiva נ ut מִשׁוֹר profectio, מִצָּע
 5 ferra, מַבּוּל diluvium. Ex inchoatis י:
 מִצָּע stratum, item מִיֶּשֶׁר rectitudo,
 הוֹשֵׁב sedes, מוֹעֵד conventus, הוֹשֵׁב
 incola.

CAPUT XII.

10 *De secundo genere formæ levis.*

ALTERVM genus formæ levis
 sequitur, factum é superiore,
 præposito ה: atque in hac formæ ge-
 15 mina feré actio significatur: ut פָּקַד
 visitavit, הִפְקִידוֹ visitare fecit.

Forma activa sive Hiphil.

Præteritum.

S.

20 הִפְקִידוֹ, הִפְקִידָה

הִפְקִידָה, הִפְקִידָה

הִפְקִידָה

P.

הַפְּקִידוֹ

הַפְּקִדָּתָם, הַפְּקִדָּתָן

הַפְּקִדְנוּ

Tseri sub ה rarum est, Ios. 7. הַעֲבַרְתָּ. Traduxisti, quod & הַעֲבַרְתָּ dicitur Exod. 13. sic הַעֲמַדְתָּ statuisti, Num. 3. Et segol, 1. Sam. 25. הַכִּלְמֵנוּ confudimus. Et ת pro ה, Ose. 11. תִּרְגַּלְתִּי ambulare feci. At cum jod est tseri: sic אִיֹּטֵב bené fuit, fit הִיֹּטֵיב bené fecit, quod & in reliquis temporibus servatur. Cum gutturalibus: הֶאֱבִיד perire fecit, הֶחֱזִיק retinuit, הֶעֱמִיד statuit, הֶעֱלִים abscondit. Defectiva ג, ut הַגִּישׁ 15 prima י ut הֶצִּיב, הוֹשִׁיב, & ita in reliquis hujus generis. Duo verba יָבַהּ posuit, & יִקְרָה circūdedit, mutant hīc י in dageç, perinde ac si media esset צ: ut הַנִּיחַ הַקִּיף. Tertiæ autem per- 20 sonæ integré hīc formantur. Prima singularis הַפְּקִדְתִּי, at 1. Samuel. 1.

donavi. השאלתי

Futurum primum.

S.

חִפְקֹד, חִפְקֹדִי

P.

5

חִפְקֹדוֹ, חִפְקֹדְנָה

Ultima interdum est hirc, Prov.

25. חִבָּתוֹ cibato. Et pathah, Job 13.

remove. Pro. 25. חִקֵּר prohibe,

10 חִקֵּר at P fal. 5. חִשֵּׁר dirige. Proximæ

duæ voces semper habēt hirc in pe-

nultima: ut $\text{חִפְקֹדִי חִפְקֹדוֹ}$.

Futurum secundum.

S.

15

יִפְקֹד, תִּפְקֹד

תִּפְקֹד, תִּפְקֹדִי

אִפְקֹד

P.

יִפְקֹדוֹ, תִּפְקֹדְנָה

20

תִּפְקֹדוֹ, תִּפְקֹדְנָה

נִפְקֹד

Hic fit contractio pro וְיִהְיֶה חִפְקֹד &c.

Sic Pſal. 116. יהוֹשִׁיעַ fervabit. ultima
 etiam eſt tſeri, Pſal. 7. יִשְׁכֵּן colloca-
 bit: Genes. 19. יִשְׁכַּם ſurrexit dilucu-
 lo: ſic וַיֵּטֵב & וַיֵּטִיב: at Iob 24. וַיֵּטִיב
 5 וַיְהִי לֵילוֹ, ut Iſ. 52. וַיְהִי וַיֵּטִיב vel וַיְהִי וַיֵּטִיב
 ululare facient. At inchoata א, inter-
 dum hīc ipſum cōtrahunt: Num. 11. וַיֵּאֶזֶל
 & abſtulit. 1. Sam. 15. וַיִּרְבֵּב pro
 & infidias fecit. Quin & penul-
 tima nonnunquam contrahitur. 1. 10
 Sam. 31. וַיִּדְבְּקוּ pro וַיִּדְבְּקוּ perfecuti
 ſunt. Et aliter, Exod. 22. וַיִּרְשָׁעוּ con-
 demnabunt, תִּשְׁלִיכוּן projicietis. ul-
 tima gutturali, וַיִּצְמַח & וַיִּצְמַח germi-
 nare faciet.

15

Infinitum.

הַפְקֵד

Et cum hīc, Genes. 1. הַבְדִּיל di-
 ſtinguere. Pro ה eſt א Iere. 25. אֲשַׁכֵּים
 mané ſurgere: & jod additur Pſ. 113. 20
 לְהוֹשִׁיבִי ad collocandum.

Participium præſens.

S.

מִפְקִיד, מִפְקִידָה

P.

מִפְקִידִים, מִפְקִידוֹת

5 Fit ex primo futuro, adjecto מ, sed
 contracté pro מִהֶפְקִיד : at מִזֵּין pro
 obediens, Prov. 17. Jerem. 29.
 מִהַלְמִים somniantes. 2. Paralip. 28.
 מִעֲזָרִים adjuvantes: hic jod penulti-
 10 mum deest: at ultimum redundat, Pf.
 113. מִשְׁפִּילוֹ, efferens se, מִגְּבִיהוֹ. de-
 primens.

Forma passiva sive Hophal.

Præteritum.

S.

הִפְקִד, הִפְקִדָה

הִפְקִדְתָּ, הִפְקִדְתָּה

הִפְקִדְתִּי

P.

הִפְקִדוּ

הִפְקִדְתֶּם, הִפְקִדְתֶּן

הִפְקִדְנוּ

15

20

Forma hæc flectitur per $\text{—} :$, potest tamen etiam flecti per $\text{—} :$ ut הִשָּׁב projicietur, Ezech. 32. Sic in defectivis, ut הָגַשׁ , הָצַב : at הוֹשֵׁב á יֹשֵׁב , & sic in cæteris generis ejusdem. Prima gutturali anomalia est hæc, הֶעֱמַד statuitur. Ezech. 26. הַחֲרִבָה desolata est. Eadem est in reliquis tēporibus ratio. Porró deest hic futurum primum. 10

Futurum secundum.

S.

יִפְקַד , תִּפְקַד

תִּפְקַדוּ , תִּפְקַדוּי

אִפְקַד

15

P.

יִפְקַדוּ , תִּפְקַדְנָה

תִּפְקַדוּ , תִּפְקַדְנָה

נִפְקַד

Fit á præterito. Exod. 22. וַיִּחָרֵם 20 occidetur. Levit. 16. וַיִּעֲמַד statuetur. Et 21. וַיִּזְעַק fundetur.

Infinitum.

הִפְקֹד

Ruth 2. הִגֵּד nuntiari. 2. Reg. 3.

excindi: at הִחֵל ligari, Ezech.

5 16.

Participium præteritum.

S.

מִפְקֹדָה

P.

10

מִפְקֹדִים, מִפְקֹדוֹת

1. Reg. 22. מֵעֵמֶד statutus.

CAPUT XIII.

De verbalibus secunda conjugationis levis.

15

VERBALIA híc omnia sunt he-
 mantica. Perfecta ex א, ut אֶכָּזֵר
 crudelis, אֶזְכָּרָה monumentum. Ex ה,
 ut מִשְׁתוֹת & מִשְׁתוֹת auditio. Ex מ, ut
 20 מִשְׁחָה & מִשְׁחָה interitus. Ex ת, ut
 תִּלְמִיד ocellatio, תִּלְמִיד discipulus,
 מִפֶּץ ut מִפֶּץ Defectiva נ, ut תִּרְדָּמָה

malleus, מַגְפָּה plaga. Ex inchoatis
jod, ut מִצֵּב turris, מוֹסֵר eruditio.

CAPUT XIII.

De primo genere formæ gravis.

FORMA gravis est quæ habet da-
geç perpetuum, eaque item du-
plex: prima est é simplici themate.

Forma activa sive Piel.

Præteritum.

S.

פִּקַּדְתָּ, פִּקַּדְתָּ

פִּקַּדְתָּ, פִּקַּדְתָּ

פִּקַּדְתִּי

P.

פִּקַּדְתִּי

פִּקַּדְתֶּם, פִּקַּדְתֶּם

פִּקַּדְתֶּם

Sic etiam cum gutturali נֶאֱחַ con-
temsit, Pſal. 10. item נֶאֱרַר rejecit, Thr. 20
2. Exod. 32. שִׁחַת corruptit. Et 22. בִּיעַר
removit: ubi tſeri eſſe debuit ſub pri-
ma,

ma, ut **מֵאֵן** recusavit, **בְּאֵר** declaravit.
 at Psal. 51. **יִהְיֶה מִתְּנִי** concepit me. Iud.
 5. **אֶחָרָן** tardaverunt. Sæpe etiam for-
 ma hæc desinit in pathah, præsertim
 5 ante gutturales: ut **אֶבֶד** perdidit, **קִדַּשׁ**
 sanctificavit, **שָׁבַר** fregit, **שָׁלַח** misit,
בָּלַע perdidit. Tria sæpius desinunt in
 segol, **דִּבֶּר** locutus est, **כָּבַם** lavit, **כִּפֵּר**
 expiavit. Sine dageç, ut Numer. 32.
 10 **מִלְאוּ** impleverunt.

Futurum primum.

S.

פִּקֵּד, פִּקְדִי

P.

15 **פִּקְדוּ, פִּקְדֹנָה**
 Et cum pathah, Psal. 55. **פִּלַּג** divi-
 de. Ezech. 37. **קָרַב** admove. Cum **ח**
 paragogico, **סִפְּרָה** narra. Cum gut-
 turali **א**, & **ר**, ut **פָּאֵר** glorifica, **בָּרַךְ**
 20 **בֵּנֵדִי**: at cum reliquis, ut **מִהֵר** fe-
 stina, **נִחַם** consolare, **בַּעַר** accende.

Futurum secundum.

F

S.

יִפְקֹד, תִּפְקֹד

תִּפְקֹד, תִּפְקֹדִי

אִפְקֹד

P.

5

יִפְקֹדוּ, תִּפְקֹדְנָה

תִּפְקֹדוּ, תִּפְקֹדְנָה

נִפְקֹד

Sic etiam cum gutturali, Deu. 24.

תִּפְאֵר colliges. Gen. 31. תִּנְהַג duces. 10

Isa. 9. יִרְחַם miserebitur. Deuter. 21.

יִמְאֵן. At Gen. 37. תִּבְעֵר removebis.

Pfal. 106. יִתְעַב abominabitur.

Isa. 44. יִתְאַרְחוּ & יִתְאַרְחוּ formabit illud.

Sine dageç, Ezec. 3. וְיִטְלְלוּ. 15

Pfal. 94. וְיִשְׁעִשְׁעוּ & teget eã. pro

oblectabunt. Cum ה paragogico,

Pfal. 20. יִדְשַׁנָּה in cinerem vertat.

Gen. 12. אֶגְדֹּלְהָ magnificabo. Ex pri-

ma jod, Pfal. 138. וְיִדַּע cognoscet. 20

Sic ex א, Prov. 1. תִּאָחֲבוּ diligetis. ul-

tima gutturali, תִּבְקַעְנָה scindent, 2.

Reg. 2. Interdum & non gutturali.

Isa. 13. תִּרְטַשְׁנָהּ allident.

Infinitum.

פִּקֵּד

5 At יִסֹר castigando, Psal. 118. Ge-

nes. 13. שִׁחַת perdere. Et 30. יַחֵם ca-

lefacere. Exod. 8. הִתַּל fallere. 2. Sam.

12. נִאֵץ contumelia afficere. Psalm.

102. חֲנַנָּה misereri ejus, pro חֲנִינָה.

10 Additur ת Ezech. 16. צִדְקָתְךָ iustifica-

re te. Paragoge, Psalm. 147. זָמְרָה

psallere.

Participium præsens.

S.

15 מִפְּקֵד, מִפְּקֵדָה

P.

מִפְּקֵדִים, מִפְּקֵדוֹת

Fit á primo futuro addito מ. Con-

tractio est in א, Iob 35. מִלִּפְנֵי pro

20 מִלִּפְנֵי docens nos. Gutturaliũ ra-

tio eadẽ quæ in futuro primo: מִתְּאֵב

abominans, מְבַרֵּךְ benedicens, מְבַהֵל

F ij

ducens, מִפֶּתַח pavens, מִבְּעַר accen-
dens. 1. Reg. 1. מִשְׁרֵתַת pro מִשְׁרֵתַת. 1. Reg.
nistrans. Jerem. 15. מִקְלָלוֹנִי maledi-
cit mihi: Compositum ex קָלָה & קָלָל
ait R. David. 5

Forma passiva, vel Pual.

Præteritum.

S.

פִּקְדָה, פִּקְדָה

פִּקְדָתָהּ, פִּקְדָתָהּ

פִּקְדָתִי

P.

פִּקְדוֹ

פִּקְדָתָם, פִּקְדָתָן

פִּקְדָנוֹ

Forma hæc per inflectitur: at da-
geç sublato erit ו, ut Levitic. 6. מוֹרָק
purgatus est. Ezech. 23. מֵעֵבוֹ fracta
sunt. At ejusdem 16. כָּרַת præcisus
est. Sic הִמְרַמַּר turbatus est, Iob 16. 20
Ante ה manet qibbuts: ut רִחַץ lota
est, Prover. 30. Tertia foeminea rara,

Genes. 2. לִקְהָחַת sunta est. Quædam
 hic fiunt additis etiam aliis literis: ut
 Jerem. 22. מִקְנֵי נִידִיפִּינָה nidificas. Isa. 59.
 נִוִּלְדוּ נִגְאַלִּי pollutæ sunt. 1. Paral. 20. נִוִּלְדוּ
 5 nati sunt. Porro deest hic primum
 futurum.

Futurum secundum.

Participium

יִפְקֹד, תִּפְקֹד

10 תִּפְקֹד, תִּפְקֹדִי

אִפְקֹד

P.

יִפְקֹדוּ, תִּפְקֹדוּהָ

תִּפְקֹדוּ, תִּפְקֹדְנָה

נִפְקֹד

15

Fit á præterito. Ose. 14. יִרְחַם mi-
 fericordiam consequetur. Psalm. 94.

יִחַבְרֶךָ conjungetur tecum. Ezech. 26.

תִּבְקֹשׂוּ quæreris, pro תִּבְקֹשׂוּ. Ezer. 2.

20 תִּשְׁעֲשׂוּ letitia afficiemini. Isa. 66. יִגְאַלִּי
 polluti sunt.

F ij

Infinitum.

פִּקֹּד

Participium præsens.

S.

פִּקֹּד, פִּקְדוֹהוּ

P.

פִּקְדִים, פִּקְדוֹת

Participium præteritum.

S.

מִפִּקֹּד, מִפִּקְדוֹהוּ

P.

מִפִּקְדִים, מִפִּקְדוֹת

1. Reg. 7. מִמֶּטְט. Exod. 25

מִמֶּטְט rubefactus est.

CAPUT XV.

De verbalibus primæ conjugationis gravis.

HVIUS generis sunt nomina affecta dageç, eaque perfecta, ac pleraque sunt pura: ut אֶבֶר fur, אֶבֶר agricola, אֶמֶן quod & אֶמֶן artifex, מֶלֶם

scala: מַקַּל baculus, עֵלֶג balbus: צִדִּיק
 justus, עֲמוּד: fortis: גְּבוּרָה catena, רִתּוֹק
 columna, שְׁלֹם retributio. Heman-
 tica partim ex זָן, ut זְכָרוֹן & זְכָרוֹן, ut me-
 5 moria: partim foeminea, ut יְבֵשֶׁת ari-
 da, עֲקֻשׁוֹת propitiatoriũ, כַּפָּרַת per-
 verfitas.

CAPUT XVI.

10 *De secundo genere formæ gravis,
 sive Hitbpael.*

SECUNDUM genus formæ gra-
 vis restat, factum é futuro activo
 primi generis, addita syllaba, הֵת. Por
 15 ró actio híc feré est reciproca: ut
 הֵת־פִּקַּד־וֹד visitavit sese.

Præteritum.

S.

20 הֵת־פִּקַּד, הֵת־פִּקַּדָה
 הֵת־פִּקַּדְתָּ, הֵת־פִּקַּדְתָּ
 הֵת־פִּקַּדְתִּי

F iiiij

P.

התפקדו

התפקדתם, התפקדתן

התפקדו

1. Paralip. 20. junxit sese. 5

Gutturalium ratio, ut in primo ge-
nere. Gen. 35. mundarunt fe-se. 37. התנהם solari sese: at etiam
הנחמתו Numer. 8. & Ezech. 5. הטהרו38. & magnifico me, & sanctificabo me. Si the-
cabo me, & sanctificabo me. Si the-ma incipiat ab ם puro aut misto, tum
ipsum ם medium inter ה & ת collo-cabitur: ut השתמר cavit sibi, הסתתר
abscondit sese, pro השמר. 15Interdum ת mutatur in dageç: ut
הזכה mundavit sese, הטמה polluitsese, pro התמא הזכה. Mutatur e-
tiam in ט, ut הצטרק justificavit sese,pro התצדק. sæpe etiam forma hæc 20
videtur ex aliis mista: ut Ezech. 23.

Prov. 27. גהתוסרו discant, pro גוסרו

נכפֿר. Deuteron. 21. נשְׁתוּחָה æquatur.
 expiatus est. Num. 1. הִתְפַּקְדוּ recenti
 fuerunt. Deut. 24. הַטְּמֵאָה polluta
 est. Levit. 13. הִכְבֵּם lota fuit. Isa. 34.
 5 הִדְשָׁנָה pinguefactus est. Hic etiam
 potest esse prima litera ו pro י : ut
 הַתִּידֵעַ innotuit, pro הַתִּידֵעַ. Dageç
 deest, Num. 1. יִתְּלֹדוּ genus suū pro-
 fessi sunt.

10

Futurum primum.

S.

הִתְפַּקְדוּ, הִתְפַּקְדוּ

P.

הִתְפַּקְדוּ, הִתְפַּקְדוּ

15

Isa. 52. הִתְנַעַרְו excute te.

Futurum secundum.

S.

יִתְפַּקְדוּ, יִתְפַּקְדוּ

תִּתְפַּקְדוּ, תִּתְפַּקְדוּ

20

אִתְפַּקְדוּ

P.

יִתְפַּקְדוּ, תִּתְפַּקְדוּ

תִּתְּפַקְדוּ, תִּתְּפַקְדָּנָה
נִתְּפַקְדַּ

At Exo. 2. תִּתְּפַקְדוּ pro תִּתְּפַקְדוּ stabit.
2.Sam. 22. תִּתְּפַקְדוּ pro תִּתְּפַקְדוּ perversus eris.
Ps. 119. אֶתְּנָהם solabor me.
Quæ duo postrema sunt ex fine pathah, ut Prover. 25. תִּתְּפַקְדוּ te ostentabis.

Infinitum.

10

תִּתְּפַקְדוּ

Participium præsens.

S.

מִתְּפַקְדוּ, מִתְּפַקְדוּ

P.

15

מִתְּפַקְדוּם, מִתְּפַקְדוּת

Contractio hîc est pro מִתְּפַקְדוּ.
At Isaiaë 52. מִנְּאֵץ λοιδορούμενος, pro
מִתְּנֵאֵץ. Num. 7. מִדְּבַר loquens, pro
מִתְּדַבַּר.

20

CAPUT XVII.

De verbalibus secunda conjugationis gravis.

5 **R**ARISSIMA sunt verbalia in hoc genere. 2. Reg. 5. הַשְׁתַּחֲוִיָּה supplicatio. Dan. 11. הַתְּחַבְּרוּת confociatio. Apud Rabbinos frequentissima: ut הַשְׁתַּדְּלוּת sollicitudo, 10 הַתְּנַצְּלוּת excusatio, & ejusmodi cōplura. Verbum unum nominale hīc reperitur Esth. 8. מְתִיחָדִים judaïssantes, אִי הוּדָה Iuda.

15 CAPUT XVIII.

De forma quadrata, seu Poel.

FORMA gravis etiam fit ex quarta litera, tāquam dageç: ut בָּרַסַם 20 vastavit. Sed præcipuè hīc spectatur forma Poël, ubi וַ assumitur: ut

Præteritum.

S.

פּוֹקֵד, פּוֹקְדָה

פּוֹקְדָת, פּוֹקְדָת

פּוֹקְדָתִי

P.

פּוֹקְדוּ

פּוֹקְדָתֶם, פּוֹקְדָתֵן

פּוֹקְדָנוּ

Futurum primum.

S.

פּוֹקֵד, פּוֹקְדִי

P.

פּוֹקְדוּ, פּוֹקְדָנָה

Futurum secundum.

S.

יִפְּקֵד, תִּפְּקֵד

תִּפְּקֵדוּ, תִּפְּקֵדוּ

אִפְּקֵד

P.

יִפְּקֵדוּ, תִּפְּקֵדְנָה

תִּפְּקֵדוּ, תִּפְּקֵדְנָה

נִפְּוֹקֵד
Infinitum.

פּוֹקֵד
Participium præsens.

5 S.

מִפּוֹקֵד, מְפֹקֵד

P.

מִפּוֹקֵדִים, מְפֹקֵדוֹת

Participium præteritum.

10

S.

מִפּוֹקֵד, מְפֹקֵד

P.

מִפּוֹקֵדִים, מְפֹקֵדוֹת

Eadem ratione fit Hithpaël: ut

15 חִתְּפוֹקֵד הִתְּפוֹקֵדָה, &c.

CAPUT XIX.

De verbalibus quadratis.

20 **E**IVS MODI sunt, ut שִׁרְעָה cogita-
tio, סִרְפָּד uva præcox, פְּלִגֶּשׁ
urtica, עֲרַפֵּל ferrum, עֵטְלָה
pellex, אֲבֵיט balteus, עֵטְלָה vesperti-

lio, שופט judex, חֵלְמִישׁ filex, כַּפֶּתוֹר
sphæra, קַרְסֵל crus.

CAPUT XX.

*De verbis anomalis, ac primùm de
monosyllabis simplicibus.*

HA CTENVS verbi analogia
fuit, anomalia sequitur, quæ
partim contractione fit, partim pro- 10
ductione. Cōtractio tollit alterā de
tribus literis thematis: unde mono-
syllaba existunt, quædā simplicia, alia
geminata, & magnam utraque ha-
bent affinitatem. Foemininum au- 15
tem participium formæ levis tan-
tūm habent in ה. Simplicia amittunt
ו vel י, itaque radix eorum ita nota-
tur, טִיל & cætera eodem
modo. 20

De primo genere formæ levis.

Forma actiua, sive Cal.

Præteritum.

S.

בֵּן, בָּנָה

בָּנָה, בָּנִיתָ

בָּנִיתָ

P.

בָּנָה

בָּנִיתָ, בָּנִיתָ

בָּנָה vel בָּנָה

- 10 At Zach. 4. בָּנָה spremit. Isa. 44. טָח. oblitus est. Duo reliqui fines tseri & holem raro hic reperiuntur: ut מֵת mortuus est, &c. מֵתָהּ pro מֵתָהּ מֵתָהּ, mutatur enim alterum ת in dageç, ut
- 15 similiũ literarum concursus vitetur. Item טָבָה טָבָה טָבָה, bonũ fuit, &c. טָבָה pro secunda thematis litera semel atque iterum reperies. Oseæ 10. קָמָה exstitit. Zach. 14. קָמָה
- 20 elevata est, pro קָמָה. Ezech. 46. שָׁבָה reversa est, pro שָׁבָה. Zachar. 5. לָנָה permansit, pro לָנָה. Psal. 90. שָׁתָה po-

fuiſti. Gen. 40. שָׁמוּ poſuerunt. Pſalm.
 34. רָשׁוּ eguerunt. Iud. 19. לָנוּ perno-
 ctarunt. Hirc pro pathah, Malach. 4.
 פִּשְׁתֶּם multiplicati eſtis.

Futurum primum.

5

S.

בָּוֶן, בְּוִנִי

P.

בְּוִנִי, בְּוִנְנָה

Interdum per holem, ut שׁוֹם po- 10
 ne. 1. Sam. 20. רָץ curre. Cum ה para-
 gogico, Genes. 27. צוֹדָה venare. Deu-
 ter. 10. שׁוֹבָה revertere. Iudic. 5. עוֹרֵי
 vigila. Et 19. עֵצוּ conſilium capite.

Futurum ſecundum.

15

S.

יָבֹון, תָּבֹון

תָּבֹון, תָּבֹוֹנִי

אָבֹון

P.

יָבֹוֹנִי, תָּבֹוֹנְנָה

תָּבֹוֹנִי, תָּבֹוֹנְנָה

נָבֹון

20

Sic per holem, ut יָמוּת morietur.
 Et çurec, Genes. 8. יָשׁוּבוּ revertentur.
 Cum paragoge ן, Numer. 32. תָּשׁוּבוּן
 revertemini. Ezech. 35. תָּשׁוּבוּנָה re-
 5 vertentur.

Infinitum.

בּוֹן

Cum holem, ut מוֹת mori. Num:
 35. לָגֹם ad fugiendum.

10

Participium præsens.

S.

בָּן, בָּנָה

P.

בְּנִים, בְּנוֹת

15

Participium præteritum.

S.

בּוֹן, בּוֹנָה

P.

בּוֹנִים, בּוֹנוֹת

20

Isa. 59. זוּרָח compressum. Ezech.
 27. דְּמָה excisa. Num. 32. תְּשׁוּבוּן festi-
 nantes.

G

Forma passiva, sive Niphal.

Præteritum.

S.

נָבֹון, נְבוּנָה

נְבוּנוֹת, נְבוּנוֹרָה

נְבוּנוֹתִי

P.

נְבוּנוֹ

נְבוּנוֹתֶם, נְבוּנוֹתָן

נְבוּנוֹנוּ

Potest etiam ubiq; esse ut נְבוּנוֹתֶךָ: &c. Zachar. 2. נְבוּנוֹתֶיךָ excitatus est.

Futurum primum.

S.

תְּבֹון, תְּבוּנִי

P.

תְּבוּנוֹ, תְּבוּנָה

Futurum secundum.

S.

יְבֹון, תְּבֹון

תְּבוּנוֹ, תְּבוּנִי

אָבּוֹן

P.

יָבּוֹנוּ, תְּבַוְנֶנּוּ

תְּבַוְנֶנּוּ, תְּבַוְנֶנּוּ

5

נְבִיּוֹן

Cum gutturali, Zach. 4. יַעֲזֹר יִפְסִי-
tabitur.

Infinitum.

הִבְוִין

10

Isa. 25. הִדְוִישׁ. teri.

Participium præsens.

S.

נְבִיּוֹן, נְבוּנָה

P.

15

נְבוּנוֹם, נְבוּנוֹת

Exod. 14. נְבַכִּים confusi.

CAPUT XXI.

De Verbalibus.

20 **V**ERBALIA generis hujus omnia continentur hac conjugatione: Pura, ut זָרָךְ externus, זָרָךְ pere-

G ij

grinus, עיר urbs, אור lux, שוק crus: & penacutum מות mors. Hemantica ex א, ut אסוך lecythus. Ex ה, ut קמה seges, צדה viaticum, בינה intelligentia, טובה bonum, שובה conversio. Ex מ, 5 ut מלון diverforium, מגור mansio, מנורה candelabrum, מנוחה quies, ריקם vacuitas. Ex נ, ut נדון elatio. Ex ת, ut תבונה intelligentia, עדות testimonium, בוששת pudor. 10

CAPUT XXII.

De secundo genere formæ levis.

Forma activa sive Hiphil.

Præteritum. 15

S.

הִבִּין, הִבִּינָה

הִבִּינֹת, הִבִּינֹת

הִבִּינֹתִי

P. 20

הִבִּינוּ

הִבִּינֹתֶם, הִבִּינֹתֶן

הִבְיִנוּנוּ

Potest etiam legitime flecti : ut
 חֵבֶן &c. Hinc 2. Par. 29. חֵבֶן חֵבֶן חֵבֶן
 paravimus.ultima gutturali sæpe
 5 pe est pathah pro hirc : ut חֵרַע malé
 fecit. Item cum ח Gen. 17. חֵרַע irritū
 fecit. In reliquis pro - : potest esse . : . ;
 ut Psalm. 85. חֵשִׁיבוּתָּא convertere fe-
 cisti. Et pathah, sequente gutturali.
 10 Isa. 41. חֵרַעְתִּי fuscitare feci. Sæpe e-
 tiam híc excidit characteristica ח.
 Dan. 9. חֵרַעְתִּי. Est & חֵרַע pro hirc.
 Num. 11. חֵרַעְתִּי malé fecisti. Exod.
 26. חֵרַעְתִּי statuisti. 1. Sam. 6. חֵרַעְתִּי
 15 reddidistis. Mich. 5. חֵרַעְתִּי statui-
 mus: at חֵרַעְתִּי conversos habitare
 faciam, Zachar. 10. partim est אֵחָב,
 partim אֵחָב, ut ait R. David in Mi-
 clol.

20

Futurum primum.

S.

חֵבֶן, חֵבֶן

G ij

P.

הָבִינוּ, הַבְנָה

Ultima potest esse hirc, ut הָבִין & pathah, præsertim cum gutturali, Pf. 39. הַשֵּׁעִי divertite. Exod. 16. re- 5
ponite. Et sine ה, Exod. 17. שִׁים pone.
Pfal. 48. לִין pernocta. Ruth 3. בִּינָה
intellige. Psalm. 5. בִּינוּ intelligite.

Futurum secundum.

S.

10

יָבִין, תָּבִין

תָּבִין, תָּבִינוּ

אָבִין

P.

יָבִינוּ, תָּבִנָה

15

תָּבִינוּ, תָּבִנָה

נָבִין

Potest etiam dici יָבִין &c. 2. Paral. 32. יִסִּית. suadebit. Cum gutturali aut
ר, sæpè est pathah. Deut. 2. תָּצַר obfi- 20
debis. Iudic. 5. תָּשַׁר cecinit. Et non-
nunquam cum aliis literis, ut Iudic.

19. תשימון pernoctabis. Exo. 22. תשימון
 ponetis. Jerem. 44. תקימה statuetis.
 Infinitum.

הִבֵּן

5 Et cū hiric, Genes. 1. תאיר lucere.
 Participium præfens.

S.

מִבִּין, מְבִינָה

P.

10

מְבִינִים, מְבִינֹת

מִפָּר. 5. Job incitans. מסית. 2. Par. 32.
 irritū faciens. Isa. 9. מרע malé faciēs.

Forma passiva sive Hophal.

Præteritum.

15

S.

חִבֵּן, חִבְּנָה

חִבְּנֶת, חִבְּנֹת

חִבְּנֵי

P.

20

חִבְּנִי

חִבְּנֵם, חִבְּנֵתֶן

חִבְּנֵנוּ

G iij

2. Sam. 23. חֲקָם constitutus fuit.
Futurum secundum.

S.

יוֹבֵן, תּוֹבֵן

תּוֹבֵן, תּוֹבְנִי

5

אוֹבֵן

P.

יוֹבְנִי, תּוֹבְנָה

תּוֹבְנִי, תּוֹבְנָה

בוֹבֵן

10

Infinitum.

הוֹבֵן

Participium præteritum.

S.

מוֹבֵן, מוֹבְנָה

15

P.

מוֹבְנִים, מוֹבְנֹת

CAP. XXIII.

De primo genere formæ gravis.

Analogia híc interdum usurpa- 20
tur, ut קוֹם á קוֹם Esth. 9. Sed ano-
malia sæpius in forma quadrata: ut,

Præteritum.

S.

בוֹנֵן, בּוֹנְנָה

בוֹנֵת, בּוֹנְנָת

בוֹנֵתִי

5

P.

בוֹנְנִי

בוֹנְנָתִים, בּוֹנְנָתֵן

בוֹנְנֵנוּ

10 Hæc forma cùm passivè sumitur,
sæpius definit in pathah: ut בּוֹנֵן.

Futurum primum.

S.

בוֹנֵן, בּוֹנְנִי

P.

בוֹנְנֵנוּ, בּוֹנְנָה

Cum ה paragogico, Psalm. 80.

עוֹרְרָה excita.

Futurum secundum.

20

S.

יְבוֹנֵן, תְּבוֹנֵן

תְּבוֹנֵן, תְּבוֹנְנָה

אֲבוּנָן

P.

יְבוּנָנוּ, תְּבוּנָנָה

תְּבוּנָנוּ, תְּבוּנָנָה

בְּבוּנָן

8

Ex hoc genere est illud Iob 39.

pro יַעֲלֶעֱרָ לַעֲוֹנוֹתָיִם אֲבוּנָנוּ יַעֲלֶעֱרָ

Exod. 15. אֲרִמְמֵנִי extollam illum. Pf.

30. אֲרִמְמֵךָ extollam te.

Infinitum.

10

בוּנָן

Participium præsens.

S.

מְבוּנָן, מְבוּנָנָה

P.

15

מְבוּנָנוּ, מְבוּנָנוּרָה

Participium præteritum.

S.

מְבוּנָן, מְבוּנָנָה

P.

20

מְבוּנָנוּ, מְבוּנָנוּרָה

Sunt & aliter quadrata: ut טְלוּלָה

projecit, כָּלְקַל sustentavit, קָרַקַר di-
ruit.

CAPUT XXIIII.

De secundo genere formæ gravis,
sive Hithpael.

Præteritum.

S.

הִתְבּוֹנֵן, הִתְבּוֹנְנָה
הִתְבּוֹנַנְתָּ, הִתְבּוֹנַנְתְּ
הִתְבּוֹנַנְתִּי

P.

הִתְבּוֹנְנִי
הִתְבּוֹנַנְתֶּם, הִתְבּוֹנַנְתֶּן
הִתְבּוֹנְנִי

Pfalm. 76. אֲשֶׁתּוֹלְלוּ spoliati sunt.

Futurum primum.

S.

הִתְבּוֹנֵן, הִתְבּוֹנְנִי

P.

הִתְבּוֹנְנִי, הִתְבּוֹנְנָה

Futurum secundum.

S.

יִתְבּוֹנֵן, תִּתְבּוֹנֵן
 תִּתְבּוֹנֵן, תִּתְבּוֹנֵנִי
 אֶתְבּוֹנֵן

P.

5

יִתְבּוֹנְנוּ, תִּתְבּוֹנְנוּ
 תִּתְבּוֹנְנוּ, תִּתְבּוֹנְנוּ
 נִתְבּוֹנֵן

Isaiaë 33. exaltabor, pro

אֶתְרוּמָם.

10

Infinitum.

הִתְבּוֹנֵן

Participium præsens.

S.

מִתְבּוֹנֵן, מִתְבּוֹנֵנָה

15

P.

מִתְבּוֹנְנִים, מִתְבּוֹנְנוֹת

Verbalia Rabbinica, ut הִתְבּוֹנְנוֹת

explicatio.

20

CAPUT XXV.

De Monosyllabis geminatis.

5 **A**T Q V E hæc de monosyllabis
 simplicibus, sequuntur gemi-
 nata: hæc autem fiunt á verbis inte-
 gris secundam literam geminanti-
 bus: ut סָבָב á סָבָב. Itaque contractio
 hic tollit literam geminatam: quæ
 10 tamen ipsa in reliqua personarũ fle-
 xione apparebit per dageç. Sed ne-
 que anomalia est in his verbis per-
 petua: nam sæpe integré omnino cõ-
 jugantur, imó tota forma gravis est
 15 analogæ, item ambo participia for-
 mæ Cal. Quare communibus præ-
 termiſſis, specialia propriáque his
 verbis dicamus.

De primo genere formæ levis.

20

*Forma activa, sive Cal.**Præteritum.*

S.

סב, סבָה

סבֹות, סבֹות

סבֹותי

P.

סבו

סבֹותם, סבֹותָן

סבֹונו

Hinc est שָׁנָן quiēvit, pro שָׁנָן & שָׁנָן. Tertia pluralis potest etiam pe- 10
nacuta esse. Psalm. 9. תָּמוּ consumma-
tæ sunt. Et 12. פָּסוּ defecerunt. Inter-
dum penultima est י ex tertio fine i-
stius formæ: ut Gen. 49. רָזוּ בוּ jaculati
sunt. Iob 24. רָזוּ בוּ elevati sunt. 15

Futurum primum.

S.

סוב, סוּבוּ

P.

סוּבוּ, סוּבוּנָה

Mutato accentu, quantitas penul-
timæ mutatur. Zach. 2. רָגוּ exulta. Isa,

44. exultate. Sic denique סְבִינָה
 vel אָרָה. 22. Nume. סוֹבְנָה pro סְבִינָה
 & קָבָה maledicito. Camets est lon-
 gum propter defectum dageç.

Futurum secundum.

S.

יִסּוֹב, תִּסּוֹב

תִּסּוֹב, תִּסּוֹבִי

אִסּוֹב

P.

יִסּוֹבוּ, תִּסּוֹבּוּ

תִּסּוֹבוּ, תִּסּוֹבּוּ

נִסּוֹב

Interdum ultima est ו. Psalm. 29.

15 יִרְוֶן exultabit. Deut. 9. אֲבוֹת contun-
 dam, pro אֲבוֹת.

Infinitum.

סוֹב

20 Sic cum ו: ut לְבוֹר ad declaran-
 dum, Eccles. 9. Est etiam cum pathah.
 Isa. 45. לְרַד־לְפָנָיו ad extendendum
 coram eo. Iere. 5. אֲנִי בְשֵׁךְ τὸ τίθεσθαι.

Hinc est paragoge שמות. Ezec. 36. ת. Ezec. 36. שמות
vastare. Psal. 77. חנות misereri.

Forma passiva, vel Niphal.

Præteritum.

S.

נָסַב, נִסְבָּה

נִסְבֹּת, נִסְבֹּת

נִסְבֹּתִי

P.

נִסְבִּי

נִסְבִּיתִי, נִסְבִּיתִי

נִסְבִּינוּ

Interdum est hirc sub caracte-
ristica. Psalm. 99. נִחַר exustum est. Se-
cunda vocalis tollitur. Eze. 41. נִסְבָּה
vertebatur. Isa. 19. נִבְקָה evacuata
est. Ezech. 7. נִחַלוּ polluta sunt. Tol-
litur etiam incrementum י. Jerem. 22.
נִחַנְתָּ misericordiam affecuta es. Mi-
cheæ 2. נִשְׁדָּנוּ vastati sumus. Reliqui
fines, ut נִגְזוּ liquefactus est, נִגְזוּ at-
tonsus est.

Futurum

Futurum primum.

S.

הִסְבֵּי, הִסְבִּי

P.

5

הִסְבִּי, הִסְבִּנָה

Flectitur etiã per holem: ut הִסְבֵּב

&c.

Futurum secundum.

S.

10

יִסְבֵּי, יִסְבִּי

יִסְבִּי, יִסְבִּי

אִסְבֵּי

P.

יִסְבִּי, יִסְבִּנָה

15

יִסְבִּי, יִסְבִּנָה

נִסְבֵּי

Sic cum holem. Gene. 47. וַיִּתֶּם & consumtum est. Item 18. וַתִּתֶּם & perfectum est. Ezech. 24. תִּתֶּם consumetur. Interdum dageç rejicitur. Genes. 16. הִלְכִי לְיָדָי אֶת־אֶקֶל & הִלְכִי לְיָדָי אֶת־אֶקֶל fuit. Psal. 19. אֵין אֵין אֵין. Sic et

gutturalibus. Isa. 48. יִתָּל polluetur.
 At contractū est illud Deut. 34. יִתְּמוּ
 pro יִתְּמוּ consummati sunt.

Infinitum.

הִסּוּב

5

Interdum manet hic tseri ex fine
 thematis: ut הִמָּם liquefcere, P fal. 68.

Participium præfens.

S.

נָסַב, נִסְבָּה

10

P.

נִסְבִּים, נִסְבּוֹת

Sic cum tseri ex fine thematis.
 Nahum 2. לֵב נִמָּם cor liquefactum.
 Est & hirc pro pathah. 2. Paral. 10. 15
 נִמְבָּה effectum.

CAPUT XXVI.

De Verbalibus.

PURA sunt, ut דָּל tenuis, תָּם inte- 20
 ger, קֶן nidus, עֵז robur. Heman-
 tica ex א, ut הָנָא tremor. Ex ה, ut הָמָם

liquefactio, הִמְלִיחַ sonitus, זָבַח pura,
 הִמְלִיחַ dictio, סִבָּה tabernaculum. Ex מ
 ut מִסָּבֵב circuitus, מִסָּךְ aulaeum, מִשָּׁק
 discursus, מִוֶּרֶד extensio, מִגֶּן clypeus,
 5 מִעֵוֹן robur: & מִכָּס suppu-
 tatio, מִוֶּרֶךְ mollities. Ex ת, ut תִּפְלֵה
 precatio, תִּבְלֵה vilitas, תִּבְלֵה confusio.

CAPUT XXVII.

De secundo genere formæ levis.

Forma activa sive Hiphil.

Præteritum.

S.

הִסָּבַח, הִסָּבַח

הִסָּבַחְתָּ, הִסָּבַחְתָּ

הִסָּבַחְתִּי

P.

הִסָּבַחְתָּ

הִסָּבַחְתָּם, הִסָּבַחְתָּן

הִסָּבַחְתֶּם

Interdum ultima est pathah. Iob

27. הִמְרַרְרָה amaritudine affecit. Isa. 25.

H ij

הִשָּׁח prostravit. 2.Reg. 23. הִדַּק. atte-
 nuavit. Hinc tertiæ personæ הִסְבַּח &
 הִסְבוּ. Et prima, præfertim ante gut-
 turales, 1.Sam.22. הִחֵלֵּלְתִּי coepi. Ier.
 49. הִחַתְתִּי fregi: ex הִתְתִּי. 5

Futurum primum.

S.

הִסְבִּי, הִסְבוּ

P.

הִסְבוּ, הִסְבַּח

10

Iob 21. הִשְׁמוּ obstupescite.

Futurum secundum.

S.

יִסְבִּי, יִסְבוּ

תִּסְבִּי, תִּסְבוּ

15

אִסְבִּי

P.

יִסְבוּ, תִּסְבַּח

תִּסְבוּ, תִּסְבַּח

נִסְבִּי

20

Sub characteristicis interdum est
 pathah. Numer. 30. יִחַל profanabit.

Ezech. 39. אֶחֱלֶה profanabo. Et dageç
 sequente, Exo. 13. יִסְבֵּב circumducet.
 Et 23. תִּמְרֵךְ exacerbabis. Deut. 1. וַיִּכְתְּבוּ
 contuderunt. Iob 22. תִּתְּמֵם perficies.
 5 Et tferi. Levit. 21. תִּחַלֵּל coeperit. Plu-
 ralis foeminina mutato accentu facit
 תִּחַלְּינָה. Gene. 41. תִּחַלְּינָה coeperūt.
 Infinitum.

הִסֵּב

10 At 2. Paral. 34. הִדְדֵק comminuere,
 pro הִדְדֵק, ait D. Qimhi. Genes. 11.
 הִחֲלֵם incipere eorum, id est, ince-
 ptum.

Participium præsens.

15

S.

מִסֵּב, מִסְבָּה

P.

מִסְבִּים, מִסְבֹּת

1. Reg. 6. מִסֵּב circumducens.

20

Forma passiva vel Hophal.

Præteritum.

H iij

S.

הוֹסֵב, הוֹסֵבָה

הוֹסֵבוֹת, הוֹסֵבוֹת

הוֹסֵבוֹתוֹ

P.

הוֹסֵבוֹ

הוֹסֵבוֹתָם, הוֹסֵבוֹתָן

הוֹסֵבוֹנוֹ

Iob 24. הַמְּכָוִי extenuabuntur, pro

הַמְּכָוִי.

10

Futurum secundum.

S.

וּוֹסֵב, תוֹסֵב

תוֹסֵב, תוֹסֵבִי

אוֹסֵב

15

P.

וּוֹסֵבוֹ, תוֹסֵבְנָה

תוֹסֵבוֹ, תוֹסֵבְנָה

נוֹסֵב

Prover. 21. יִהְיֶה יָחֵן. Ifa. 24. 20

conteretur, יִכָּרַע

Infinitum.

הוֹסֵב

2. Paral. 36. הִשָּׁחַב vastari.

Participium præteritum.

S.

5

מוֹסֵב, מוֹסֵבָה

P.

מוֹסְבִים, מוֹסְבוֹת

Atque hæc de forma levi. Grauis
 10 autem forma híc quoque potest ef-
 fe quadrata, ut סוֹבֵב הַסְּתוֹבֵב, pro
 הַסְּתַבֵּב, סֵבֵב. Sic יְרוּשָׁשׁ demolietur,
 á רִשְׁשָׁשׁ Jerem. 5. & מְהוֹנֵן largiens, ab
 מְתַגּוֹלֵל Proverb. 14. sic denique גּוֹלֵל
 15 volutabis, á גּוֹלֵל 2. Reg. 20. At 2. Sa-
 muel. 22. תִּתְּבֶרֶר pro תִּתְּבֶרֶר purum te
 præbebis. Ecclef. 7. תִּשְׁוֹמֵם vastabe-
 ris, pro תִּשְׁוֹמֵם.

CAPUT XXVIII.

20

*De anomalis polysyllabis, ac pri-
 mum de finitis א.*

H iiij

DE anomalia contractionis dictum est in monosyllabis : superest ut de productionis anomalia dicamus. Productio auget quantitatem vocalis ultimæ : éstque in poly- 5 syllabis finitis $\aleph$ aut η , quibus magna est rursus conjunctio atque affinitas, ut postea patebit. Nam & præterito communiter flectuntur per tseri, extra Cal: & futuro, penultima vo- 10 cis ultimæ est cum segol : & infinito potest addi η .

Finite $\aleph$ producuntur per — in forma Cal. Anomalia specialis præterea in his verbis perexigua est, si- 15 cut & verborum numerus. Participia plané analoga sunt, nisi quód fœmininum η finitum contrahitur in tseri: ut מִצַּחַת , pro מִצַּחַת .

De primo genere formæ levis.

20

Forma activa sive Cal.

Præteritum.

S.

מִצָּא, מִצָּאָה

מִצָּאתָ, מִצָּאתִי

מִצָּאתִי

P.

מִצָּאוּ

מִצָּאתֶם, מִצָּאתֵן

מִצָּאנוּ

- 10 Sic etiã monosyllaba, ut בָּא בָּאָה &c. Tferi ex fine thematis manet: ut יִרְא יִרְאָה יִרְאָתָּה יִרְאָתִי &c. Interdum híc est contractio tertiæ personæ utriusque numeri. Deuter. 5 1 קָרָאתָ pro קָרָאתָ. Ezechiel. 39 נָשְׂאוּ pro נָשְׂאוּ. 1. Samuel. 25 בָּאוּ pro בָּאוּ.

Futurum primum.

S.

מִצָּא, מִצָּאוּ

P.

מִצָּאוּ, מִצָּאנָה

At á ירא יראי יראו יראנה, timuit,
 Paragoge, Psalm. 41. רפאה sana. A-
 pocope, Ruth 1. קראן vocate. Ex. 2.
 קראן vocate. Ex inchoatis נ vel י duo
 híc sunt defectiva שׂא & נשׂא & יצא & יצׂא. 5
 Monosyllaba suam analogiam híc
 feré sequuntur, ut בוא בואו בואנה
 item in reliquis deinceps.

Futurum secundum.

S.

10

ימצא, תמצא

תמצא, תמצאו

אמצא

P.

ימצאו, תמצאנו

15

תמצאו, תמצאנו

נמצא

Paragoge, 1. Sam. 28. אקראה vo-
 cabo. Deuter. 13. יראון timebunt. A
 verbo יצא futurum est יצא יצא יצא 20
 &c. ubi י amissum indicatur per ..,
 non per dageç, quamvis media sit ç.

At futuro verbi נִשָּׂא, sæpe deest da-
geç index נ deficientis. Iob 40.
וְשִׂאוּ לֹוּ proferent ei. Monosyllaba,
ut יָבֵא תָבֵא &c. Paragoge, תְּבוֹאָה &
5 תְּבֹאֲתָה Deut. 33.

Infinitum.

מִצָּא vel מִצָּאת

At נִשָּׂא facit שִׂאת Genes. 4. & in-
terdum שׂוֹא: sic יִצָּא צָאת. A יָרָא time-
10 re, paragoge יִרְאָה.

Participium præfens, ut מוֹצֵא, in-
terdum pro tferi habet segol: ut 2.
Reg. 20. מוֹצֵא רֹנֵפֵא. Eccles. 7. מוֹצֵא
inveniens.

15

Forma passiva vel Niphal.

Præteritum.

S.

נִמְצָא, נִמְצָאָה

20

נִמְצָאת, נִמְצָאתָ

נִמְצָאתוּ

P.

נִמְצָאוּ

נִמְצָאתֶם, נִמְצָאתֶן

נִמְצָאנוּ

Iudic. 9. נִחְבָּא latuit. Psalm. 118. 5
 נִפְלְאָה. 2. Sam. 1. נִפְלְאָה. 1. mirabilis
 fuit. Ezech. 21. נִחְבָּאתֶךָ, Gen. 31. נִחְבָּאתֶךָ
 latuisti.

Futurum primum.

S.

10

הִמְצָא, הִמְצָאוּ

P.

הִמְצָאוּ, הִמְצָאנוּ

Futurum secundum.

S.

15

וּמְצָא, תִּמְצָא

תִּמְצָא, תִּמְצָאוּ

אִמְצָא

P.

וּמְצָאוּ, תִּמְצָאנוּ

תִּמְצָאוּ, תִּמְצָאנוּ

נִמְצָא

20

Infinitum.

הַמְצִיאַת vel הַמְצִיאַת

Participium præsens, ut נִמְצֵא, plurale נִמְצְאוּ & נִמְצְאוּ, &c. Verbalia hîc omnia sunt analogâ: ut צָבָא exercitus, טָמֵא immundus, &c.

CAPUT XXIX.

*De secundo genere formæ levis.*10 *Forma activa sive Hiphil.*

Præteritum.

S.

הַמְצִיאָה, הַמְצִיאָה

הַמְצִיאַת, הַמְצִיאַת

15 הַמְצִיאַתִּי

P.

הַמְצִיאִי

הַמְצִיאִים, הַמְצִיאִים

הַמְצִיאֵנוּ

20 Iof. 6. הִחְבֵּאתָהּ & הִחְבִּיאָה occul-
tavit. At יָצָא hîc mutat יָצָא in יָצָא. Jerem.
51. הוֹצִיאָה eduxit. Monosyllaba, ut

הַבִּיָּאתָ &c. Vel הַבִּיָּאתָ
&c.

Futurum primum.

S.

הַמְצִיא, הַמְצִיאִי

5

P.

הַמְצִיאִי, הַמְצִיאִי

Monosyllaba, ut הַבִּיָּאתָ הַבִּיָּאתָ

הַבִּיָּאתָ, vel הַבִּיָּאתָ הַבִּיָּאתָ

Eadem ratio erit in futuro secundo, 10
& infinito.

Futurum secundum.

S.

וּמְצִיא, תְּמְצִיא

תְּמְצִיא, תְּמְצִיאִי

15

אֲמְצִיא

P.

וּמְצִיאִי, תְּמְצִיאִי

תְּמְצִיאִי, תְּמְצִיאִי

נְמְצִיא

20

Mich. i. אָבִיא pro אָבִיא adducam.

Tferi quoque híc potest esse, ut in fu-

turo primo. Genes. i. תְּדַשֵּׁא germinet, תּוֹצֵא producat.

Infinitum.

הַמְצֵא vel הַמְצֵאת

5 Participium præfens.

מִמְצִיא

Forma passiva, vel Hophal.

Præteritum.

10

S.

הִמְצֵא, הִמְצֵאת

הִמְצֵאת, הִמְצֵאת

הִמְצֵאת

P.

15

הִמְצֵאוּ

הִמְצֵאתם, הִמְצֵאתן

הִמְצֵאנוּ

Futurum secundum.

S.

20

יִמְצֵא, תִּמְצֵא

תִּמְצֵא, תִּמְצֵא

אִמְצֵא

P.

וּמְצֵאוֹ, תִּמְצְאוּהוּ

תִּמְצְאוֹ, תִּמְצְאוּהוּ

נִמְצָא

Infinitum.

5

הִמְצָאָהּ vel הִמְצָאוּהָ

Participium præteritum.

מִמְצָא

CAPUT XXX.

10

De primo genere formæ gravis.

VERBVM מְצָא in tota forma gravi est inusitatum: attamen exempli causa á Grammaticis usurpatur.

Forma activa sive Piel.

15

Præteritum.

S.

מִצָּאָהּ, מִצָּאָהּ

מִצָּאָתָּהּ, מִצָּאָתָּהּ

מִצָּאָתוֹ

20

P.

מִצָּאוֹ

מִצָּאתָם

מִצְאֲתָם, מִצְאֲתָן

מִצְאֲנֹו

Numer. 32. מִלְּאֹו impleverunt, si-
ne dageç.

5 Futurum primum.

S.

מִצְא, מִצְאֵי

P.

מִצְאֹו, מִצְאֲנֹו

10 Futurum secundum.

S.

יִמְצֵא, תִּמְצֵא

תִּמְצֵא, תִּמְצֵאֵי

אִמְצֵא

P.

יִמְצֵאֹו, תִּמְצֵאֲנֹו

תִּמְצֵאֹו, תִּמְצֵאֲנֹו

נִמְצֵא

Infinitum.

20 מִצְאֵת vel מִצְאֵת

Participium præsens.

מִמְצֵא

I

Forma passiva, vel Pual.
Præteritum.

S.

מִצָּנָה, מִצָּנָה

מִצָּנָתְךָ, מִצָּנָתְךָ

מִצָּנָתִי

5

P.

מִצָּנָה

מִצָּנָתְכֶם, מִצָּנָתְכֶם

מִצָּנָנוּ

10

Futurum secundum.

S.

וּמִצָּנָה, וּמִצָּנָה

וּמִצָּנָתְךָ, וּמִצָּנָתְךָ

וּמִצָּנָתִי

15

P.

וּמִצָּנָתְכֶם, וּמִצָּנָתְכֶם

וּמִצָּנָנוּ, וּמִצָּנָנוּ

נִמְצָנָה

Infinitum.

20

מִצָּנָה vel מִצָּנָה

Participium præsens.

מִצֵּד

Participium præteritum.

מִצֵּדְתָּ

5

CAP. XXXI.

*De secundo genere formæ gravis,
sive Hithpael.*

Præteritum.

10

S.

הִתְמַצְּתָה

הִתְמַצְּתָתְּ

הִתְמַצְּתִי

P.

15

הִתְמַצְּתוּ

הִתְמַצְּתֶם

הִתְמַצְּתֵנוּ

1. Sam. 10. הִתְנַבֵּיתָ prophetabis.

Futurum primum.

20

S.

הִתְמַצְּתִי

I ij

P.

הַתְּמַצְאוֹ, הַתְּמַצְאוֹהַ

Futurum secundum.

S.

וְתִמְצֵא, תִּתְמַצֵּא

תִּתְמַצֵּא, תִּתְמַצְאוּ

אֶתְמַצֵּא

P.

וְתִמְצְאוּ, תִּתְמַצְאוּהַ

תִּתְמַצְאוּ, תִּתְמַצְאוּהַ

נִתְמַצֵּא

Infinitum.

הַתְּמַצֵּא vel הַתְּמַצְאוּהַ

Participium præfens.

מִתְמַצֵּא

CAPUT XXXII.

De anomalis finitis הַ.

FINITA הַ flectuntur per הַ in præterito Cal: idem fit nōnunquam 20 in cæteris formis, etsi in quibusdam rarius, in aliis frequentius. Est autem

magna in his verbis anomalia : nam
 prima vox cujusque præteriti definit
 in camets: primi futuri in tseri: secun-
 di, itémque participii, in segol : exci-
 5 pe participium præteritum in Cal.
 Futurum sæpe habet apocopen ׀
 ultimæ . Sæpe etiam jod restituitur,
 ut in singulis formis indicabitur.

10 *De primo genere formæ levis.*

Forma activa, sive Cal.

Præteritum.

S.

15 גלה, גלתה
 גלית, גליתך
 גליתו

P.

20 גלו
 גליתם, גליתן
 גלונם

Iob 3. est שלייתי pacificus fui, pro
 שלייתי. In tertia veró singulari foemi-

nina est ת pro ה: debuit siquidem esse גלהה, unde & tertia pluralis גלהו: sed facta est contractio גלו, quæ in singulari quoque valet nonnunquã: ut Lev. 25. עשית עשית, pro עשיתתה. Jer. 55. הויהו fuerunt. Et penacuta, Isa. 16. תעו erraverunt. Hic interdum restituitur ו. Deuter. 32. הסיוו speraverunt. Psalm. 57. הסיוה speravit. Huic formę attribuitur verbum anomalum ישו est, tanquam impersonale.

Futurum primum.

S.

גלה, גלי

P.

גלו, גלינו

15

Vnum est cum segol pro tseri. Proverb. 7. וחייה & vive. Hic etiam ו restitui potest: ut Isa. 21. בעיוו quærite, ו אתו & venite, ו אתו, ubi tseri-20 ri sub נ notabis. Sic Exo. 16. אפו coquite. at Ioël 1. אלו ulula. Genes. 6.

תעשה fac. Ierem. 25. קיו vomite. jod
pro א.

Futurum secundum.

S.

5 יגלה, תגלה

תגלו, תגלו

אגלה

P.

יגלו, תגלוננו

10 תגלו, תגלוננו

נגלה

1. Sam. 28. יקרך eveniet tibi. Tferi

hic rarum est: ut 2. Sam. 13. תעשה fa-

cies. Rarius etiam camets: ut Psalm.

15 119. אשעה delectabor. Et jod resti-

tuitur. Psalm. 77. אהמיה sonitum fa-

ciam. Psalm. 36. ירוין inebriabuntur.

Deuter. 8. ירבין multiplicabuntur.

Sæpe autem est apocope, ut יגל אגל

20 vel יגל אגל. Cum gutturali, Gen. 4.

ישע respexit, יחר succensuit. Et 32.

יחץ divisit. 47. תלה infanivit. Est etiã

cōtractior apocope. Job 31. יפת de-
clinavit. Gen. 21. תבך flevit. Et 25.
bibit. pro ישתה, תבכה, ישתה. Sic
תאתה pro יאתה veniet, Isa. 41. תאתה
pro יראתה Mich. 4. At יראתה pro יראתה
videbit, item יהי erit, אהו ero, &c. pro
אהוה, יהוה usurpantur. Sic יהוה vivet,
ab יהוה. Sed anomalia longé major
est incipientium á נ ut נטה extendit,
futurum אטה, וטה, & per apocopen יו
אט: sic á נטה asperit, fit יו vel יו. á
נטה Oblitus est, תנשה pro תנשה, Deu-
ter. 32. Infinitum.

גלה vel גלות
Genes. 2. תהיה esse. Apocope, Jer. 15
22. עשׂו facere. Isa. 59. הגו loqui, pro
הגו. Paragoge, Psalm. 85. הרהר irasci.
Ezech. 28. לראותה ad videndum. At il-
la instar futuri primi, Ezech. 21. הנה
esse. Psalm. 142. ראה videre. 20

Participium præsens.

S.

גוֹלָה, גוֹלָה
P.

גוֹלִים, גוֹלוֹת

Interdum est י pro ה. Isa. 38. רָעוּ
5 pascens. Prov. 31. צוֹפֵיהַ. Isa.
41. אֲתוֹתֵיךָ venientes. Cantic. 1. עוֹמֵהַ
declinans. Et finis ת, Genes. 49. בְּרַת־
crescens.

Participium præteritum.

10 S.

בָּלוּ, בָּלוּ
P.

בָּלוּם, בָּלוּת

Aliquando omittitur jod. Job 11.

15 עָפּוּ conspectus. Et 41. עָשׂוּ factus.

Forma passiva, sive Niphal.

Præteritum.

S.

20

בִּגְלוֹתֵיךָ, בִּגְלוֹתֵיךָ
בִּגְלוֹתֵיךָ, בִּגְלוֹתֵיךָ
בִּגְלוֹתֵיךָ

P.

נגלו

נגלותם, נגלותן

נגלוננו

Gutturales. Num. 9. בעלה ascen- 5
 dit. Jerem. 12. נהלו ægrotarunt. Da-
 niel. 8. נהליתי ægrotavi. Deuter. 4.
 נהיה factum est. Cantic. 1. נהרו irati
 sunt. Rarum est hiric: ut 1. Sam. 14.
 נגלוננו. Sic interdum נגלותם. 10

Futurum primum.

S.

נהלה, הגלי

P.

נהלו, הגלוננה 15

Apocope hic est, ut הנטה pro הנט
 extenditor.

Futurum secundum.

S.

נהלה, תגלוננה

נהלה, תגלונני

נהלה

20

P.

יָגֵלוּ, תִּגְלוּנָה
 תִּגְלוּ, תִּגְלוּנָה
 נִגְלוּ

5 תִּיעָשֶׂה. Ex. 25. fiet. Genes. 29. יֵעָשֶׂה.
 fiet. Apocope, & pathah pro camets
 Genes. 7. יִמָּחַ. delebitur. Et 12. יִרָא. ap-
 paruit. Ruth 1. תִּעַגְנֶנָּה. retardabimini.
 Infinitum.

10 הִגְלוּ
 הִגְלוּ vel
 הִגְלוּרָה
 Ezech. 43. הֵעֲשִׂוּת. fieri. 2. Sam. 6.
 נִחְבָּה. la-
 15 tere.

Participium præsens.

S.

נִגְלוּ, נִגְלוּרָה

P.

20 נִגְלוּ, נִגְלוּרָה

De verbalibus primæ conjugationis levis.

PURA sunt, quædam imperfecta: 5
 ut אב pater, הו signum, בן filius,
 בוי combustio. Deest enim his tertia
 litera. Alia perfecta, eaque partim in
 ה.י, ut שדה ager, יורה focius, יורה
 pluvia: partim in ו, ut ענו mansuetus, 10
 שלו pacatus, דיו atramentum: & pe-
 nacuta אחו pratum, תחו inanitas:
 partim in י.י, ut פרי fructus, עני pau-
 per, שני secundus, חלי ægrotudo.
 Quædam sunt geminata, ut ההגה fer- 15
 mo, אלה placenta. Hemantica ex א,
 ut אתנה & אתנן merces meretricia:
 ex מ, ut מקנה possessio, משיעי linimē-
 tum, מער nuditas: ex ן, ut ענין nego-
 tium, רצון voluntas, יהרון conceptus, 20
 עליון excelsus, זבון scortatio: ex ת, ut
 שבית captivitas, אחות foror, פדות re-

demptio, גלות exiliū, גאון fastus, צפת
 sphærula, שוקת canalis.

CAPUT XXXIII.

De secundo genere formæ levis.

Forma activa sive Hiphil.

Præteritum.

S.

הגלה, הגלתה

הגלית, הגלית

הגליתיו

P.

הגלו

הגליתם, הגליתן

הגליתו

Characteristica reperitur cum se-
 gol, 1. Reg. 17. הגלה deportavit. Ge-
 nes. 41. הראה ostendit. Isa. 53. החליו æ-
 grotare fecit. Et cum pathah, Ios. 2.
 תחיתם vivere finetis. Cum tseri, Ha-
 bac. 1. העלה ascendere fecit. Tertia
 foemina cæterarū formarum con-

tractionem imitatur: non enim dices
 הגליותה ut הפקודה . reperies etiam
 brevius contractam, ut Lev. 26. הרצת
 perficiet . In reliquis personis hirc
 interdum erit: ut Exo. 38. הקשית ob- 5
 firmasti. Ios. 14. המסיו dissolverunt.
 Num. 35. הקריתם constituetis civi-
 tates.

Futurum primum.

S.

הגלה, הגלי

P.

הגלו, הגלונתה

Cum apocope, ut הגלה pro הגל:
 sic הגלה define Deut. 9. הגלה ascēde- 15
 re facito Exo. 8. Sed inchoata ג bre-
 vius etiam contrahuntur: ut Psalm.
 31. הגלה percute. Exod. 8. הגלה inclina.

Futurum secundum.

S.

וגלה, תגלה

תגלה, תגלי

אגלה

P.

וגלו, תגלוכה

תגלו, תגלוכה

נגלה

5 Iob 19. תוגיון dolore afficietis.

Apocope ut in primo futuro est,

וגלו &c. & brevius, ut Genes. 9.

וגלו dilatat. Genes. 21. תשק potum

10 dedit. Psalm. 27. תט declinare facias.

2. Sam. 22. אודך celebrabo te. Nehe.

13. תמה delebis. Psalm. 28. אהודה ce-

lebrabo: cum ה formativo.

Infinitum.

15 הגלה vel הגלות

Reperitur etiam characteristicam

cum hirc. Levit. 14. הקצות eradere.

Et ultima camets. Gen. 3. הרבה mul-

tiplicare.

20 Participium præsens.

S.

מגלה, מגלה

P.

מגלים, מגלות

Forma passiva sive Hophal.

Præteritum.

5

S.

הגלה, הגלתה

הגלית, הגלית

הגליתיו

P.

10

הגלו

הגליתם, הגליתן

הגליתו

At 6. Iudic. העלה oblatuſ est. 2.

Reg. 22. החליתיו vulneratus sum.

15

Futurum secundum.

S.

יגלה, תגלה

תגלה, תגליו

אגלה

20

P.

יגלו, תגליתו

תגליו

תגלו, תגלינה

נגלה

Infinitum.

הגלה vel הגלור

5 Participium præteritum.

מגלה

Exod. 25. מראה ostensus.

Verbalia hujus cōjugationis sunt,
 ut מריה, leo, הרבה multum, מרבית in-
 10 crementum, תבנית exemplar.

CAPUT XXXV.

*De primo genere formæ gravis.**Forma activa sive Piel.*

Præteritum.

15 גלה, גלתה .S.

גלות, גלות

גלותי

גלו .P.

גלותם, גלותנ

20 גלוננו

Eccles. 10. קהה obtusum fuit. Pro

tuleri frequens est hirc. Pſal. 32. כסיתי

K

texti. Isa. 8. תִּבְיָתִי expectavi.

Futurum primum.

S.

גֵּלָה, גֵּלִי

P.

גֵּלוּ, גֵּלוֹנָה

At multiplicata, Iud. 9. Apocope est, ut גַּל revela, Psalm. 119. Prov. 26. תִּלְּוּ לִי pro דִּלְוִי.

Futurum secundum.

S.

וְגֵלָה, תִּגְלָה

וְגֵלוּ, תִּגְלוּ

אֲגֵלָה

P.

וְגֵלוּ, תִּגְלוֹנָה

וְגֵלוּ, תִּגְלוֹנָה

בִּגְלוֹ

Levit. 26. אֲזַרְגָּמָה. Isa. 16.

inebriabo te. pro אֲרִוּךְ vel 20

אֲרִוּךְ. Apocope, ut Deu. 27. יִצְוֶה pra-

cipiet. Genes. 24. תִּבֵּל desuit. Redit

etiam jod. Exod. וַיִּכְסִימוּ יְבֵרֵיהֶם וְעָרְעָרוּ. operient.

Infinitum.

גִּלְהָהּ vel גִּלְהָהּ

Participium præfens.

5

מִגְלָהּ

Interdum cum tseri. Isa. מְצִיחָהּ. 55. præcipiens.

Forma passiva vel Pual.

10

Præteritum,

S.

גִּלְהָהּ, גִּלְתָּהּ

גִּלְתָּהּ, גִּלְתָּהּ

גִּלְתָּהּ

15

P.

גִּלְהָהּ

גִּלְתָּם, גִּלְתָּן

גִּלְתָּם

2. Sam. 20. הִגָּהּ remotus fuit. Psal-

20 mo 80. כִּסְוֵיהֶם operti sunt. Hic ponitur

יְפִיפָהּ pulcher fuit.

Futurum secundum.

K ij

S.

יגלה, תגלה

תגלה, תגלו

אגלה

P.

וגלו, תגלונה

תגלו, תגלונה

אגלה

Iob 18. יורה spargetur.

Infinitum.

גלה vel גלות

Participium præsens.

גלה

Participium præteritum.

מגלה

Verbalia in hoc genere sunt, ut

ציה ariditas, מועטus, שיקוי potus,

מכסה operimentum, גליון speculum.

CAPUT XXXVI.

*De secundo genere formæ gravis,
sive Hithpael.*

Præteritum.

S.

הַתְּגַלְתָּה, הַתְּגַלְתִּי

הַתְּגַלְתִּי, הַתְּגַלְתִּי

הַתְּגַלְתִּי

P.

הַתְּגַלְתִּי

הַתְּגַלְתִּים, הַתְּגַלְתִּי

הַתְּגַלְתִּי

10 A verbo שָׁחָה fit valde *αἰομάλως*
in hac forma verbum הִשְׁתַּחֲוֶה incur-
vare se supplicem alteri.

Futurum primum.

S.

הַתְּגַלְתִּי, הַתְּגַלְתִּי

P.

הַתְּגַלְתִּי, הַתְּגַלְתִּי

Apocope, 2. Samuel. 13. הַתְּגַלְתִּי

ægrota.

20 Futurum secundum.

S.

הַתְּגַלְתִּי, הַתְּגַלְתִּי

K ij

תִּתְגַּלֶּה, תִּתְגַּלֶּי
אֶתְגַּלֶּה

P.

יִתְגַּלֶּוּ, תִּתְגַּלֶּינָה
תִּתְגַּלֶּוּ, תִּתְגַּלֶּינָה
נִתְגַּלֶּה

5

At Isa. 41. נִשְׁתַּעָּה narrabimus. Apocope, ut יִתְגַּל &c. Sic יִשְׁתַּחוּ pro יִשְׁתַּחוּהוּ procidit, Gen. 18.

Infinitum. 10

הִתְגַּלֶּה vel הִתְגַּלֶּוֹת

Participium præsens:

מִתְגַּלֶּה

At Genes. 24. מִשְׁתַּאֵה obstupescens. 15

Forma quadrata, ut Is. 10. שִׁוְשִׁיתִי diripui. Et aliter, ut שִׁגְשִׁג crevit.

CAP. XXXVII.

De Adverbio. 20

AT Q V E hæc de voce numeri: sequitur vox sine numero, quæ

numerū non adsignificat. Ea est Adverbium aut Coniunctio. Adverbiū est vox sine numero, quæ alteri voci adiungitur.

5 Adverbia prima sunt nonnulla: ut **איך** quomodo, **לא** non, **אל** ne, **בל** nequaquam, **אז** tunc, **פן** ne forté, **ה** nūquid. Et interjectiones, ut **נא** & **אנא** obsecro, **וא** **אוי**, **הא** heu, **הא** euge.

10 Item prepositiones, tum separabiles, ut **מן** de, **אל** ad, **את** ad, **על** super, **עד** usque, **עם** cum, **נגד** coram, **טרם** ante, **אחר** post, **בלתי** sine &c. tum inseparabiles, ut **ב** in, **כ** secundum, **ל** ad. Et
15 **למו** & **כמו** & **במו**, ut **מו** cum paragoge.

Aliunde orta sunt partim ex integris nominibus: ut **טוב** **טוב** bené, **רע** **רע** malé, **יותר** **יותר** magis, **אחלי** **אחלי** utinā, **ישד** **ישד** recté, **לפני** **לפני** coram, **אפס** **אפס** minimé. Sic gentilia fiunt é foemininis: ut **יהודית** **יהודית** Iudaicé, **ארמית** **ארמית** Syriacé, **עברית** **עברית** Hebraicé, **רומית** **רומית** Romané, **יונית** **יונית** Græcé. Partim

ex ipsis adverbis: ut הֵן & הִנֵּה ecce,
 אֵן & אִיבָה & אִיךְ obsecro, אֵיךְ & אִיבָה
 quomodo. Sic שָׁמָּה & שָׁם il-
 lic, אֵיךְ & אִיבָה ubi, אֵיךְ & אִיבָה
 & אִיבָה ubi, אִיבָה & אִיבָה ubi,
 אִיבָה & אִיבָה ubi, אִיבָה & אִיבָה
 simul, אִיבָה & אִיבָה sine, אִיבָה & אִיבָה
 adhuc. 5

CAPUT XXXVIII.

De Conjunctione.

CONJUNCTIO est vox sine nu-
 mero, qua voces inter se con- 10
 junguntur.

Copulativa, ut ו & גַּם etiam.

Conditionalis, ut אִם si, אִם לא
 nisi.

Discretiva, ut אֲךְ tamen, אִם כי 15
 sed.

Disjunctiva, ut אִו aut.

Causalis, ut כִּי quia, לְמַעַן propter
 יַעַן propterea quod, בְּעִבּוֹר ut.

Rationalis, ut לְכֵן itaque, עַל כֵּן 20
 quamobrem.

FINIS LIBRI PRIMI.

5 GRAMMATICÆ
 HEBRÆÆ,
 LIBER SECVNDVS.

CAPUT I.

10 *De Syntaxi, ac primùm Nominis.*

SYNTAXIS est pars Gram-
 maticæ, quæ vocum stru-
 cturam interpretatur. Cu-
 jus anomalia communis,
 15 est Ellipsis aut Pleonasmus.

Syntaxis est vocum numeri aut
 sine numero : illa est nominis aut
 verbi.

Syntaxis nominis cum nomine
 20 est in numero & genere: ut Genes. 3.

וַאִיבָה אֲשֵׁית בִּינֶךָ, וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זֶרְעֶךָ
 & inimici-
 וּבֵין זֶרְעָה הוּא יִשׁוּפְךָ רֹאשׁ

tias ponam inter te & inter mulierem, & inter semen tuum & inter semen ejus: ipsum conteret te in capite. Hic substantivum זרע semen, & adjectivum הוּא ipsum, conveniunt 5 in numero singulari & genere masculino. Dualis etiã convenit cū plurali, Ezech. 21 שְׁנַיִם דְּרָכִים. due vię.

Contractum pro integro sæpe hic usurpatur: ut Pſal. 16. לְקֹדְשִׁים אֲשֶׁר- 10
בָּאָרֶץ הַמָּה וְאֲדִירֵי כָל-חַפְצֵי-בָם: sanctis qui in terra sunt, & fortibus in quibus est tota voluntas mea. אֲדִירֵי hic est pro אֲדִירִים. 1. Reg. 6. וַיַּעַשׂ 15
לְבָיִת תְּחִלּוֹנֵי שְׁקָפִים אֲטָמִים. Et fecit ædi fenestras obliquas. Hic est תְּחִלּוֹנֵי pro תְּחִלּוֹנִים, ait R. David. Isa. 17. תַּטְעֵי
נִטְעֵי נִטְעֵי נִטְעֵי plantabis plantationes amœnas, pro נִטְעֵים. Sic זְמַרָה canticũ, pro זְמַרָה 20
mirabile, pro נִפְלְאוֹהּ. ubi camets est pro pathah.

Sed ejusmodi contractio longé est etiam frequentior, quando alterum est nomen possessi, alterum possessoris: ut דְּבַר-יְהוָה verbum Domini, דְּבַר־יְהוָה verba Domini: צְדָקַת מֹשֶׁה justitia Mosis, צְדָקוֹת מֹשֶׁה justitiæ Mosis. Atque ubi secūdaria contractio reperitur, ea híc erit adhibēda: ut דְּבַר־מֹשֶׁה verba Mosis, non דְּבַר־יְהוָה. quanquam in affectis דָּגַעְךָ secus reperies: ut עֲקָרֵי הַדָּעָרַת fundamenta scientiæ. Porró in hoc genere sæpe est substantivum adjectivi loco: ut Iob. 4. שְׁכֵנֵי בֵּתֵי-חֵמֶר habitantes domos luti, id est luteas. Idem 9. עֲזָרֵי-רֶהֱבַע adjutores elationis, pro elati. & 11. מְתֵי-שׁוֹנֵי viros vanitatis, id est vanos. Hinc illud Pauli 2. Thes. 1. cúm ait, 20 Christum venturum de cælo ἐν πυρὶ φλογὸς, in igne flammæ, id est inflammato. Hinc item alii hebraismi con-

similes. Sed & cum verbis infinitis tanquam nominibus jungitur. Pſal. 127. מִשְׁכִּימוֹ קוֹם מֵאַחֲרֵי שֶׁבֶת. matu- rantes furgere, diferentes federe. Et cum infinitis contractis, ut Ecclef. 5. 3. עֵת סִפּוּד. tempus lugendi.

At rurfus integrum pro contra- cto interdum adhibetur. Ruth. 2. וַיְהִי כֵּן & fuit circiter epha hordei. אֵיפָה. hic est pro אֵיפָה. Ifa. 42. 10. וַיִּשְׁפֹּךְ עָלָיו חֵמָה אָפוּ. & effudit super eum iram furoris fui. חֵמָה pro חֵמָה. Exod. 28. טוֹרֵים אֲבֵן. ordines lapidis, pro טוֹרֵי. Prov. 22. אֲמָרִים אֱמֶת. elo- quia veritatis, pro אֲמָרֵי. 15

Anomalia communis. Substantivi el- lipsis est Iob. 1. וְהָיָה הָאִישׁ תָּהוֹם אֱתָם. & fuit vir ille integer & rectus & timens Dei, & recedens á malo. Hic substanti- 20 vum (vir) in tribus postremis adje- ctivis intelligitur. Sic adjectivum fœ-

minimum absoluté usurpatur: ut &
 neutrum apud Latinos. Pſal. 27. אֶחָת
 שָׁאַלְתִּי מֵאֵלֶּיךָ יְהוָה אֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ, unā
 petii á Domino, hanc requiram: id
 5 est, unum petii, hoc requirā. Iob. 5.
 עָשָׂה גְדוֹלוֹת וְאֵין חֶקֶר בְּפִלְאוֹת עַד-אֵין
 מִסְפָּר, faciens magnas, neque est in-
 vestigatio: admirādas, ut non sit nu-
 merus: hoc est, faciens magna & ad-
 10 mirabilia. Adjectivi antecedentis
 ellipsis est Genes. 44. וַיִּצַו אֶת-אֲשֶׁר-
 עָלָיו בֵּיתוֹ, & iussit qui super domum
 suam. Ibid. וַיֹּסֶף אָמַר לְאֲשֶׁר עָלָיו בֵּיתוֹ
 & Ioseph dixit qui super domum
 15 suam. In his exemplis intelligis (ei)
 nempe domus præfecto. Relativi
 ellipsis. Iob. 6. מֵאֲנָה לִנְגוֹעַ נַפְשִׁי הֵמָּה
 כְּדוֹי לֶחֶמִי recusavit attingere anima
 mea, ea sunt tanquam dolores pa-
 20 nis mei, id est, אֲשֶׁר מֵאֲנָה quæ recu-
 savit. Idem 27. בָּנָה כְּעֵשׂ בֵּיתוֹ וְכִסְכָּה
 עָשָׂה נֶצֶר, ædificavit sicut tinea do-

mum suam, & tanquam umbraculū fecit custos, id est, אֲשֶׁר עָשָׂה quod fecit. Pleonasmus etiā usitatissimus híc est. Psa. 1. בְּמוֹץ אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ, sicut gluma quam projicit eam vētus. 5 Híc vides (eam) redundare. Gen. 1. וְלִכְלֵמוֹשׁ עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר-בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה & omni reptanti super terram, quo in eo anima vivens, id est, in quo est anima vivens. Interdum est ellipsis 10 simul cum pleonasmō. Iob. 3. יֵאָבֵד יוֹם אֲוִלַד בִּי, pereat dies, natus sum in eo. Ibid. עִם-שָׂרִים זָהָב לָהֶם, cum principibus, aurum eis. Deest אֲשֶׁר quo die, & quibus principibus. 15

Anomalia specialis, ac primūm numeri.

Nomen plurale sæpe jungitur cum singulari. Isa. 19. וְסִבַּרְתִּי אֶת-מִצְרַיִם, & tradam Ægyptum in manum Dominorum duri, id est 20 domini. Ios. 24. לֹא תִזְכְּרוּ לְעַבְדֵי אֲדָמָה, nō poterit

tis fervire Domino, quia Dii sancti ipse. Quod etiam frequentius accidit, cum vis partitionis includitur: ut

Gen. 27. אֲרִיִךְ אָרוֹר וּמְבַרְכִיךָ בָרוּךְ.

5 maledicentes tibi, maledictus, & benedicentes tibi, benedictus. Prov. 3.

וְתִמְכִינָהּ מֵאִשְׁרָ

beatus. Hic maledicentes, benedicentes, amplectentes, dicuntur pro, ma-

10 ledicentium, benedicentium, ample-

ctentium unusquisque.

Nomina numeri, pluralia cum singularibus, contraque collocantur:

ut Genes. 18. שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים. Iob 1.

15 שְׁבַע בָּנִים id est, tanquam diceres,

Ternarius homines, Septenarius li-

beri, pro, tres homines, septem libe-

ri. Item Genes. 31. עֶשְׂרִים שָׁנָה vi-

ginti annus. Et 41. שְׁלֹשִׁים שָׁנָה tri-

20 ginta annus, pro, viginti & triginta

anni: sic אַרְבַּע מֵאוֹת, trecenti, מֵאוֹת

אַרְבַּע מֵאוֹת, quadringenti, אֶלְפִים

שְׁלֹשָׁה מֵאוֹת, tria mil-

lia.

lia, אַרְבַּעַת אֲלָפִים quatuor millia. Interdum tamen servatur analogia: ut Genes. 29. יָמִים אֶחָדִים uni, id est exigui dies. Sic 1. Reg. 6. מֵאָה צֹאן cētum greges. Et 17. שְׁנַיִם עֵצִים duo 5 ligna. Ios. 6. מֵאתַיִם שֶׁקֶלִים ducenti ficli. Genes. 29. אֶלֶף כֶּסֶף mille argētei. 2. Samuel. 10. אֶלֶף אִישׁ mille viri. Exod. 36. עֶשְׂרִים קְרָשִׁים viginti tabulæ. 1. Paralip. 23. אַרְבַּעַת אֲלָפִים quatuor millia. Attamē dices, אַרְבַּע מֵאוֹת חֲמֵשׁ מֵאוֹת, quadringenti anni, שָׁנָה חֲמֵשׁ מֵאוֹת, quadringenti anni, שֶׁקֶל שֶׁקֶל quingenti ficli, &c. In quibus exemplis, & consimilibus numerus minor præponitur: ut אֶחָד עָשָׂר un- 15 decim, שְׁלֹשָׁה עָשָׂר tredecim.

Anomalia generis rarior est. Isa. 8. וְאֶפְלָה מִנְדָּח & caligo impulsus, pro impulsa. 1. Reg. 7. הַכִּיּוֹרוֹת עֶשְׂרֵה הַכִּיּוֹרוֹת עֶשְׂרֵה labra decē: pauló ante הַכִּיּוֹרוֹת עֶשְׂרֵה 20 הַכִּיּוֹרוֹת עֶשְׂרֵה ראשונים. Psalm. 79. עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים. 2. Reg. 3. וַיֵּרָא מֶלֶךְ מוֹאָב כִּי

טוֹרֵי

טוֹרֵיהֶם

טוֹרֵיהֶן

טוֹרֵיוֹ

טוֹרֵיהָ

} 3

טוֹרֵיבָּם

טוֹרֵיבָּנָן

טוֹרֵיךָ

טוֹרֵיךָ

} 2

5

טוֹרֵיבָּנָה

טוֹרֵי

} 1

Anomalia affixi. Gen. 9. תַּאֲהֶלֶה ta-
 bernaculum ejus. Iob 25. אֹרְהוֹ lux 10
 ejus, pro אֶהְלֹן & אֹרְוֹ. 2. Samuel. 13.
 כָּלָם omnes illi, pro כָּלָהֶם
 20. רַחֲמָה uterus ejus, pro רַחֲמָה. Ge-
 nef. 42. כָּלָנָה omnia hæc. 1. Reg. 7.
 15 תּוֹכְהֶנָּה omnibus iis. Ezech. 16.
 mediū earum, pro תּוֹכֵן & כָּלָן
 מְלֹאכְכָה. Nah. 2. מְלֹאכְכָה
 nuntii tui, pro יָדְךָ & מְלֹאכְכָךְ. Ezech.
 23. גַּתְּנֶךָ tradens te, pro גַּתְּנֶךָ. Est &
 20 oculi ejus, pro עֵינָיו. Iob 24. pro הוֹ
 פְּסָל. Poëtica feré sunt כִּי & מוֹ. עֵינָיו
 שְׂנֵימוֹ. Et 35. פְּרִימָה. 21.

dentibus suis. pro שְׁנֵיהֶם & פְּרִים.
 Pf. 103. תְּהַלּוּאֵי כִי, iniquitati tue, עֲוֹנֵי כִי.
 infirmitatibus tuis. pro עֲוֹנֶיךָ &
 תְּהַלּוּאֵיךָ. Ruth 3. מִדַּעַתְנוּ. ex cogna-
 5 tione nostra. pro מִדַּעַתְנוּ.

Anomalia nominis. Fœminina in
 plurali assumunt jod: ut צְדָקוֹת justiti-
 10 a, צְדָקוֹתֵיהֶם justitiæ ejus, צְדָקוֹתָיו
 & צְדָקוֹתֵיהֶן justitiæ eorū, sic צְדָקוֹתָם
 & צְדָקוֹתָן justitiæ earum, &c. nam
 jod symbolum est pluralis numeri:
 ac deest nonnunquam. Exo. 27. עַמֻּדוֹ
 columnæ ejus. Et 28. טַבַּעְתּוֹ anuli
 15 ejus. Numer. 30. אִמְרָה obligationes
 ejus. Proverb. 29. אֲשֵׁרֶהוּ beatitudi-
 nes ejus. Ezech. 45. מֵעַלְתָּהּ gradus
 ejus. Deuter. 32. עֵנְבֵיהֶם uvæ eorum.
 at Pſal. 9. תְּהַלְּלֵיךָ laudem tuam. jod
 redundat.

20 Si numerus singularis contrahi
 possit, cōtracto affixa jungentur: sed
 camets ultimum manet, item tseri

post camets, præterquàm in כַּם &
 &c. דְּבַרוּ דְּבַר, ut דְּבַר : כֵּן
 at דְּבַרְכֵם דְּבַרְכֵן. Sic צְדָקָה justitia,
 צְדָקְתֵכֶם, צְדָקְתֵכֵן at : צְדָקְתֵי, צְדָקְתֵם
 5. וְקִנְיָם וְקִנְיָן at : וְקִנְיָן וְקִנְיָם, fenex וְקִין sic
 Monosyllaba, בר, filius, בר, filius
 meus, Prover. 3. 1. mel דְּבַשׁ, mel
 meum, Cantic. 5. Integra pro con-
 tractis híc quoque reperies. Job 5.
 עֲרָמָם pro עֲרָמָתָם astutia eorum. 10
 Ose. 13. תְּבוּנָתָם pro תְּבוּנָהם
 intelligentia eorum. Tseri ultimum in reli-
 quis contractum, in כֵּן, כַּם, דְּ re-
 dit in segol: ut כָּרַם vinitor, כָּרַם
 &c. at כָּרַמְךָ, כָּרַמְכֶם, כָּרַמְכֵן. Excipe 15
 monosyllaba, ut בֵּן filius, בֵּן
 : בֵּן בַּיִת, basis, בֵּן, & קִנְיָן קִנְיָן, nidus,
 item אִיבֵךְ, inimicus, אִיבֵךְ, & אִיבֵךְ
 congregans, אִיבֵךְ : at אִשְׁכֶם ignis ve-
 ster, Isa. 50. Est & hiric pro segol in 20
 participio Piel. Levit. 20. מְקַדְּשֵׁכֶם
 sanctificans vos. Cum gutturali, ut

שלחך mittens te, שנאך odio prosequens te. Participium híc interdum habet affixum נו: ut פוקדני. Sic Iob 32. ושאני עשני, tolleret me & faciens me.

Finita ה: id abjiciunt, & singulari numero feré habent ה: & הו: pro ו & ה: ut מקנה pecus, מקנהו ovis, & פיו os, פיהו os ejus, פיהם os eorum, &c. פיהן, פיהם, פיהם, פיהם, פיהם. Tria hanc syntaxin imitantur, אב pater, אח frater, חם focer: ut אביו pater ejus, אביהם pater eorum, &c. אחיו frater ejus, אחיהם frater eorum, at חמיו focer ejus, חמיהם focer eorum, &c. צוע אחיו frater ejus, צועיהם frater eorum, at גבול terminus, גבולו terminus.

randum, כָּלִין, omnis, כֹּל : שִׁבְעָתוֹ, & similia.

Penacuta híc contrahuntur : ut vestis, בגָדוֹ, sic puer, בְּעָרֵן, & בתו, בתו, & בתו, pro filia, בְּנֵת, at rex, מַלְכוֹ, arcus, קֶשֶׁת, & alia complura. Monosyllaba in יו. sunt tanquam penacuta : ut fructus, פְּרִי, & vas, כֶּלִין, tanquam á פְּרִי כֶלִין. Holem corripitur si- 10 cut in plurali cōtracto: ut קִדְשֵׁי, קִדְשֵׁי, אֵהֶל, אֵהֶל. Poly syllaba eandem rationem sequuntur : ut custodia, מִשְׁמֶרֶת, sic cognatio, מוֹלְדָת, 15 מִשְׁקָלָתוֹ, mēfura, מִשְׁקוֹלָת, itē מוֹלְדָתוֹ, at נְהַשְׁתָּהוּ, נְהַשְׁתָּהוּ, 16. Sam. 16. turbans te. á מְבַעֲתָת. Pathah & hirc contractionem suam retinent : ut יַיִן, 20 vinum, ביתו, ביתו, sic ביתו, ביתו. Si numerus pluralis secundariam cōtractionem admittat, cum ea jungentur hæc affixa, בָּן, בָּם, הֵן, הֵם :

ut דְּבָרִים, secundaria contractio, דְּבָרִים
 tum affixis additis, דְּבָרֵיהֶם דְּבָרֵיהֶן. Cum reliquis affixis
 primaria cōtractio ponitur: ut דְּבָרָיו
 5 דְּבָרֶיךָ &c. Atque hæc affixorum syn-
 taxis communis feré erit in reliquis
 postea vocum generibus.

Articulus autem cum nomine cō-
 muni & integro cōponitur: ut הַשָּׁמַיִם
 10 οἱ οὐρανοί, הָאָרֶץ הַזֹּאת. Sic etiam post no-
 men cōtractum: ut דְּבַר־הַיָּמִים ver-
 ba dierum. Cum pronomine הוּא jū-
 gitur הֵ: ut הַהוּא הַזֶּה. Interdum &
 cum nomine. Levit. 11. הַחֲזִיר. Ios.
 15 הַחַיִל exercitus. Et sæpe gemina-
 tur: ut Iob 1. הָאִישׁ הַהוּא הַזֶּה οὐρανὸς ὁ κείνος.
 At ante camets sæpe est הָ. Ioël 1.
 הַחֲסִיל bruchus. Exod. 8. הָעָרָב collu-
 vies infectorum. Excipe monosylla-
 20 ba, ut הָהָר הַזֶּה τὸ ὄρος, הָעָם הַזֶּה ὁ λαός. Includi-
 tur etiam in præpositione. Genes. 7.
 בַּחֹדֶשׁ in mense, לַחֹדֶשׁ mensis. Psal.

29. בְּהַדָּר in magnificētia, pro בְּהַדָּר
&c. Semel duntaxat videtur proprio
nomini additus. Genes. 4. וְהָאָדָם יָדַע
אֶת־הוּא אִשְׁתּוֹ, & Adam cognovit
Hevam uxorem suam. 5

CAPUT III.

De Syntaxi Verbi cum Nomine.

SYNTAXIS verbi cum nomine 10
Est in numero, genere, & persona.
Iob 1. אִישׁ הָיָה. vir fuit. Genes. 1.
וְהָאָרֶץ הָיְתָה, & terra erat.

Anomalia communis. Nomen hīc
sæpe reticetur. Exod. 15. אֲשִׁירָה 15
אֲנִי, cantabo Domino. deest
ego. Sic verba tertiæ personæ sæpe-
numeró impersonaliter usurpantur:
ut Levit. 14. וְלָקְחוּ אֲבָנִים, & accipiant
lapides, id est, accipiantur. Iob. 4. 20
וְיִדְכָּאוּם conterēt eos, pro conterētur.
Hinc illud Luc. 12. ἀφεσον ταύτη τῆ νυκτί

τὴν ψυχὴν σε ἀπαγέσθω ἀπὸ σοῦ, Stulte,
 hac nocte repetent animam tuam á
 te, id est, repetetur. Job. 27. וְשִׁפּוֹק
 עָלָיו בְּפִימוֹ, complodet super eum
 5 manus suas, id est, quispiam complo-
 det. Mich. 2. וְשִׂימָה עָלֵיכֶם מִשָּׁל, fumet
 de vobis parabolam, id est fumetur
 de vobis parabola. Ellipsis quoque
 verbi frequentissima est. Job. 1. אִיּוֹב
 10 שְׁמוֹ, Iob nomen ipsius; intelligitur
 הָיָה erat. Ibidem, אֲשֶׁר-לוֹ, quæ ei, in-
 tellige הָיוּ sunt. Idem, הַנִּתֵּן מִטָּר, dans
 pluviam. Idem, לְכַד הַחֲכָמִים, capiēs sa-
 pientes, pro, est dans, est capiens.
 15 Hinc periphrasis præsentis tempo-
 ris. Atque in hoc genere sæpe pronomen
 הוּא loco verbi adhibetur. Job.
 3. קָטָן וְגָדוֹל שֵׁם הוּא, parvus & ma-
 gnus illic ipse, pro, illic est. Genes. 40.
 20 שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם, tres dies ipsi, pro, tres
 dies sunt. Sic in graviore aliqua af-
 firmatione frequens est verbi reti-

centia. Iob. 1. אִם לֹא עַל-פְּנֵי יְבָרְכֶךָ,
 si non in faciem maledixerit tibi. in-
 telligitur, peream, aut quidpiam si-
 mile. Pleonasmus veró non est mi-
 nus frequens. Iob. 13. תּוֹבַחַ יוֹבִיָּהּ, ar- 5
 guendo arguet. ibid. שִׁמְעוּ שְׁמוֹעַ, au-
 dite audiendo. Pf. 40. קָוָה קוֹוִיתִי, expe-
 ctando expectavi. Interdum est el-
 lipsis simul cum pleonasmus. Ierem.
 14. אֵילָן בְּשָׂדֵה יִלְדָה וְעֵזוֹב. híc deest 10
 עֵזוֹב, ut sit integer pleonasmus, hoc
 pacto: Cervæ in agro peperit, & re-
 linquendo reliquit. Sic Exo. 8. הִכְבִּיד
 אֶת-לְבָבוֹ, deest הִכְבִּיד, hac sentētia: ag-
 gravando aggravavit cor suum. 15
 Exod. 20. זָכֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת, subaudi
 זָכֹר, id est, recordando recordare
 diem sabbathi. Levit. 6. הִקְרַב אֶת-זֶה,
 deest וְקָרְבוּ, offerēdo offerent eam.
 Esth. 3. וְנִשְׁלְחָה & mittendo. subaudi 20
 נִשְׁלְחוּ missæ sunt literæ. Quanquam
 in his locis grammatici enallagen

temporum interpretantur : sed ellipsin malo.

Anomalia specialis, & primó numeri. Gen. 1. בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, in principio creavit Dii, id est Deus. 5 Iob. 14. אִישׁ יִקְיָצוּ, vir expergiscetur, pro, expergiscetur. Ibidem תִּשְׁטַף סְפִיחָהּ, inundat decidua ejus, pro inundant. Hic etiam vis partitionis 10 includitur: ut Iob. 12. שְׂאֵל-נָא בְּהֵמוֹת וְתִרְדָּךְ interroga quæso beluas, & docebit te : intelligitur, earum unaquæque.

Anomalia generis. Exod. 31. יַעֲשֶׂה, fiet opus, pro תַּעֲשֶׂה. Sic 1. 15 Sam. 25. הֵבִיֵא שְׂפָחָתְךָ, attulit ancilla tua, pro הֵבִיֵאָה. 2. Reg. 3. הַזִּקָּה מְלָחְמָה, ingravescibat prælium, pro הַזִּקָּה.

Anomalia personæ. Iob. 17. בָּלֶם, omnes illi revertimini, pro תִּשְׁבוּ. 20 וְהִדְפִּיתֶךָ, omnes vos. Isa. 22. מִמְּצָבְךָ וּמִמַּעַמְדְךָ וְהִדְסֶךָ, & propulsa-

bo te de statione tua, & de statu tuo
 dejiciet te, pro dejiciã. Idẽ 42. קָטַאָנוּ
 לוֹ וְלֹא-אָבִוּ בְּדַרְכֵי הַלֶּךְ
 ei, & noluerunt in viis ejus ambula-
 re, pro לֹא-אָבִוּ, noluimus. Sic voca- 5
 tivum interdum efferũt per tertiam
 personam. Job. 18. טִרְףָּ גַּפְשׁוֹ בְּאֶפְןִי
 הֶלְמַעַנְךָ תַעֲזֹב אֶרֶץ
 suam in ira sua, num propter te dese-
 retur terra? id est, O tu qui discerpis 10
 animam tuam in ira tua.

CAPUT IIII.

De syntaxi verbi cum pronomine.

AFFIXORVM syntaxis cõmu- 15
 nis antea fuit: specialis dein-
 ceps quædam est, ac verbi propria.

Affixa collocantur cum verbis
 activis duntaxat (nam passiva, exce-
 ptis infinitis, syntaxin eiusmodi re- 20
 pudiant), & quidem personis ferẽ
 dissimilibus, ut affixa primæ perso-

næ cum verbis secundæ, contrave:
 tertiæ tamē personæ similes possunt
 convenire. Semel primæ personæ
 5 conjunctæ reperiuntur Ezech. 29.
 עשיתיני, feci me. In hac autem com-
 positione vitatur concursus vocaliū.
 itaque post fines ו & ו, vocalis affixi
 tollitur: ut פקדתי, cum affixo ם, fa-
 10 cit פקדתי ם: sic פקדון פקדון: sæpé-
 que ו in ו vertitur, ut פקדהו פקדני. Fi-
 nis ת, abjicit camets: ut פקדת פקדתו.
 Et anomalia camets penultimi &
 tseri ultimi valet, perinde ut in nomi-
 15 ne. Excipe finita ה, quæ in tertiis
 personis camets penultimum reti-
 nent. Præteriti singularis tertia secū-
 dæque masculinæ habent affixa spe-
 cialia, הו & נו, נ: tertia foemini-
 20 na mutat ה in ת, sicut nomen foemi-
 ninum. Analogiam veró formæ Cal,
 reliquæ formæ Hiphil & Piel imitā-
 tur. Itaque exemplum unum erit pro

הִבִּין, הִבִּינוּ או הִבִּינָהוּ הִבִּינָם ut: הִרְסוּ
 nihil mutat הפקידו. &c. הִבִּינְךָ הִבִּינְכֶם
 פִּקְדוּ. &c. הִפְקִידוּ הִפְקִידֶם vel הִפְקִידוּ
 פִּקְדוּ: hūc in modum: כִּרְסוּ ut

או פִּקְדָהוּ פִּקְדֶם, פִּקְדָה פִּקְדוּ, פִּקְדֶךָ
 פִּקְדֶכֶם פִּקְדֶךָ פִּקְדֶנִי פִּקְדֶנוּ
 Eadem est ratio in הִתְפַּקְדוּ. Affixum
 est ipse. יִשְׁנֶה. 1. Sam. 14. pro יו
 corri- יִסְרֶנִי. 8. Isa. - יו pro .. יו
 10 puit me.

פִּקְדוּ

	פִּקְדָתָם	vel	פִּקְדָתָם	vel	פִּקְדָתָהוּ	}	3
	פִּקְדָתְךָ		פִּקְדָתְךָ		פִּקְדָתְךָ		
15	פִּקְדָתְךָ	vel	פִּקְדָתְךָ	vel	פִּקְדָתְךָ	}	3
	פִּקְדָתְךָ		פִּקְדָתְךָ		פִּקְדָתְךָ		
	פִּקְדָתְכֶם		פִּקְדָתְכֶם		פִּקְדָתְךָ	}	2
	פִּקְדָתְכֶם		פִּקְדָתְכֶם		פִּקְדָתְךָ		
20	פִּקְדָתְנוּ		פִּקְדָתְנוּ		פִּקְדָתְנוּ	}	1
	פִּקְדָתְנוּ		פִּקְדָתְנוּ		פִּקְדָתְנוּ		

Pfalm. 73. עֲנַקְתָּמוּ ut torquis cinxit
 eos. Reliquæ formæ, ut הִפְקִידוּ

פְּקֻדָּה & cæt. הַפְּקֻדָּה הַפְּקֻדָּתִים
 &c. Monosyllaba, פְּקֻדָּה הַפְּקֻדָּתִים
 &c. Finita הַ, ut בְּנָה בְּנָתָהוּ בְּנָתָם
 &c. גְּלָתָה גְּלָתָהוּ גְּלָתָם

5

פְּקֻדָּתָ

פְּקֻדָּתִים	vel	פְּקֻדָּתוֹ	} 3
		פְּקֻדָּתָהוּ	
פְּקֻדָּתוֹן		פְּקֻדָּתָה	
פְּקֻדָּתָנוּ		פְּקֻדָּתָנוּ	} 1

10

Sic פְּקֻדָּתָ & cæt. הַפְּקֻדָּתָ הַפְּקֻדָּתוֹ
 &c. Monosyllaba, ut בְּנָתָה בְּנָתוֹ
 &c. Finita הַ, ut גְּלִיתָ גְּלִיתוֹ

cum suis quodque פְּקֻדָּתִי & פְּקֻדָּתָ
 affixis, syntaxin eandem habent: ut,

15

פְּקֻדָּתִים	vel	פְּקֻדָּתוֹ	} 3
		פְּקֻדָּתָהוּ	
פְּקֻדָּתוֹן		פְּקֻדָּתָה	
פְּקֻדָּתֵיכֶם		פְּקֻדָּתֵיךָ	} 2
פְּקֻדָּתֵיכֶן		פְּקֻדָּתֵיךָ	

פְּקֻדָּתֵינִי

20

פְּקַדְתִּינוּ } 1 פְּקַדְתִּינוּ

At Iof. 2. הִשְׁבַּעְתָּנוּ adjurasti nos.

pro הִשְׁבַּעְתִּינוּ . Ibidem, הוֹרַדְתָּנוּ de-
misisti nos. pro הוֹרַדְתִּינוּ .

5 פְּקַדוּ

פְּקַדוֹם } 3 פְּקַדוּהוּ
פְּקַדוֹן } 3 פְּקַדוּהָ

פְּקַדוּכֶם } 2 פְּקַדוּךְ
פְּקַדוּכֶן } 2 פְּקַדוּךְ

10

פְּקַדוּנוֹ } 1 פְּקַדוּנֵי

פְּקַדְתָּן & פְּקַדְתָּם

פְּקַדְתוֹם } 3 פְּקַדְתוּהוּ
פְּקַדְתוֹן } 3 פְּקַדְתוּהָ

15

פְּקַדְתוֹנוֹ } 1 פְּקַדְתוּנֵי

פְּקַדְנוּ

פְּקַדְנוֹם } 3 פְּקַדְנוּהוּ
פְּקַדְנוֹן } 3 פְּקַדְנוּהָ

20

פְּקַדְנוּכֶם } 2 פְּקַדְנוּךְ
פְּקַדְנוּכֶן } 2 פְּקַדְנוּךְ

M

Futurum primum.

Affixa specialia hîc sunt, וּבַּסּוּפֵר, Contrahitur autem holem ultimum, ut

פִּקוּד

5

פִּקְדָם

vel פִּקְדוֹן

vel פִּקְדָהוּ

vel פִּקְדָנוּ

3

פִּקְדוֹן

vel פִּקְדָה

vel פִּקְדָה

vel פִּקְדָנָה

10

פִּקְדָנוּ

1 פִּקְדָנוּ

At שמרני conferva me, Pſal. 16. Pathah producitur : ut שמע audi, 15 שמעהו &c. Est & hîc affixum נו pro ו. Numer. 23. קבנו-לו execrare eum mihi. Reliquę formæ, ut הפקד הפקדון &c. Monofyllaba, ut פקד פקדו &c. 20 בונן בוננו &c. הבין הבינו &c. בון בוננו &c. Finita הגלה &c. גלה גלהו ut הגלה &c. הגלהו &c. הגלהו &c.

פְּקָדִי

פְּקָדִים	פְּקָדֵיהוּ	} 3
פְּקָדִין	פְּקָדֵיהָ	
פְּקָדֵינוּ	פְּקָדֵינוּ	} 1

5 פְּקָדְנָה & פְּקָדוּ

פְּקָדִים	פְּקָדֵיהוּ	} 3
פְּקָדִין	פְּקָדֵיהָ	
פְּקָדֵינוּ	פְּקָדֵינוּ	} 1

Futurum secundum.

10 Futuri secundi ratio eadem, quæ primi: holem ultimum duntaxat corripitur ante כֵּן, כֵּם, כֵּן, ut,

יִפְקֹד

15	vel	יִפְקֹדֶם	vel	יִפְקֹדוּ	} 3
		יִפְקֹדֶם	vel	יִפְקֹדְהוּ	
			vel	יִפְקֹדְנוּ	
	vel	יִפְקֹדוּן	vel	יִפְקֹדְהָ	
		יִפְקֹדוּן	vel	יִפְקֹדְהָ	
			vel	יִפְקֹדְנָה	

20		יִפְקֹדְכֶם	יִפְקֹדְהָ	} 2
		יִפְקֹדְכֶן	יִפְקֹדְדָךְ	

יִפְקְדֵנוּ

vel	יִפְקְדֵנִי	} 1
	יִפְקְדֵנִי	
vel	יִפְקְדֵנִי	

Sic יִשְׁמַע At תִּפְקֹד , אִפְקֹד , נִפְקֹד .
 facit יִשְׁמְעוּ & cætera eodẽ modo per camets. Reliqua, ut in futuro primo. Monosyllaba, ut יִבֹּן &c. Finita ה , ut יִגְלֶה & reliqua eodem modo.

Anomalia. Camets breve pro ce- 10
 va, Ios. 23. יִחַדְפֵם expellet eos. Gen.
 43. תִּנֶּן ab יִחַדְנֶךָ misereatur tui. Exo.
 20. תִּעֲבֹדֵם fervies eis. Et camets lō-
 gum. Num. 14. יִשְׁחָטֵם occidit eos.
 Genes. 37. יִתְקַעְהוּ fixit eum. Et pro 15
 1. Numer. 10. בְּנִחָה cūm quiesceret
 ipse. Et נ redundantans, ut Ier. 5. יַעֲבֹרְנָהוּ
 transfibit illud. Prover. 1. יִקְרְאוּנִי vo-
 cabunt me. Ierem. 22. אֶתְקַנֶּךָ evellā
 te, אֶתְקַן . Et ה paragogicum vertitur 20
 in ת , ut in nominibus foemininis : ut
 Iob 22. תִּבּוֹאֲתֶךָ veniet tibi. Et affi-

xum מו, ut Exod. 15. יִבְּסוּם operient
 eos. Et pathah pro segol in Piel. Le-
 vit. 18. טַמְּאֵכֶם polluendo vos.

Infinitum.

5 Si definit in holem, sequitur pri-
 mum futurum, nisi quod affixa tertie
 pluralis semper sunt communia: ut,

פִּקֹּד

10

פִּקְדָם	&c. פִּקְדוּ	} 3
פִּקְדוּ	&c. פִּקְדָה	

vel פִּקְדָם	vel פִּקְדָה	} 2
פִּקְדָם	פִּקְדָה	

15

vel פִּקְדָן	פִּקְדָה	}
פִּקְדָן		

פִּקְדָנוּ	vel פִּקְדוּ	} 1
	פִּקְדָנוּ	

Sic etiam tertia gutturali. Genes.

20 24. שִׁמְעוּ audiendo ipse. & Esa. 30.

שִׁמְעָתוּ, ex paragoge ה verfa in ת,
 more nominum. Pfsal. 3. בָּרְחוּ fugien-

do ipse. Rarum est illud 1. Sam. 15. מִשְׁחָךְ ungerere te. At secunda gutturali, ut Ezech. 20. בְּחַרִי eligere me. Ruth. 3. גַּאֲלֶךְ redimere te. Interdum etiam cum ך. Deut. 20. קִרְבְּכֶם accedendo vos. At Gen. 32. מֵעַצְבְּכֶם invenire vos. Levit. 23. קִצְרְבֶם metere vos. Finita ה, ut גְּלוּתָוּהוּ vel גְּלוּתוֹ & cætera eadem ratione.

Si infinitum definit in pathah, cōtrahitur: ut, נִפֹּל cadere, נִפְּלוּ cadere ipsum 2. Sam. 1. Sic פָּתַח aperire, פָּתְחוּ aperiendo ipse Nehem. 8. Prima aut secunda gutturalibus, Num. 15. חָטְאָה peccando ipsa. Iud. 13. 15 פָּעַמוּ conterere eum. Et 5. צָעַדְךָ incedere te. Rarum sine gutturali רָקַעְךָ extendere te, Ezechiel. 25. At cum affixis secundæ personæ, produci-
tur in ך, in reliquis manet: ut פָּתַחְךָ 20 פָּתַחְכֶם, פָּתַחְכֶּן illa, Exod. 40. קִרְבַּתֶּם accedendo i-

psi. Gene. 29. אֶהְבֶּתוֹ diligendo ipse.
Isa. 1. בִּפְרִשְׁכֶם cū extendetis. hirc
pro segol in Piel.

Infinitum passivum sic componi-
tur: ut הֵבְרָא creari, הֵבְרָאָם creari ip-
sa, Gen. 2.

De articulo.

Articulus verbo interdum præ-
10 ponitur, & idem valet atque אֲשֶׁר. 1.
Paral. 26. הֵהֱקִדִישׁ, qui sanctificavit.
Iosue 10. הֵהֲלִכּוּ, qui ambulaverunt.
Iob 2. הֵבֵאָה, quod venit. Sic etiam in-
clusum in ב reperitur 2. Paral. 1. אֲבָל
15 אָרוֹן הָאֱלֹהִים הָעֹלֶה דָּוִד מִקְרֹת יַעֲרִים
בְּהַכִּין לוֹ דָּוִד, at arcam Dei adduxe-
rat David é Cirjathjarim eó ubi pa-
raverat ei David. Híc est בְּהַכִּין pro
בְּאֲשֶׁר הֵכִין.

20

CAPUT V.

De Syntaxi adverbii cum nomine.

M iiij

RELIQUA est syntaxis vocum sine numero, in Adverbio & Cōjunctione.

Adverbia cum integris & contractis nominibus promiscuè junguntur. Job 34. עם אלהים, cum Deo. Ib. עם פעלי און וללכת עם אנשי דשע, cum operantibus iniquitatem, & ut iret cum viris impietatis. Exod. 5. בלעגי שפה, in deserto. Isa. 28. בלעגי שפה, in blefitatibus labii. Succedunt etiā contractis: ut Job 18. מקום לא ידע, locū non novit. Isa. 28. עתיקי משדים, avulsos ex uberibus.

ה interrogativum ante quasilibet consonātes ponitur: ut הלא, an non? השפט, an judex? at ante çeva vel gutturalem est ה: ut המעט an parum? האיש, an vir? vel ה si camets subsequatur: ut האנכי, an ego? 20

Adverbia duo gradus comparationis efficiunt: יותר, comparativum:

ut **יִתְרַצְדִּיק** magis justus, id est, justior. **מְאֹד** superlativū, sed feré postponitur: ut **צְדִיק מְאֹד**, justus valde, id est justissimus. Etiam geminatur: ut **יִתְרַ וְיִתְרַ**, magis ac magis: **מְאֹד מְאֹד**, valde valde, id est quám maximé: **Exod. i. וַיַּעֲצְמוּ בְּמֵאֹד מְאֹד**, & multiplicati sunt plurimū.

Præpositiones semper antecedunt. **Pfal. 2. עַל-יְהוָה וְעַל מְשִׁיחוֹ**, adversus Dominum, & adversus Christum ejus. **Pfal. 11. בַּיהוָה תִּסְתַּי**, in Domino confido. Inseparabiles **ב, ב, ל**, imitantur etiam vocales raptas **15 gutturalium**: ut **Pfal. 1. בַּעֲצָת** in consilio. **Ose. 2. בְּאֵמוּנָה** in fide. **Num. 24. כַּאֲרֵי** sicut leo. **Ios. 6. בְּאֵמֹר** cūm diceret. Et **3. לְעֵבֹר** ad transeundum. **1. Sam. 9. לְאֵכֶל** ad comedendum. Fit **20 etiam contractio**: ut **בַּאֱלֹהִים** in Deo, **בַּאֲדֹנָי** in Domino: & in reliquis similiter. Quatuor autem præpositiones

syntaxin maximé illustrant, ל, א, ת, ב, מן, ב.

ל & ת א videntur articuli vim habere: ל genitivi & dativi: ut Psal. 3. רבים אמרום לנפשי, πολλοὶ λέγασι τῆ ψυ- 5 χῆ μου. hic ל respondet τῆ articulo. Sic titulus ille tam frequens in psalmis מומור לדוד, Græcé ad verbum redditur, ψαλμὸς τῷ Δαβίδ: ubi possessio est intelligenda, tanquam per 10 genitivū diceretur ψαλμὸς τῆ Δαβίδ.

Et cum cōtracto. Gen. 7. לחיי-נה. vitæ Noah. Et cum ו, Eccles. 8. בשל אשר in eo quod. Id Rabbinis familiare, שר דוד τῆ Δαβίδ. Pleonaf- 15 mus dativi elegās est in pronomine. Gen. 12. לך-לך vade tibi. 21. ותשב לה & fedit sibi. Gallicé, Va t'en, Elle s'asbit.

א accusativi, ut Gen. 1. בראשית 20 בראשית אלהים את השמים ואת האדמה, ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν

Hic vides את articulis τὸν & τὴν re-
spondere.

מן & ב ablativum declarant : ut
מן היום, ex die. Sed hic feré commu-
tatur ן in dageç: ut מִכֶּסֶף, ex argento.
Cum gutturali, ut מֵעִיר é civitate,
מִחֹל præ arena : at מֵחֹט á filo. In-
terdum assumitur ם : ut Isa. 30. מִנִּי-
דֶרֶךְ, de via. Iud. 5. מִנִּי אֶפְרַיִם, de
10 Ephraim. Frequenter autem com-
parativũ declarat. Eccles. 7. טוֹב שֵׁם,
טוֹב מִשֶּׁמֶן טוֹב, melius est nomen bonum,
quám unguentum bonum.

ב, ut בְּדֶרֶךְ, in via. Superlativum
15 interdum exprimit : ut בְּרוּכָה בְּנָשִׁים,
benedicta in mulieribus, id est feli-
cissima mulierum. Itaque quatuor
his prepositionibus universa feré La-
tinorum rectio continetur.

20

CAPUT VI.

De syntaxi adverbii cum pronomine.

ADVERBIA etiam cum affixis componuntur: ut נֶגֶד נֶגְדוֹ, & בְּעִבּוֹר בְּעִבּוֹרָךְ. Et cum specialibus: ut עוֹד עוֹדְנוּ: sic אֵין אֵינְנוּ אֵינָם אֵינּוּמוּ עוֹדֵינוּ Thren. 4.

Præpositiones veró quinque cū affixis contractum plurale imitantur, quæ sunt אַחֲרַי, אַחֲרֵיהֶם, תַּחְתַּי, תַּחְתֵּיהֶם, עֲלָי, עֲלֵיהֶם. Interdū etiam cum nominibus separatis. Gen. 49. עֲלֵי-שׂוֹר, super murum. Mich. 5. עֲלֵי-עֵשֶׁב, super herbam. Isa. 26. אֶל־גִּיל, usque in sæculum. Iob. 3. אֶל־גִּיל ad exultationem. Item בְּלֵעָדַי præter, & בְּלֵעָדָיו בְּלֵעָדֵיהֶם præter Dominum.

interdum communem syntaxin sequitur: ut אַתָּה, אַתָּם, & cætera. interdum assumit וְ, ut אַתָּה וְ, aliquando אֶתְּךָ, אֶתְּכֶם, & benedixit eis. Gen. 31.

לא יהיה, non dabit. Exod. 20. לא יהיה
 לך אלהים אחרים על פני non erunt ti-
 bi Dii alieni coram facie mea. Gen.
 4. ואל-קין ואל-מנחתו לא שעה. 4. sed ad
 Cain & ad munus ejus non respexit. 5
 Quód si universalis nota affirmans
 adjuncta fuerit, pro generali nega-
 tione habebitur: ut Pſ. 143. לא יצדק
 לפניך כל-חיי non justificabitur corā
 te omnis vivens, id est, nullus vivens. 10
 Sic Pſal. 50. לא תמיד, non semper, id
 est, nunquam. At אין uel אין ellipsin
 verbi inducit: non enim dicimus אין
 יקור, לא פֿעל, non fecit. Job. 3. פֿעל
 לאור ואין, expectet lucem, & non 15
 subaudi, sit. Eccles. 7. אין צדיק בארץ, non justus in terra: subaudi, est.
 Quanquam interdum secus est. Je-
 rem. 38. אין המלך יוכל אתכם דבר, non
 rex poterit adversus vos quicquam. 20
 Sic לבלתי cum verbo infinito. Gen.
 3. לבלתי אכרל, ne vescereris.

Præpositiones inseparabiles quodam modo etiã sunt affectæ ad verbum infinitum: ut לפקוד, ad visitandũ, כּפּקוד, καὶ τὸ ἐπισκέπτεσθαι, secundũ
 5 visitare, id est, cũ visitaret: sic כּפּקוד, in visitando. Sic etiam cum gutturali, בהיות cũ essent, Gen. 4. Eccles. 2. לאסוף ad congregandum. At Psal. 106. לזרות ad dispergendum. Deut.
 10 20. כּקרבכם cũ accedetis. 1. Sam. 18. לרא ad timendum, pro לרא. Et מן, ut מפקוד, á visitando. At 1. Sam. 23. מהיות á sequendo. 1. Reg. 2. מהיות ne esset. ל præponitur monosyllabis
 15 & bisyllabis penacutis: ut לבון, ad intelligendum, לגשר, ad appropinquandum. Et cum affixis more nominum, Gen. 15. לרשתה ad possidẽdum illam: quod alibi לרשת אתה.
 20 At Ge. 16. לשבת habitãdi. Cum infinitis formæ Hiphil sæpe jungitur cõtracté: ut להפקוד pro לפקוד. 1. Sa. 2.

לֵאדִיב ad afferendum dolorem. Idē
 fit interdum & in Niphal. Thren. 2.
 בְּעֵטָף pro בְּהֵעֵטָף quum deficeret.
 Prover. 24. בְּכַשְׁלוֹ quum debilitatus
 fuerit. pro בְּהֵכַשְׁלוֹ. Metathesis est 5
 Levit. 26. בְּהִשְׁמָהּ quū desolata fue-
 rit. pro בְּהִשְׁמָהּ, in Hophal. Præpo-
 sitiones eadem junguntur etiam aliis
 adverbiiis: ut בְּעַד pro, כַּמָּה quantum,
 לְפָנַי coram, מֵאַיִן unde, מֵאֵת ex, מֵעַם 10
 de: sic מֵאֵלָיו, á seipso, מֵאֵלֵיהֶם, á sei-
 psis. At cum primis secundisve per-
 sonis negat Elias recté dici, ut מֵאֵלָי, á
 meipso: מֵאֵלֵיכֶם, á vobis ipsis.

CAPUT VIII.

15

De communi anomalia in adverbiiis.

ADVERBIVM comparativum
 יוֹתֵר, nunquam feré exprimi-
 tur, sed pro eo est præpositio מִן: ut 20
 Psalm. 118. טוֹב לְהִסּוֹת בַּיהוָה מִבְּטָח.
 בְּאֵדָם, bonum est sperare in Domi-
 no,

מִנִּי אֲרִיזָה, non deflexit retro cor nostrū: & declinavit pes noster á semitis tuis, pro, neque declinavit. Item Psal. 50. לֹא עַל-זִבְחֶיךָ אֹכִיחֶךָ וְעַל-תִּיבֶךָ לִנְגִדִי. תָּמִיד, non propter sacrificia tua reprehendam te: & holocausta tua coram me semper. id est, neque propter holocausta tua unquam te reprehendam.

Præpositiones sic persæpe omit- 10
tuntur: ut in syntaxi affixorum cum
verbis neutris. Psal. 5. יִגֹּרֶךָ pro יִגֹּרְךָ
יִבֹּאֲנִי. 15. יִבֹּאֲנִי, habitabit tecum. Job. 15. יִבֹּאֲנִי
pro יִבֹּא לִי eveniet ei. Ezech. 16. יִבֹּאֲנִי
pro יִבֹּא לִי scortata es cum 15
illis.

Deut. 4. בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם, crea-
vit Deus hominem, id est, אֶת-אָדָם.
Isa. 6. כַּאֲבֵל קֶשֶׁת לִשְׂוֹן אֵשׁ, sicut devo-
rat stipulá lingua ignis. id est אֶת-קֶשֶׁת. 20
Job. 14. אֲבָנִים שֶׁחֲקוּ מַיִם, lapides cō-
minuunt aquæ. pro אֶת-אֲבָנִים.

& Deut. 28. וְהָשִׁיבְךָ יְהוָה מִצְרַיִם ל
 reducet te Dominus in Ægyptum.
 pro למְצַרִים Iere. 23. וְכָל הַלֵּךְ & cui-
 vis ambulanti. pro וְלִכְלָל 2. Sam. 15.
 5 & Davidi renuntiatum est.
 pro וְלִדְוֹר Pſal. 101. עָשָׂה שְׂנֵאתַי. odi
 facere, pro לְעֲשֹׂה.

Ellipsis autem frequens & no-
 tabilis hujus præpositionis est in no-
 10 minativis absolutis: ut 1. Paral. 28.
 אֲנִי עִם לִבִּי לְבָנוֹת בַּיִת מְנוּחָה לְאָרוֹן
 ego, in corde meo erat ædificare
 domum quietis arcæ. pro לְאֲנִי, quod
 ad me attinet. Francica lingua id
 15 genus dicendi videtur exprimere
 hoc modo: *Moy, j'avois intention de
 bastir une maison &c.* Pſal. 11. יְהוָה
 בְּשָׁמַיִם כְּסֵאוֹ, Dominus, in cælo sedes
 ejus. Pſal. 18. הָאֵל תְּמִים דְּרָכָו, Deus
 20 perfecta est via ejus. id est לְאֵל, quod
 ad Deum attinet.

In nominibus loci pro ל sæpe est

ה paragogicum: ut שְׁמַיִם in cælum,
הַבְּרוּנָה, in Hebron. In aliis nomini-
bus idem usus venit interdum. Psa. 44.
לְעֹזֶרָה pro עֹזֶרָתָה in auxilium.

Porro ellipsis præpositionis utriuf-
que ל & אֶת in syntaxi contracta, tum
nominum, tum verborum plurima
est: ut פָּקַדוּ, visitavit eum, quod inte-
gra syntaxi dicitur פָּקַד אֹתוֹ. Sic con-
tracté dicimus דְּבַר יְהוָה, verbū Do- 10
mini, quod integré diceretur, דָּבַר
לַיהוָה, sicut מִזְמוֹר לְדָוִד. Sic 1. Paral.
17. אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.
Deus Israelis, Deus Israelis. Ergo in
talibus contractæ syntaxeos formu- 15
lis, ellipsis hæc intelligatur. At re-
dundat præpositio Ezech. 21. מִגִּוְרֵי
אֶל-הָרֶב terrores gladii.

וַעֲשׂוּ מִשְׁתֵּה בַּיִת. 1. Iob. ב
& facie-
bant convivium domo. pro בְּבַיִת in 20
domo. Psa. 66. פִּי קָרָאתִי, ore meo cla-
mavi. id est. בְּפִי. Psal. 40. קָוָה קִוִּיתִי. ex-

pectando expectavi. pro בְּקוֹה, in expectando. Sic in aliis ejusdem generis pleonasmis.

Exod. 37. וַיַּעַשׂ בַּפִּזְוֹת זָהָב. & fecit propitiatorium auro. pro מִזָּהָב, ex auro. Job. 3. חָדְלוּ רִגְוֹ, cessant á cōmōtione. pro מִרְגְּוֹ. Exod. 19. הִשְׁמְרוּ מֵעֲלוֹת, cavete ascendere. id est ab ascendendo.

10 Pfal. 111. נִוְדִי צִפּוֹר, migra passer id est בְּצִפּוֹר. Mich. 3. צִיּוֹן שָׂדֵה תַחְרָשׁ. Sion ager arabitur. pro בְּשָׂדֵההוּ, velut ager.

Pleonasmus híc est rarior.

15 יוֹמֵר אֶרֶץ אֲרִי, abundat Jerem. 38. אֶרֶץ אֲרִי מוֹרִי, moriatur quæso vir iste. 2. Reg. 18. לֹא תִתֵּן אֶת־הָעִיר הַזֹּאת. non dabitur civitas ista.

Exod. 9. לְמָן הַיּוֹם, in ex die. Paral. 15. לְמִבְּרֵשִׁיטָה, á principio. pathah pro hirc.

Job. 16. פָּעַרְוּ עָלַי בְּפִיהֶם, aperue-

runt super me in ore suo . id est פיהם ,
os suum , quomodo postea loqui-
tur cap. 29. ופיהם פִּעְרוּ , & os suum
aperuerunt.

Gen. 18. כַּצַּדִּיק כְּרָשָׁע כַּ Gen. 18. כ
stus , sicut impius . id est , justus sicut
impius.

CAPUT IX.

De syntaxi conjunctionis.

10

CONJUNCTIONIS syntaxis
est in sola antecessione. E co-
pulativis autem ו quasilibet consonas
antecedit: ut, מֹשֶׁה וְדָוִד, Moses & Da-
vid. Ante gutturales , vt וְאֲנִי & ego, 15
וְחַיָּה & veritas, וְאֵמֶת, & pulli, וְעִירָיִם
& vive, וְאֶגְיִ & navis: itē contracté
& Dominus. וְאֲדֹנָי, & Deus, וְאֱלֹהִים.
At ante consonas istas בּוּמַפ, est וְ: ut
& Moses, וְמֹשֶׁה, & vœ, וְוִי, & filii, וְבָנָיִם, 20
& os meum. Item ante çeva: ut
& ager, וְשָׂדֵה, & duo, וְשְׁנָיִ

Hæc conjunctio promiscuè numeralium nominum minus majúsve præponit. Ezech. 45. חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים, quinque & viginti. Idem 40. עֶשְׂרִים וְחֲמִשָּׁה, viginti & quinque.

Mutat quoque interdum præteritum in futurum, sed tunc singularis primæ & secundæ masculinæ accentus ferè mutatur: ut Deut. 30. וְיָחַשְׁבֶּתָּ, & eliges. Ezech. 38. וּבַחַרְתָּ, & cogitabis. Exod. 22. וְשָׁמַעְתִּי, & audiam. 23. וְשָׁלַחְתִּי, & mittam. Idem fit nonnunquam & in tertia foemina. Exod. 26. וְהִבְדִּילָהּ, & distinguet. Isa. 11. וְנָחָה, & requiescet. Exod. 23. וְרָבָה, & multiplicabitur. Item plurali. Num. 4. וְשָׂמוּ, & ponent. Excipe finita א aut ה, ut וְקָרָאתָ, & clamabis, וְגָלִיתִי, & migrabo. Cum monosyllabis sæpe est ו. Deut. 22. וּמָתָה, & morietur. 24. וּמָתוּ, & morientur. Isa. 6. וְשָׁב, & revertetur. Prov. 24. וְקָם, & revertetur.

surget. At futurum in præteritum
 commutat: ut Iob. 6. וַיַּעַן & respon-
 dit. Exod. 6. וַיְדַבֵּר, & locutus est.
 Ante נ, est ו. Zacha. 5. נָשָׂא & sustuli.
 Eadem vis est interdum adverbii אָ. 5
 Ios. 10. אָ וַיְדַבֵּר tunc locutus est. Ne-
 que id mirum in lingua Hebræa vi-
 deatur, quod toties & tam eleganter
 fit in Græca, ut addita conjunctio
 αἶ, mutet præteritum in futurum: sic το
 ἦν εἶναι fuisse, adde αἶ, fore signifi-
 cabit.

Interdum etiam fit eadem enal-
 lage sine ו. Iob. 4. וַיִּקְוֶה אֶשְׁמַע, & vo-
 cem audiebam. 15

Sæpe eadem conjunctio quanti-
 tatem simul & accentum commutat:
 ut וַיֹּאמֶר dicet, וַיֹּאמֶר & dixit. 1. Reg.
 22. וַיִּצֶק & effudit. sic וַיִּקָּם ultima
 brevi, pro וַיִּקְוֶם, & surrexit. Iud. 3. 20
 וַיִּתְעַז & invaluit. Cum gutturali aut ו,
 sæpe hic est pathah. Gen. 8. וַיִּתְנַחַּם &

quievit. Iud. 4. וַיִּסַּד & deflexit. Item
 in aliis verbis. Iob. 18. וַתִּעָצַר & pro-
 hibita est. Genes. 21. וַיִּגְמַל & ablacta-
 tus est. Accentus interdum deest.
 5 Gen. 33. וַיָּשָׁב & reversus est.
 8 Caussales בַּעֲבוּר, יַעַן, לְמַעַן varié
 collocantur. Cum futuro vel infini-
 to verbo. Exo. 20. בַּעֲבוּר תִּהְיֶה ut sit.
 לְמַעַן לְבַעֲבוּר נִסּוּת
 10 לְמַעַן דַּעַת. Mich. 6. ut timearis. תִּירָא ut
 sciant. יַעַן cum præterito vel infinito
 Gen. 22. יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ eo quod feci-
 sti. Ezech. 24. יַעַן הָיִיתָ quia fuit.
 15 Afyndeton autem & polyfynde-
 15 ton rariora híc sunt. Habac. 3. שֶׁמֶשׁ
 וְיָרֵחַ, sol, luna, id est, & luna. Afynde-
 ton copulativæ distributionē signifi-
 cat. Levit. 3. וּלְקַחְתָּ חֲמֵשֶׁת חֲמֵשֶׁת
 20 שֶׁקֶלִים & accipies quinque quinque
 20 siclos. integra oratio esset, quinq; &
 quinque: id est quinos siclos. Interdū
 deest disjunctiva. Isa. 17. שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה

גִּרְגָרִים, duo tria grana. id est duo vel tria. 2. Reg. 9. שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה סְרוּסִים, duo tres eunuchi. id est duo vel tres. Polyfyndeton est Gen. 36. בְּנֵי-צֶבְעוֹן, filij Tfibon & Aja & Anah. Pſal. 76. וְרֶכֶב וְסוּסִים, & currus & equus. Iob. 23. מִצֵּוֹת שִׁפְתָיו וְלֹא אָמַיִשׁ, á præcepto labiorum eius & non recedo. Et, abundat. Sic Gen. 22. בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם, in die tertio & 10 sustulit Abraham.

CAPUT X. *De Pausis.*

SENTENTIAE distinctio, spiritus-que depositio pausa nomen híc obtinuit, & locum feré accentus occupat. Est autem duplex, nempe inchoatæ aut perfectæ sententiæ. Inchoatæ sententiæ pausa in summa littera notatur: estque duplex,

Rebia

{ דָּבָר

20

ut

Zaceph

{ דָּבָר

Perfectæ sententiæ pausa notatur
in ima litera, itémque duplex est,

Athnah

דְּבַר

ut

Soph pasuc

דְּבַר:

5

Atque hæ pausæ perfæpe syllabā

producunt: ut אֶרֶץ pro אֶרֶץ:

יָדָה pro יָדָה:

פָּקְדוּ pro פָּקְדוּ:

פָּקְדוּ pro פָּקְדוּ:

יְכַלּוּ pro יְכַלּוּ:

פָּקְדָתִי pro פָּקְדָתִי. In reliquis tem-

poribus similiter. Dan. 9. שְׁמַעָה pro

שְׁמַעָה audi. Nahum 2. עֲמְדוּ pro עֲמְדוּ:

קְרְאוּ pro קְרְאוּ legite.

Zach. 11. קְרְאוּ pro קְרְאוּ:

2. Reg. 2. שְׁלַחוּ pro שְׁלַחוּ:

mittite. Proverb. 27. יַחַד pro יַחַד:

acuet. Apud Iobum

2. Regum 3. וַיֹּמַר & וַיֹּמַר

וַיֹּמַר & וַיֹּמַר pro וַיֹּמַר & וַיֹּמַר

claudetis. Isa. 14. תִּסְתַּחֲמוּ

pro תִּסְתַּחֲמוּ: At Iob

41. יִגְשׁוּ pro יִגְשׁוּ: Cum paragoge

20 redit accentus. Ruth 2. יִקְצְרוּן

pro יִקְצְרוּן: Hæc etiam

preponuntur dictionibus monosyllabis

& biffyllabis penacutis : ut לבו in
prædam, לבטח fidenter, & cor,
& fovea. Interdum etiam ex-
tra paufam: ut Iob 4. וקול, & vocem.

Unionis nota hîc est frequentiffi- 5
ma, & appellatur מקף tanquam di-
ceres, complexum, á Chaldæo ver-
bo יקף complecti feu circumdare: est
autem linea interducta: ut בית-להם
beth-lehem. E conjunctis autem vo- 10
cibus plerunque hîc prior corripit-
tur: ut כל-אשר, את-יהוה, על-פניך
pro כל, את, על. Sic Ruth 3. אחי-בה.
prehende illud. 1. Sam. 28. קסמי-נא
divina quaeso, ubi pro holem est ca- 15
mets breve in penultima. 1. Reg. 18.
ויגד-לו & nuntiavit ei. pro tferi est
segol. Attamen syllaba ultima, voca-
li terminata vel leni aspiratione, non
mutatur: ut פקדתי, venit vir, בא-איש
20
ביזי visitasti in eo, הנה-בן, ecce filius.
Consonę tenues post paufam ra-

ró aspirantur: ut וַיְהִי בַיּוֹמִי & fuit in
 diebus. Item post Maccaph, si ante-
 cesserit dictio monosyllaba in ה - vel
 הֹ׃, ut Psalm. 30. מִהַבְּצֵעַ quæ utili-
 5 tas. Postremó quando accentus est
 remotior in polysyllaba finita ה -
 vel ׀, vel הֹ׃, quam sequitur mono-
 syllaba aut dissyllaba penacuta: ut
 Is. 40. אֲנִיפֶתֶ בְּי. 12. אֲנִיפֶתֶ בְּי. 12.
 10 iratus es mihi. Gen. 29. אֶרְצָה בְּנַעַן in
 terram Canaan. 38. עָלַיךָ פָּרַץ super
 te divisio. Isa. 44. עֹשֶׂה כָּל. faciens o-
 15 mnia. Genes. 43. מִשְׁנֵה-כֶּסֶף duplum
 argentum. Idem accidit nonnunquã
 & aliis consonis: ut Gen. 28. מִהַנּוֹרָא
 quã terriblem. 3. נָתַתְּ לִי. dedit mi-
 hi. Ier. 22. אֶבְנֶה לִּי. ædificabo mihi.
 Accentus quoque frequenter re-
 jicitur in penultimam propter Mac-
 20 caph, sequente dictione monosylla-
 ba, aut bissyllaba penacuta: ut שָׁכַח-
 אֵל, oblitus est Deus, וַיִּקְרָה ה' אֵל, pre-

tiosa ipsa, שִׁלַּח-מַלְאָךְ, misit rex. Hic quoque interdum Maccaph omittitur. Pſal. 5. מָרְדוּ בְךָ rebellarunt in te. Et 7. יָלַד שֶׁקֶר peperit mendacium. Iob 5. שִׁגְבוּ יֵשַׁע eriguntur ſalute. Et 5 18. תִּעֲזַב אֶרֶץ deſeretur terra. Ac de pauſis quidem fatiſ.

CAPUT XI.

De anomalia in Pauſis.

PAUſARVM anomalia quædam 10
 eſt in notis muſicis, quarum ſunt
 duo genera: aliæ Reges dicuntur, a-
 liæ Miniſtræ. Reges & vim & locum
 feré obtinent pauſarum, & ad primũ
 genus earum pertinent, uno excepto 15
 Segulá, qui convenit cum Athnah.
 Sunt autẽ numero quindecim, quo-
 rum & nomina & figuræ é rectis aut
 obliquis lineis feré ſupra literam,
 hinc cognoſcentur. 20

Reges.

Paçtá vel Paçét, extenſor. 21

Azlá, ambulans: vel Géreç expulfor: vel Téres, os.

א
ז

Gracín, expulfores: vel Trafin, ossa,

א
ר

Pfic, terminans,

פ
ד

Tiphha vel Tarhá, fatigatus,

ת
פ

Zaceph gadol, erectus major,

ז
כ

10 Tbir, fractus,

ת
ב

Ithib, averfus: vel Çophar mucdam, cornu antecedēs: vel Çophar maçpel, cornu dejiciens,

15

י
ח
ב

Tliça vel Talça gdolá, avulfor major: vel Tarfá, umbo,

ת
ל

Carné phará, cornua vaccæ

כ
ר
נ

20 Zarca, sparfor,

ז
ר

Çalçeleth, catena,

ש
ל

Pazer caton, dispergens mi-
nor,

י

Pazer gadol, dispergens ma-
jor.

ט

Segulá, monile.

Ministræ novem feré sunt in-
fra literam, his nominibus
& figuris.

Munah, depositũ: vel Çophar
munah, cornu depositum:
vel Çophar jaçar, cornu re-
ctum: vel Çophar holec,
cornu procedens,

10

ז

Est & Munah superius hoc
modo,

15

ז

Mahpac, inversio: vel Çophar
haphuc, cornu inversum.

Differt ab Ithib, quód sit in
fine dictionis: Ithib in prin-
cipio.

20

ז, ז

Mercá

Merca, produçens, א

Merca cphulá, merca geminum: vel Tren hutrin, duæ virgæ, ז

5 Cadma, antecedens. differt á Paçta, quę semper est in ultima litera: cadmá, in antecedenti, ח

10 Tlicá vel Talçá qtanná, avulfor minor, vel Tarfa, ט

15 Darga, gradus: vel Çophar galgal, cornu involutionis, י

Iérah ben jomó, luna filia diei fui, id est, nova: vel galgal circulus, י

20 Gaja, mugitus. ו, ו

210 P. MART. GRAM. HEBR.

Ac de notis quidem musicis, quā-
tum Grammaticæ artis ratio atque
usus requirit, satis dictum est.

FINIS.

INDEX ANOMALORVM:

PRIOR NUMERVS PAGINAM,
posterior versum indicat.

א	אחדלה 64, 1
אב	41, 17. 52, 17
אבן	46, 21
אבד	66, 21
אבדן	66, 4
אבנים	46, 12
אבן	52, 17
אהבה	66, 1
אהב	64, 19
אהב	64, 19
אהלים	53, 18
אוב	52, 17
אוצר	52, 18
אורה	52, 18
אולת	60, 12
אול	64, 13
און	40, 21
אח	41, 18
o	ij

I N D E X

אֲשֵׁפוֹת 51, 13	בּוֹר 52, 22
אֲשֶׁרָה 50, 15	בְּשָׁם 43, 11
אֲשֶׁרָה 53, 20	גַּג 53, 1
אֲשֶׁרֵי 45, 19	גְּבֻהָא 60, 13
אֵשׁ 47, 5	גְּלִיל 53, 2
אֲשַׁכּוֹל 52, 20	גַּת 51, 15
ב	גּוֹל 45, 6
בֵּית 52, 5	גָּחַל 44, 7
בֵּית 43, 16	גִּפֶּן 47, 5
בַּאֲר 46, 21. 52, 22	גְּבוּל 53, 21
בְּמַתִּי 49, 13	גְּדִי 40, 3
בְּטַח 45, 6	גְּנֻבְתִּי 67, 14
בְּרֶךְ 40, 20	גְּבִי 40, 14
בֵּן 39, 17	גִּרְל 53, 1
בֵּין 53, 1	גִּרְן 53, 2
בְּכוֹר 53, 20	ד
בְּחֶמְה 49, 10	דְּרֶבֶן 53, 2
בְּלוּיִם 45, 11	דְּרִיּוֹשׁ 63, 3
בְּתוּלִים 45, 11	דְּרֶךְ 46, 22
בְּכֶרֶה 50, 7	דְּבֻלָּה 50, 7
בִּירָה 48, 6	דְּבוּרָה 50, 7
בְּקָר 43, 10	

ANOMALORVM.

דיו 45, 6	זנים 45, 13
דעה 66, 11	זקונים 45, 12
דעה 72, 6	זרוע 53, 22
דור 53, 21	זו 56, 7
דוד 41, 21	זה 56, 7
ה	זאת 56, 7
הב 62, 16	זו 56, 7
הט 142, 18	ח
הך 142, 18	חזה 53, 3
הלו 56, 8	חטאת 61, 16
הרבה 45, 7	חיים 45, 13
הכל 41, 9	חיל 43, 17
היכל 53, 21	חיתו 49, 3
המס 114, 7	חלי 40, 3
השאלתי 75, 1	חלום 53, 4
הקר 75, 9	חלון 53, 22
	חלונני 40, 14
זנב 53, 3	חלב 41, 9
זקן 47, 5	חם 41, 18
זה 56, 6	חמנים 45, 13
זם 56, 6	חמות 51, 17
זעה 72, 7	חצר 54, 1

MY INDEX II

חֲשׂוּפֵי 40,15 יַעֲנֶה 50,9
 חֲשֵׁבָה 50,8 יִדְוֶה 54,1
 חֲרָב 53,4 יָדֵי 40,14
 חֲשִׁבּוֹן 53,5 יֵאָצֵל 76,8
 חֲטָא 43,2 יָאֵת 136,4
 חֲמָה 72,7 יַעֲיִם 45,14
 חֲטָה 50,8 יָרָב 76,8
 חֲלִי 40,4 יִתַּד 53,6
 חֲוָה 43,12 יֵאֲבֹדוּ 64,14
 חֹם 45,7 יוֹ 136,11
 חֹר 45,3 יוֹל 64,13
 חֹרֵי 40,13 יֵט 136,11
 חֹרֵי 40,13 יִגְעוּ 65,8
 חֹרֶף 45,7 יוֹ 136,11
 חֲמֵלָה 65,19 יִתְמוּ 114,2
 ט 47,1 יוֹבֵל 47,1
 טַפָּח 53,5 יוֹם 41,22. 54,1
 טוֹב 45,3 יוֹנָה 50,9
 טַפָּח 53,5 יוֹבֵל 65,2
 טוֹחוֹת 49,18 יַעֲלֵעוּ 106,7
 יִרְשָׁתֶם 60,15
 נִדְבָקוּ 76,11 וְשׁוֹעֲתָהּ 49,3

מַחְלִיִּים 45, 14	כ
מַחְנֵה 47, 6. 54, 4	כַּנָּף 47, 5. 54, 2
מִטָּה 54, 5	כַּתָּף 47, 1. 54, 2
מַיִם 46, 13	כִּסֵּה 53, 6
מִלְפָּנָיו 83, 19	כּוֹס 47, 1. 53, 6
מִסֵּעַ 73, 4	כָּלוּ 40, 10
מִסְמַר 54, 6	כְּלוֹנוֹת 49, 18
מַעֲיִן 44, 5. 54, 7	ל
מַעֲלָל 44, 6	לַיִל 53, 7
מִצָּעַע 73, 6	לַיְלָה 53, 7
מִפָּץ 79, 22	לְבִיא 41, 22
מִקָּל 53, 10	לְבַב 54, 2
מִקְהָל 54, 7	לְדָה 72, 8
מִשׁוֹר 73, 4	לֶךְ 62, 13
מְאוֹר 54, 3	לוֹת 53, 7
מִגֵּן 39, 19. 47, 6	לְבִנָּה 50, 10
מְדוֹן 42, 1	לְחִי 40, 20
מָה 56, 6	לְכָה 62, 13
מִטָּר 53, 9	מ
מִנָּה 48, 8	מִבּוֹל 73, 5
מִנָּח 54, 5	מִגַּפָּה 80, 1
מִקּוֹם 47, 6. 53, 10	מִזְלַג 53, 8

מַה 56,6	מִצֵּד 53,10
מֵאָה 48,18	מִתִּים 45,16
מִזִּין 77,6	נֶחֱנוּ 55,11
מִסֵּב 53,9	נֶחֱת 72,10
מֵעִים 45,16	נִשְׂאֵר 68,9
מִי 56,5	נִקְרָה 54,9
מִבְּצָר 54,3	נִוָּה 48,7
מִגְדָּל 54,3	נִשְׂוים 47,2
מִזְבֵּחַ 53,8	נִתָּן 60,17
מִזְרָק 54,4	נִפְשׁ 54,9
מִלֵּאת 51,18	נִר 53,11
מִלָּה 50,10	נִרְדָּה 43,3
מִלִּוּאִים 45,15	נִדְחָה 70,19
מִסְכְּנוֹת 49,21	נִלְבְּנָה 64,1
מִקְצוֹעַ 54,8	נִשְׂאֵת 51,19
מִשְׁבֵּן 54,8	נִתְעוּ 68,20
מִנִּים 45,16	נִאֵד 53,11
מִרְגַּם 39,12	נִבְלָה 49,9
מוֹעֵד 73,7	נִחִירִים 45,17
מוֹשֵׁב 54,4	נִחִשֶׁת 52,13
מִצֵּב 80,2	נִמְלָה 50,10
מוֹסֵר 80,2	

ANOMALORVM.

נְעוּרִים 45,17 עיר 42,3·47,3

ם עור 53,11

סָף 39,22 עֶשֶׂק 45,8

סָבִיב 54,9 עָדִי 40,9

סָאָה 45,11 עֲמָמִים 45,18

סִיר 54,10 עֲרָמָה 50,16

סְלוֹן 42,2 פ

ע פָּעַם 47,3

עִיר 43,18 פֶּת 39,19

עֵב 47,3 פָּנִים 45,18

עֲבוֹת 54,10 פָּעַם 54,13

עֶזֶן 54,10 פָּה 41,17·54,12

עָנַק 54,11 פָּחָה 50,3

עָפָר 53,12 פִּלָּא 54,13

עָקַב 54,11 פִּלְגָשׁ 43,5

עָצַם 54,11 פִּנָּה 50,16

עָרַשׁ 53,12 פִּשְׁתָּה 50,11

עֲדָה 72,8 פְּרוּזוֹן 54,13

עִירוֹם 42,4 פְּתִי 40,7

עָשָׁב 53,12 צ

עֲצָה 72,8 צוּאָר 54,14

עֵת 54,12 צָבָא 53,12

INDEX

46,14 רְהוּם	46,14 צְהָרִים
62,18 רֵשׁ	43,4 צֶאֱל
42,7 רֵאשׁ	45,8 צֶדֶק
43,13 רִמָּה	53,13 צִלַּע
43,14 רִתָּם	42,6 צְפוּר
53,14 רוּחַ	40,5 צְבִי
66,10 רִדָּה	53,13 צְרוּר
ש	ק
56,13 שֶׁ	45,9 קִיץ
56,11 שֶׁ	54,14 קִרְדָּם
72,10 שַׁחַת	49,14 קִמָּה
46,14 שָׁמַיִם	61,15 קִסְמֵי
54,15 שָׁבוּעַ	40,19.47,3 קִרְן
54,16 שָׁדָה	39,18 קִן
45,2 שָׂוָא	53,14 קִיר
56,11 שֶׁ	53,14 קוֹל
36,6 שָׁלוּ	135,1 קִיּוֹ
47,7 שָׁמֶשׁ	ר
53,16 שָׁם	62,18 רֵשׁ
72,9 שָׁנָה	53,14 רִתּוֹק
52,12 שְׁבוּלָת	65,18 רִחֲקָה
72,5 שָׁוִיג	40,18 רִגְלָה

ANOMALORVM.

תָּא 54,17	שֵׁטָה 50,11
תִּבְל 45,9. 47,8	שִׁקּוּי 40,2
תִּזְלוּ 64,14	שִׁקְמָה 50,17
תִּיטְבוּ 65,9	שִׁרְיוֹן 54,17
תִּן 62,9	שׁוֹפָר 53,15
תִּקַּל 113,21	שִׁלְחָן 53,16
תִּתְצַב 90,3	שׁוֹק 42,8
תִּמְרָה 50,17	שׁוֹר 43,7. 53,16
תִּרְגְּלוּ 74,9	שְׁאֵלָתָם 60,16
תִּתְבַּר 119,16	שְׁאֵר 45,9. 47,7
תִּתְפַּל 90,4	שְׁדֵמָה 49,12
תִּתֵּן 66,9	שְׁמַעֵן 61,19
תָּהוּ 45,10	שְׁנַיִם 41,4
תִּזְלַעַה 50,13	שְׁעָרָה 50,12
תִּוָּשֶׁב 73,7	שְׁפִי 40,8
תִּיאָנָה 50,13	שְׁתַּיִם 41,4. 49,19
תִּאוּנָה 50,12	ת
תִּהוּם 53,17	תִּחְלָאִים 45,14
תִּנָּה 66,12	תִּישׁ 43,18
תִּשׁוּ 136,12	תִּנְחוּמִים 54,17
	תִּתָּה 60,19

FINIS.

ERRATA.

Pag. 19. vers. 4. scribe, conjicio.
 20, 22, ש. 22, 2, חדיאו. 25, 2, אור re-
 ne in sequenti versu post אור, ut totū
 legas sic: אדם, איבח, איש, אור, אור.
 אפקוד, 30, 3, וי. 29, 11, &c. proximum
 ה. 32, 12, ברך. 33, 5, פקדו. 34, 8, שרש.
 ibid. 10, 14, והאמנתי. 35, 4, נאסף. ibid.
 21, 39, 12, מרג. 36, 6, שלי. 39, 12, מישיע.
 שקוים, 40, 2, &c. Finita ו. ספות.
 זקן, 41, 10, חלוני & mox, גבי, 14, ibid.
 ערומים, 5, ibi. 42, 2, סלון. 20, ibi.
 שוקים, 8, ibid. 6, צפרים, ibid.
 16, 18, 43, 12, חוחים, שברים, 18, ibid.
 זקונים, 12, 45, שבר, 21, ibid. 20, זקנים.
 שלש, 3, 46, תחלאים, חיים, 13, ibid.
 צדקות, 22, 50, 16, תהום, 8, 47, ibid.
 57, 6, 55, 16, ה. 52, 10, דלתים, ערמה.
 64, 2, lege ו pro ו. 62, 4, נגש, בעצת.
 67, 8, פקוד, 66, 22, ווסף, תעבורי, 5, ibi.

10, פְּקוּדֵיִם. ibid. 10, פְּקוּדוֹת. ibid. 12,
מִטְעַם, 14, 72. נִפְקְדָנוּ, 5, 68. lege, pro
ibid. 21, תְּנַהֵג, 10, 81. מִלְבוּשׁ, 15, ibid.
136, הָבִיאוּ, 8, 126. מִצְאוּ, 22, 121. תֵּאָהָבוּ
147, 5, רְצוֹן. ibid. שְׂדֵה, 9, 140. רְאֵה, 20,
165, 4, מִמֶּנּוּ, 1, 161. תִּדְפְּנוּ, 4, 158. מִגְלָה
170, דְּבָרֵי, 11, 167. כָּלֹן, 1, 166. וְשִׁאֲנוּ
14 & 16, ibid. בְּשִׂדֵה, 10, ibid. קוֹיֹתַי, 7,
בְּלַעֲגִי, 10, 184. מִשְׁחָךְ, 2, 182. אֶת.

ar. bid. ... oi. bid. ... oi
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

1000